

BIULETYN INFORMACYJNY

POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

wydanie jubileuszowe

2(8)2002

REKTOR

Dr hab. inż. Józef KUCZMASZEWSKI, prof. PL

Studia rozpoczął w roku 1970 w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie. Z wykształcenia jest inżynierem mechanikiem. Od 1974 roku pracuje w macierzystej uczelni. Rozprawę doktorską obronił w 1981 roku. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych nadała mu Rada Wydziału Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej w 1996 roku. Rok później został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Politechnice Lubelskiej. W latach 1993-1999 pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich Wydziału Mechanicznego PL. Od 2000 roku kieruje jedną z największych katedr w uczelni, Katedrą Podstaw Inżynierii Produkcji.

Zainteresowania naukowe prof. J. Kuczmazewskiego dotyczą konstrukcyjnych i technologicznych problemów w ocenie wytrzymałości adhezyjnych połączeń metali. W dorobku naukowym posiada ponad 80 opublikowanych artykułów i referatów, 3 patenty, liczne recenzje oraz niepublikowane opracowania dla przemysłu. Wiele uwagi poświęca problemom kształcenia. W czasie ostatniej kadencji Senatu pełnił funkcję Przewodniczącego Senackiej Komisji Dydaktyczno-Wychowawczej. Ponadto reprezentuje Politechnikę Lubelską w Komisji Akredytacyjnej Polskich Uczelni Technicznych. Za rzecz bardzo ważną uważa potrzebę popularyzacji wiedzy, wygłaszał wykłady na otwartych zebraniach SIMP, seminariach w uczelniach krajowych i zagranicznych z którymi współpracuje. Jest członkiem Komisji Fizyki Stosowanej i Techniki Oddziału PAN w Lublinie oraz członkiem rzeczywistym Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

PROREKTOR DS. OGÓLNYCH

Dr hab. inż. MAREK OPIELAK, prof. PL

W 1974 r. ukończył studia na Wydziale Mechanicznym ówczesnej WSInż. Następnie rozpoczął pracę w Instytucie Budownictwa Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa na stanowisku inżyniera ds. badań. W 1976 r. po uzyskaniu tytułu magistra inżyniera mechanizacji rolnictwa na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie, rozpoczął pracę w WSInż. W 1980 r. na Wydziale Techniki Rolniczej AR w Lublinie otrzymał stopień doktora nauk technicznych, a w 1997 stopień doktora habilitowanego w zakresie inżynierii rolniczej. Od 1998 r. jest profesorem PL. Od 2000 r. kieruje Katedrą Maszyn Przemysłu Spożywczego. Jest specjalistą w dziedzinie budowy i eksploatacji maszyn (maszyny przemysłu spożywczego) oraz inżynierii rolniczej.

PROREKTOR DS. NAUKI

Prof. dr hab. Witold STĘPNIEWSKI

Ukończył studia chemiczne na Wydz. Matematyczno-Fizyczno-Chemicznym UMCS w roku 1970. Bezpośrednio po tym rozpoczął pracę w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie, gdzie uzyskał stopień doktora (1975 r.), stopień doktora habilitowanego (1980 r.) i tytuł profesora (1989 r.) oraz zajmował kolejno stanowiska od asystenta do profesora zwyczajnego. Pracę w Politechnice Lubelskiej rozpoczął w 1993 roku. Kieruje Zakładem Ochrony Powierzchni Ziemi w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska WIBiS. W latach 1996-2002 pełnił funkcję prodziekana WIBiS ds. kształcenia, a w latach 1998-2002 uczelnianego koordynatora programu Sokrates-Erazmus. W latach 1996-99 był członkiem komitetu naukowego Człowiek i Środowisko przy Prezydium PAN. Przebywał na stażach naukowych m.in. w USA, RFN, Francji i Chinach.

Zainteresowania naukowe prof. Stępniewskiego dotyczą ekologii gleby oraz inżynierii i ochrony środowiska, w szczególności ochrony powierzchni ziemi, rekultywacji wysypisk i emisji gazów cieplarnianych oraz kinetyki utleniania metanu w glebie i w nakładzie rekultywacyjnym wysypisk.

PROREKTOR DS. KSZTAŁCENIA

Dr inż. Adam WASILEWSKI

W roku 1975 ukończył Wydział Elektroniki Politechniki Warszawskiej specjalizując się w zakresie elektroakustyki i techniki ultradźwiękowej. W latach 1976-80 w trakcie pracy i studiów doktorskich w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN prowadził badania z zakresu zastosowań fal ultradźwiękowych w badaniach nieniszczących uzyskując w roku 1981 stopień doktora nauk technicznych w zakresie akustyki fizycznej. W grudniu 1980 r. przeniósł się do Lublina i rozpoczął pracę na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej. W latach 1980-82 jako laborant rozpoczął organizację laboratorium akustyki i drgań. W latach 1994-1999 pełnił funkcję prodziekana ds. kształcenia na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. W roku 1999 został prorektorem ds. kształcenia Politechniki Lubelskiej.

Jest specjalistą w dziedzinie fizyki budowli, akustyki architektonicznej, podstaw wibroakustyki środowiska.

Wydarzenia

styczeń 2002

23 stycznia FTT „Gamza” zorganizowała XI Koncert Noworoczno-Karnawałowy dla dzieci i młodzieży z SP Specjalnej nr 2 w Lublinie.

⇒ Kolejne sukcesy FTT „Gamza”

luty 2002

12 lutego blisko 1000 młodych ludzi odwiedziło mury naszej uczelni w ramach „Drzwi otwartych Politechniki Lubelskiej”. Spotkanie z władzami uczelni i przedstawicielami studentów miało na celu zapoznanie kandydatów na studia z kierunkami i specjalnościami kształcenia, a także z zasadami przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2002/2003. O urokach studiowania na Politechnice mówili dziekani poszczególnych wydziałów oraz przedstawiciel Samorządu Studenckiego. Wszyscy zainteresowani otrzymali bezpłatne egzemplarze „Informatora dla kandydatów na studia”.

☞

15 lutego podpisane zostało porozumienie w sprawie wspólnej realizacji przedsięwzięcia o nazwie „Festiwal Nauki i Techniki” (w dodatku specjalnym).

☞

26 lutego odbyło się uroczyste otwarcie laboratoriów i specjalistycznego centrum komputerowego na Wydziale Elektrycznym.

⇒ WE – wydarzenia

marzec 2002

14-16 marca delegacja z Politechniki Lubelskiej uczestniczyła w Warszawskim Salonie Edukacyjnym „Perspektywy 2002”. Jest to impreza promocyjno-informacyjna, podczas której swoją ofertę zaprezentowały wyższe uczelnie, szkoły średnie, szkoły językowe oraz instytucje i firmy związane z rynkiem edukacyjnym. Przyszli studenci pytali przede wszystkim o kierunki na Politechnice, zwłaszcza o informatykę i architekturę, o warunki studiowania, o studia podyplomowe.

☞

25 marca Politechnika Lubelska, Polanglo oraz Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie zorganizowały warsztat metodyczny dla nauczycieli języka angielskiego pt. „Nauczać i uczyć się języka angielskiego przy wykorzystaniu techniki”. Plan warsztatu obejmował m.in.: nauczanie j. angielskiego przy użyciu Internetu, wykorzystanie Internetu do nauki umiejętności językowych, przygotowanie i przeprowadzenie lekcji przez Internet, używanie oprogramowania ELT do nauki języka angielskiego. Prowadził go Jarosław Krajka z Zakładu Lingwistyki Stosowanej UMCS i Instytutu Filologii Angielskiej UAM w Poznaniu.

W godz. 15⁰⁰-17⁰⁰ zapewniony był dostęp do Internetu i programów multimedialnych OUP. Natomiast w przeważającej części Księgarnia Językowa PRINT zorganizowała wystawę materiałów ELT wydawnictwa Oxford University Press.

Każdy uczestnik warsztatu otrzymał certyfikat.

kwiecień 2002

30 kwietnia dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski, prof. PL został wybrany na stanowisko rektora na kadencję 2002-2005.

BULLETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

2(8)/2002

Wydarzenia	1
Informacja o pracach Senatu	3
Ustanowienie Roku Jubileuszowego 50-lecia PL	5
Pół wieku uczelni w pigułce	6
Uroczyste posiedzenie Senatu PL z okazji nadania tytułu dhc prof. Michałowi Kleiberowi	12
Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych	19
Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza NS ZNP w PL	21
Pożegnania	23
Dydaktyka w kadencji 1999-2002. Deklaracje – realizacja	24
Kolejna inwestycja Politechniki	26
Gratulujemy nowym profesorom	27
Nasi w świątyni wiedzy, czyli kto jest kim w nauce	28
Strategia nowego podejścia w edukacji	30
Czy warto było wprowadzać zmiany w gospodarce finansowej Politechniki?	31
Praktyczny DIRECT MAIL – alternatywa czy świadomy wybór?	33
Pseudonauka i pseudouczni	34
„Sprawny inaczej”	37
Socrates w Porto	38
Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół PL	39
Wydział Mechaniczny	40
Władze wydziału w kadencji 2002-2005 Rozwój kadry naukowej Konferencje, seminaria Współpraca międzynarodowa Wydarzenia	
Wydział Elektryczny	44
Władze wydziału w kadencji 2002-2005 Rozwój kadry naukowej Konferencje Wydarzenia	
Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej	46
Władze wydziału w kadencji 2002-2005 Rozwój kadry naukowej Wyróżnienia, nagrody Co słycać w katedrach?	
Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki	49
Władze wydziału w kadencji 2002-2005 Rozwój kadry naukowej Wydarzenia Konferencja – zapowiedź	
Biblioteka Główna PL – Wystawa „50-lat Politechniki”	51
Studium Języków Obcych	52
Życie studenckie	53
Chór Akademicki PL Grupa Tańca Współczesnego PL Kolejne sukcesy formacji „Gamza” Akademicki Związek Sportowy Pierwszy złoty medal studenta PL	
Nie tak całkiem serio – „Takie sobie wyznaczenie dziewczęce”	56

maj 2002

7-12 maja środowisko studenckie Politechniki Lubelskiej, Akademii Medycznej, Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Wyższej Szkoły Dziennikarstwa obchodziło swoje święto – „Dni Kultury Studenckiej – Juwenalia 2002”.

⇒ Juwenalia 2002

10-12 maja po raz pierwszy odbył się Festiwal Nauki i Techniki organizowany wspólnie przez Politechnikę Lubelską, Lubelskie Towarzystwo Naukowe i Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji.

10 maja odbyły się wybory dziekanów.

13 maja na Wydziale Mechanicznym miało miejsce otwarcie wystawy „50 lat Politechniki Lubelskiej – ludzie, miejsca, czas...”.

⇒ Biblioteka Główna

13-15 maja Katedra Elektrowni i Gospodarki Energetycznej zorganizowała IX Konferencję Naukowo-Techniczną pt. „Rynek Energii Elektrycznej: osiągnięcia, doświadczenia, wyzwania”.

⇒ WE – konferencje

16-17 maja Koło Naukowe Menedżerów PL było organizatorem X Międzynarodowego Sympozjum Naukowego pt. „Problemy zarządzania strategicznego przedsiębiorstw i ekorozwoju w warunkach gospodarki rynkowej”.

17 maja odbyło się spotkanie z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie ze Środowiskowego Domu Samopomocy „Roztocze”. Senat PL podjął decyzję, że w miarę możliwości uczelnia będzie służyć swoją pomocą i otaczać opieką wychowanków ośrodka. Przekazanie 2 komputerów zapoczątkowało współpracę między ŚDS „Roztocze” a Politechniką Lubelską.

17 maja dokonano wyboru prorektorów.

20-21 maja odbyła się w Kazimierzu Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych ⇒ Konferencja...

23 maja wybrano nowych prodziekanów.

23 maja Studium Języków Obcych zorganizowało konkurs na prezentację w języku angielskim nt. „50 lat Politechniki Lubelskiej”.

⇒ Studium Języków Obcych

czerwiec 2002

4 czerwca odbyło się wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę gmachu WZiPT.

⇒ Kolejna inwestycja Politechniki

5-7 czerwca w Kazimierzu Dolnym miało miejsce konsorzium pt. „Generowanie problemów badawczych w naukach technicznych”.

⇒ WM – konferencje

6 czerwca na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów magisterskich grupie studentów studiów policencjackich.

⇒ WZiPT – wydarzenia

17 czerwca odbyło się uroczyste, otwarte posiedzenie Senatu PL, na którym nadany został tytuł doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. Michałowi Kleiberowi, Ministrowi Nauki-Przewodniczącemu KBN.

⇒ Doktorat honoris causa...

19 czerwca odbyła się Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza NS ZNP PL.

⇒ Konferencja...

Otrzymaliśmy pozytywną decyzję MENiS w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów *zarządzanie i inżynieria produkcji*.

⇒ WM – nowy kierunek

lipiec 2002

3 lipca w Politechnice Lubelskiej gościła delegacja z Urbana University, Ohio, USA, na czele z prorektorem dr Thomasem W. Fauquetem. Efektem wizyty było podpisanie umowy o współpracy i wymianie naukowej między Politechniką Lubelską a Urbana University.

Od lewej: prorektor ds. kształcenia PL dr inż. A. Wasilewski, prorektor UU T.W. Fauquet.

4 lipca odbyło się ostatnie posiedzenie Senatu Politechniki Lubelskiej w kadencji 1999-2002.

⇒ Informacja o pracach Senatu

Informacja o pracach Senatu Politechniki Lubelskiej (luty-lipiec 2002)

PRZEDMIOTEM OBRAD BYŁY NASTĘPUJĄCE SPRAWY I ZAGADNIENIA:

- zatwierdzono „Sprawozdanie z działalności Politechniki Lubelskiej za kadencję 1999-2002” oraz pozytywnie oceniono działalność rektora;
- zaakceptowano sprawozdanie finansowe z realizacji badań naukowych za 2001 r.;
- uchwalono „Regulamin wyborczy organów kolegialnych i jednoosobowych Politechniki Lubelskiej na okres 1.09.2002-31.08.2005”;
- przyjęto wniosek Rady Wydziału Elektrycznego w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa PL prof. Anthony John Mosesowi;
- wyrażono zgodę na przyjęcie propozycji współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy „ROZTOCZE”;
- po zapoznaniu się z informacją dotyczącą sprawozdania finansowego za 2001 r. i opinią biegłych rewidentów, wydaną przez Zespół Doradców Finansowo-Księgowych sp. z o.o. Grupa FINANS-SERVIS “Doradca” oraz po wysłuchaniu stanowiska Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów, przyjęto sprawozdanie finansowe i wynik uczelni za 2001 r.;
- zatwierdzono “Plan rzeczowo-finansowy Politechniki Lubelskiej na rok 2002”;
- prorektor ds. kształcenia przedstawił informacje o rankingu wyższych uczelni w 2002 r. wg „Rzeczpospolitej” i „Perspektyw”;
- zaakceptowano podpisanie umowy o wymianie studenckiej między Politechniką Lubelską a ENSICA-Tuluza (Francja).

PRZYJĘTO DO REALIZACJI UCHWAŁY M.IN. W SPRAWIE:

- zniesienia Katedry Badań Operacyjnych;
- przekształcenia Katedry Technologii i Organizacji Budownictwa w Instytut Budownictwa i Architektury;
- wysokości narzutów kosztów pośrednich na działalność badawczą w 2002 r.;
- pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akad. 2002/2003;
- stosowania w szkolnictwie wyższym ustawy o zamówieniach publicznych;
- nadania tytułu doktora honoris causa PL prof. Michałowi Kleiberowi;
- sprzedaży nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Metalurgicznej 7, przejętej nieodpłatnie od Skarbu Państwa;
- wspólnej partycypacji dziekanów w kosztach budowy drogi na terenie miasteczka akademickiego PL;
- nauczania matematyki w szkole średniej oraz konieczności ustanowienia matematyki obowiązkowym przedmiotem maturalnym.

ZAOPINIOWANO WIELE SPRAW OSOBOWYCH:

- 9 wniosków o mianowanie na profesora nadzwyczajnego PL;
- powołanie Dyrektora Instytutu Budownictwa i Architektury oraz kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu;
- wnioski Rad Wydziałów o nagrody indywidualne i zespołowe Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Wykaz Uchwał Senatu Politechniki Lubelskiej

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 marca 2002 r. w sprawie stosowania w szkolnictwie wyższym ustawy o zamówieniach publicznych.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 marca 2002 r. w sprawie gospodarowania środkami na działalność naukowo-badawczą oraz ustalenia wysokości kosztów ogólnych i stawki zysku w badaniach wykonywanych na bezpośrednie zamówienie podmiotów gospodarczych.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2002 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego PL za 2001 r.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia

2002 r. w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. zw. dr hab. inż. Michałowi Kleiberowi.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2002 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Metalurgicznej 7 przejętej nieodpłatnie od Skarbu Państwa.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie finansowania wynagrodzeń osobowych.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie zatwierdzenia planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2002 r.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie nauczania matematyki w szkole średniej oraz konieczności ustanowienia matematyki obowiązkowym przedmiotem maturalnym.

Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 2002/2003.

Wykaz Zarządzeń Rektora Politechniki Lubelskiej

Zarządzenie Nr R-1/2002 z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie utworzenia Biura Zamówień Publicznych w Politechnice Lubelskiej.

Zarządzenie Nr R-2/2002 z dnia 22 kwietnia 2002 r. w sprawie stawek wynagradzania za ponadwymiarowe godziny dydaktyczne.

Zarządzenie Nr R-3/2002 z dnia 22 kwietnia 2002 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.

Zarządzenie Nr R-4/2002 z dnia 20 maja 2002 r. w sprawie powołania w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Instytutu Budownictwa i Architektury.

Zarządzenie Nr R-5/2002 z dnia 3 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia w Politechnice Lubelskiej wykazu prac wzbronionych kobietom.

Zarządzenie Nr R-6/2002 z dnia 27 maja 2002 r. w sprawie rozkładu czasu pracy pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

Zarządzenie Nr R-7/2002 z dnia 27 maja 2002 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Pracy pracowników Politechniki Lubelskiej w Lublinie nie będących nauczycielami akademickimi.

Zarządzenie Nr R-8/2002 z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej na I rok studiów dziennych i zaocznych w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2002/2003.

Zarządzenie Nr R-9/2002 z dnia 31 maja 2002 r. w sprawie realizacji zaleceń pokontrolnych Państwowej Inspekcji Pracy.

Zarządzenie Nr R-10/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie zasad odpłatności za zajęcia dydaktyczne prowadzone w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2002/2003.

Zarządzenie Nr R-11/2002 z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2002/2003.

Zarządzenie Nr R-12/2002 z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w Politechnice Lubelskiej.

Ostatnie posiedzenie Senatu w kadencji 1999-2002 w dniu 4 lipca 2002 r. w budynku „Forum-Politechnika”. Rektor prof. Kazimierz Szabelski podziękował wszystkim członkom Senatu za współpracę. Najbliższym współpracownikom wręczył listy okolicznościowe oraz jubileuszowe statuetki 50-lecia Politechniki Lubelskiej.

Ustanowienie Roku Jubileuszowego 50-lecia Politechniki Lubelskiej

Uchwała
Senatu Politechniki Lubelskiej
z dnia 29 listopada 2001 r.

w sprawie ustanowienia Roku Jubileuszowego Politechniki Lubelskiej

W oparciu o § 115 Statutu Politechniki Lubelskiej uchwała się, co następuje

§ 1

1. Dnia 13 maja 1953 r. Uchwałą Nr 341 Rady Ministrów została utworzona w Lublinie Wieczorowa Szkoła Inżynierska, przekształcona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 1965 r. w Wyższą Szkołę Inżynierską, a następnie przekształcona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1977 r. w Politechnikę Lubelską.
2. Nawiązując do 50 rocznicy tego wydarzenia Senat Politechniki Lubelskiej ogłasza okres od 13 maja 2002 r. do 13 maja 2003 r. **ROKIEM JUBILEUSZOWYM 50-LECIA POLITECHNIKI LUBELSKIEJ.**

§ 2

Rok Jubileuszowy powinien stać się okazją szczególnej promocji Uczelni poprzez pokazanie jej tradycji i dorobku istotnego dla lubelskiego środowiska naukowego oraz dla rozwoju Lubelszczyzny i Kraju.

§ 3

1. W celu nadania właściwej rangi obchodów jubileuszowych i koordynacji prac organizacyjno-programowych, Senat powierza Rektorowi Politechniki Lubelskiej powołanie Komitetu Organizacyjnego Obchodów Jubileuszowych.
2. Do Komitetu Organizacyjnego wejść:
 - Prorektor ds. nauki – Przewodnicząca
 - Zastępca Przewodniczącego
 - Sekretarz
 - Prorektor ds. kształcenia
 - Prorektor ds. ogólnych
 - Dyrektor Administracyjny
 - Przedstawiciele jednostek organizacyjnych uczelni i związków zawodowych
 - Przewodniczący Samorządu Studentów
 - Przedstawiciele zorganizowanych grup absolwenckich
 - Inne osoby.

§ 4

Obchody jubileuszu obejmą:

1. wydarzenia o charakterze oficjalnym (konferencje, sympozja o zasięgu krajowym i zagranicznym itp.),
2. imprezy towarzyszące m.in. Festiwal Nauki i Techniki Politechniki Lubelskiej, wystawy, imprezy studenckie i spotkania, imprezy kulturalne,
3. wydawnictwa okolicznościowe
4. działania promocyjne i inne.

§ 5

Senat Politechniki Lubelskiej zobowiązuje wszystkie jednostki organizacyjne uczelni i organizacje studenckie do czynnego udziału w działaniach organizacyjnych obchodów jubileuszu.

Przewodniczący Senatu
Rektor
Prof. Kazimierz Szabelski

Pół wieku uczelni w pigułce

1953

W bieżącym roku, 13 maja – uczelnia nasza wkracza w 50-ty rok swojego istnienia. Taka rocznica skłania do refleksji i zadumy nad minionym okresem, przywołuje wspomnienia faktów i ludzi związanych z tworzeniem i przeobrażeniami uczelni.

1987

1962

C.K. Norwid pisał, że „czas ma coś gorzkiego w sobie, ale zawiera też piękno dokonania”. Nie sposób w tym biuletynowym opracowaniu szczegółowo przedstawić wszystkich wydarzeń z prawie 50-letniej historii uczelni, zatrzymajmy się więc chociaż na najważniejszych z nich.

1988

1965

Tradycje kształcenia technicznego w naszym regionie południowo-wschodnim sięgają lat 60-tych XIX stulecia, kiedy to powstał Instytut Politechniczny w Puławach. Instytut Puławski istniał zaledwie kilka lat i został zdecydowanie zlikwidowany po Powstaniu Styczniowym. Wydarzeniem o epizodycznym charakterze było także uruchomienie studiów przez Politechnikę Warszawską w Lublinie 09.01.1944 roku, tuż po jego wyzwoleniu. Zajęcia zorganizowano na dwóch Wydziałach – Mechanicznym i Elektrycznym i w budynkach szkolnych przy ul. 22 Lipca 10 oraz przy Alejach Racławickich 7 zrealizowano dwa semestry studiów (bez przerwy wakacyjnej w okresie od 09.01.1944 do 30.09.1944 roku) ze studentami, którzy rozpoczęli studia przed wojną w Politechnikach: Warszawskiej, Gdańskiej i Lwowskiej i nie ukończyli ich w systemie tajnego nauczania podczas okupacji.

1994

1973

Następny rok akademicki Politechnika Warszawska inaugurowała w październiku już w wyzwolonej Warszawie, w Lublinie zaś pozostała grupa inżynierów mechaników i elektryków, specjalistów z lubelskich zakładów przemysłowych, którzy byli zatrudnieni przez tę uczelnię jako wykładowcy. To oni – już w roku 1945 – dostrzegli potrzebę zorganizowania w regionie wyższej szkoły technicznej, a od roku 1950, jako członkowie Lubelskiego Oddziału Naczelnej Organizacji Technicznej, podjęli bardzo intensywne działania zmierzające do powołania Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie. W tym czasie, w całym kraju rodziły się takie inicjatywy, tworzono również niepaństwowe szkoły inżynierskie – NOT.

1998

1977

1999

1981

2000

Specyfiką Lubelszczyzny było to, że w tym zrujnowanym przez wojnę, jak cały kraj – regionie, nie było niemal żadnych tradycji przemysłowych. W II-jej połowie XIX wieku i na przełomie XIX i XX wieków rozwijał się tutaj głównie drobny przemysł rolno-spożywczy, tj. młynarstwo, gorzelnictwo, browarnictwo, przemysł drzewny i później – cukrownictwo, przemysł garbarski, tytoniowy oraz w niewielkim zakresie produkcja maszyn i narzędzi rolniczych oraz produkcja wag. Ten najbardziej chyba zaniedbany rejon rolniczy w Polsce dostrzegł pewną szansę w uprzemysłowieniu w okresie międzywojennym, nie zdołał jej jednakże zdyskontować znaczącymi osiągnięciami.

Po II wojnie światowej i w szczególności w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych podjęto budowę całego szeregu dużych zakładów przemysłowych: Fabryki Samochodów Ciężarowych, Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku, Fabryki Maszyn Rolniczych, Kraśnickiej Fabryki Wyrobów Metalowych, Zakładów Wytwórczych Sprzętu Instalacyjnego w Poniatowej i wielu innych fabryk i przedsiębiorstw. W porównaniu z innymi regionami kraju na Lubelszczyźnie pojawił się więc szczególnie dotkliwy niedobór kadry technicznej, inżynierskiej.

W związku z zaistniałą sytuacją, ówczesny przewodniczący Lubelskiego Oddziału Naczelnej Organizacji Technicznej Stanisław Podkowa, w trakcie zwołania wyborczego w dniu 19.03.1950 r. wraz z M. Kwietniem, B. Wilczewskim i innymi powołał Komitet Organizacyjny, którego celem było utworzenie w Lublinie Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej. 7.04.1950 r. S. Podkowa i J. Rogowski – jako przewodniczący i sekretarz Oddziału NOT wystąpili do Rady Głównej NOT z wnioskiem o uruchomienie – już od lata tegoż roku – kształcenia w systemie wieczorowym. Odpowiednie działania przygotowawcze podjął także Komitet Organizacyjny z przewodniczącym Mieczysławem Krzywickim oraz sekretarzem Włodzimierzem Ginko. Komitet wspólnie z Biurem Regionalnym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w Lublinie w dniu 4.05.1950 r. przedłożył Radzie Głównej NOT obszernie uzasadnienie merytoryczne i ekonomiczne konieczności powołania w Lublinie uczelni technicznej. Z inicjatywy Lubelskiego Oddziału NOT i Komitetu Wojewódzkiego PZPR, 26.08.1950 r. zwołano nadzwyczajne posiedzenie z udziałem Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie. Celem tego zgromadzenia było wspólne wystąpienie do władz centralnych o zgodę na utworzenie WSIInż. W tym samym dniu WRN podjęło uchwałę o pełnym poparciu dla starań NOT oraz zapewnieniu szkole odpowiednich pomieszczeń dla rozpoczęcia działalności.

Na decyzję władz centralnych, powołującą WSIInż., trzeba było jednakże czekać bardzo długo. W 1952 roku Minister Szkolnictwa Wyższego powierzył S. Podkowie funkcję „organizatora” Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej. S. Podkowa wraz z całą grupą inżynierów (Mieczysławem Krzywickim, Brunonem Wilczewskim, Leonidem Kacejko, Włodzimierzem Ginko, Włodzimierzem Marciniakiem i innymi) wzmógł wysiłki i podjął wszelkie możliwe starania na rzecz stworzenia warunków dla powołania WSIInż. Wysiłki te okazały się w końcu owocne i Rada Ministrów swoją Uchwałą nr 341 z dnia 13 maja 1953 roku powołała Wieczorową Szkołę Inżynierską w Lublinie.

Minister Szkolnictwa Wyższego oficjalnie powołał S. Podkową na „organizatora WSIInż.” i jednocześnie dziekana Wydziału Mechanicznego – jedyne wówczas wydziału w uczelni. Rektorem został mianowany prof. dr hab. Stanisław Ziemecki, Kierownik Katedry Fizyki Doświadczalnej UMCS w Lublinie, wybitny przyrodnik, niekwestionowany autorytet naukowy i moralny.

W dniu 24.08.1953 r. odbył się pierwszy egzamin wstępny na WSIInż., zaś 1 października – pierwsza inauguracja roku akademickiego, w trakcie której dla 109 studentów, rozpoczynających naukę w WSIInż. – rektor prof. S. Ziemecki wygłosił wykład inauguracyjny nt. „Rewolucja w Epoce Odrodzenia”. Inauguracja ta odbyła się w budynku fizyki UMCS przy ul. Nowotki (obecnie Plac Marii Skłodowskiej) i stanowiła historyczny efekt 8-letnich starań o utworzenie w Lublinie uczelni technicznej, obok już istniejących: UMCS-u, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Akademii Medycznej i Wyższej Szkoły Rolniczej.

Głównym celem powołanej uczelni było kształcenie kadr technicznych. W założeniach organizacyjnych planowano powołanie czterech wydziałów: inżynierii lądowej i wodnej, mechanicznego, elektrycznego i chemicznego. Nowopowstała jednowydziałowa uczelnia nie posiadała żadnej bazy materialnej i ani jednego metra kwadratowego własnych pomieszczeń – posiadała natomiast władze akademickie i administracyjne, 109 studentów, kilku wykładowców i odpowiednie pieczęcie urzędowe.

Dzięki różnorodnym zabiegom rektora S. Ziemeckiego i dziekana S. Podkowy uzyskano: 2 pokoje w Technikum Budowlanym z przeznaczeniem na rektorat, salę wykładową w Zasadniczej Szkole Metalowej, salę w Technikum Chemicznym (tę decyzję Minister Przemysłu Chemicznego obwarował żądaniem, aby w zamian S. Podkowa przyjął wykłady w Technikum) oraz możliwość korzystania z pracowni studenckich przeznaczonych dla studentów Sekcji Fizyki UMCS.

19.01.1956 roku zmarł prof. dr hab. Stanisław Ziemecki. Funkcję rektora uczelni na okres 17 lat objął doc. mgr inż. Stanisław Podkowa. W roku 1958 Prezydium WRN, po decyzji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego o wstrzymaniu naboru studentów na I rok studiów ze względu na nieodpowiednie warunki lokalowe, przydzieliło wreszcie dla WSIInż. zażytkowy pałac Sobieskich przy ulicy J. Dąbrowskiego 13 (obecnie ul. Bernardyńskiej 13). Adaptacja i wyposażenie budynków trwały bez mała trzy lata, ale 10-ta inauguracja roku akademickiego w WSIInż. odbyła się już we własnej siedzibie (1.12.1962 r.). Wykład inauguracyjny „O analogii i abstrakcji w matematyce” wygłosił prof. Adam Bielecki, a rektor S. Podkowa w swoim wystąpieniu z ogromną satysfakcją ogłosił: „Po dziesięciu latach tułaczkii i korzystania z gościnności różnych szkół lubelskich Uczelnia znalazła się nareszcie we własnym gmachu. Nikt już dzisiaj nie stawia pod znakiem zapytania istnienia naszej Uczelni”. I rzeczywiście, uczelnia zaczęła krzepnąć, uzyskiwać coraz znaczniejsze dotacje i pomoc WRN oraz największych zakładów przemysłowych Lubelszczyzny, zarówno w formie przekazywanych środków na zakup aparatury jak też maszyn i urządzeń dla tworzonych laboratoriów.

Przejawem umacniania się uczelni było także powstanie Towarzystwa Przyjaciół WSIInż. (2.02.1961) oraz powołanie

Komitetu Międzyuczelnianego ds. Współpracy z WSIInż. (1962 r.), w skład którego weszli przedstawiciele UMCS, Politechniki Warszawskiej i WSR w Lublinie. Przewodniczącym Komitetu został prof. UMCS Andrzej Waksmundzki, wielce zasłużony i zawsze życzliwy dla naszej uczelni. W tym czasie władze wojewódzkie przyznały 2 ha terenu przy ulicy Nadbystrzyckiej na lokalizację budynków przyszłej „dziennej uczelni technicznej”. Otrzymaliśmy też środki na wykonanie dokumentacji budowy miasteczka przy ulicy Nadbystrzyckiej. Wszystkie te działania, choć z dużymi oporami, zmierzały do przekształcenia WSIInż. w liczący się ośrodek kształcenia kadr technicznych, w centrum kształcenia i doskonalenia inżynierów całej południowo-wschodniej Polski.

W roku 1963 władze uczelni wystąpiły o zgodę na utworzenie wydziałów: Elektrycznego i Budownictwa. W konsekwencji w roku akademickim 1963/64 wyodrębniono w Wydziale Mechanicznym nowy kierunek studiów elektrotechnika, zaś w roku akademickim 1964/65 powstał formalnie Wydział Elektryczny, kształcący w zakresie elektrotechniki przemysłowej. Pierwszym dziekanem Wydziału Elektrycznego został jego organizator, autor kilku podręczników z zakresu maszyn elektrycznych – Mieczysław Romuald Krzywicki.

W tym okresie WSIInż. prowadziła punkty konsultacyjne w Kraśniku przy Kraśnickiej Fabryce Wyrobów Metalowych oraz w Poniatowej – przy Zakładach Wytwórczych Sprzętu Instalacyjnego. Szczególną uwagę zwrócono na problem rozwoju własnej kadry naukowo-dydaktycznej, gdyż nadal większość zajęć dydaktycznych w uczelni zabezpieczali nauczyciele akademicy z innych uczelni Lublina i Warszawy. Ważną rolę w tworzeniu pracowni i zespołów naukowych oraz w procesie dyplomowania absolwentów odegrali: prof. Janusz Tymowski, prof. Ludwik Uzarowicz, prof. Eugeniusz Górski, prof. Zygmunt Panewicz, prof. Zdzisław Grunwald, prof. Ryszard Krawczyński, prof. Zbigniew Grabowski (wszyscy z Politechniki Warszawskiej), prof. Adam Bielecki, prof. Andrzej Waksmundzki, prof. Włodzimierz Żuk (UMCS), prof. Janusz Haman, prof. Andrzej Zdanowicz, prof. Jacek Orzechowski (WSR), doc. Stefan Wieluński (AM) i wielu innych.

W roku 1964 podjęto starania o przekształcenie Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Wyższą Szkołę Inżynierską, kształcąca również w systemie studiów dziennych. Intensywne działania rektora WSIInż. S. Podkowy i Przewodniczącego Prezydium WRN generała Pawła Dąbka zakończyły się sukcesem 28.04.1965 roku, kiedy to odpowiednim rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów przekształcono Wieczorową Szkołę Inżynierską w Wyższą Szkołę Inżynierską. Szkoła uzyskała prawa kształcenia w trybie studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych. Niemal równocześnie utworzono trzeci wydział w uczelni – Wydział Budownictwa Lądowego. Powstał on na bazie prowadzonego wspólnie przez WSIInż. w Warszawie i WSIInż. w Lublinie – Studium Budownictwa, uruchomionego 10.09.1962 roku w oparciu o decyzję Ministra Szkolnictwa Wyższego. Decyzja ta została wymuszona wyjątkowym zapotrzebowaniem regionu na kadry w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i inżynierii sanitarnej.

W tej nowej sytuacji organizacyjnej uczelni dziekanami poszczególnych wydziałów byli: doc. dr inż. Stanisław Matyszewski – Budownictwa Lądowego, doc. mgr inż. Mieczysław R. Krzywicki – Elektrycznego, doc. mgr inż. Sewe-

ryn Bobiński – Mechanicznego. W strukturze funkcjonował także tzw. Wydział Ogólnotechniczny, który realizował nauczanie na wszystkich kierunkach – jego dziekanem był doc. mgr inż. Wacław Jaskiewicz. W ramach wszystkich wydziałów działały zespoły dydaktyczne i pracownie. Organem kolegiальnym uczelni była Rada Szkoły, w skład której wchodził: rektor, dziekani, kierownicy studiów wieczorowych i zaocznych z poszczególnych wydziałów oraz dyrektor administracyjny. Rada Szkoły zajmowała się bieżącymi problemami uczelni oraz kierunkami jej rozwoju.

Zadania Szkoły rosły i stawały się coraz bardziej złożone, zwiększała się liczba kształconych, dość zdecydowanie zaczęto organizować działalność naukowo-badawczą, toteż w roku 1966 utworzono funkcję prorektora ds. nauczania, a w roku 1969 – prorektora ds. nauki. Pierwszym prorektorem ds. nauczania był doc. mgr inż. Seweryn Bobiński, zaś prorektorem ds. nauki doc. mgr inż. Ryszard Cylc.

W miarę rozwoju uczelni rosły również potrzeby w zakresie bazy lokalowej, podjęto więc intensywne działania na rzecz budowy WSIInż. na terenach pomiędzy ulicą Nadbystrzycką, a rzeką Bystrzycą. Ze środków Towarzystwa Przyjaciół WSIInż. sfinansowano konkurs architektoniczny na zabudowę miasteczka przyszłej Politechniki Lubelskiej. Obiekty uczelni zaplanowano rozmieścić na obszarze 12 ha i 439 m² terenów przydzielonych przez Wydział Gospodarki Komunalnej Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Centrum Miasteczka miał stanowić plac, położony równolegle do ulicy Nadbystrzyckiej, zamknięty podłużnym budynkiem wydziału ogólnotechnicznego i na skrzydłach dwoma budynkami wydziałów: budownictwa i mechanicznego. Cztery niskie budynki: rektorat, biblioteka, dom społeczno-usługowy i stołówka pracownicza miały oddzielić część dydaktyczną miasteczka od domów studenckich. Generalne założenia tych wszystkich inwestycji Rada Szkoły zatwierdziła 11.10.1966 roku, zaś Minister Szkolnictwa Wyższego w dniu 14.11.1966 r. Funkcję inwestora budowy WSIInż. przejął Zarząd Inwestycji Szkół Wyższych w Lublinie.

Wizja lubelskich architektów: J. Androsiuka, S. Fijałkowskiego oraz R. i Z. Pawłowskich została zrealizowana tylko częściowo i z różnych względów w pełni, raczej nie zostanie sfinalizowana nigdy. Tereny przeznaczone dla WSIInż. przekazano formalnie dopiero 2.06.1972 roku, ale po niezbędnych przygotowaniach budowę pierwszego obiektu – budynku dla Wydziału Elektrycznego – rozpoczęto już w roku 1966. Część laboratoryjną tego obiektu przekazano uczelni w listopadzie 1967 roku, zaś część z salami audytorijnymi – rok później.

Po uzyskaniu odpowiednich – jak na ówczesne możliwości – warunków lokalowych, Wydział Elektryczny rozwijał się bardzo dynamicznie. Dzięki przychylności Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego do pracy w tym wydziale przeszło z Politechniki Łódzkiej kilku docentów i adiunktów, podjęto energiczne działania na rzecz tworzenia pracowni badawczych i zdobywania stopni naukowych. W roku 1969 zorganizowano przy Wydziale Elektrycznym Zaoczne Studium Doktoranckie Politechniki Warszawskiej; jego kierownikiem został prof. Z. Grunwald.

W uczelni zorganizowano Dział Wydawnictw i w kwietniu 1968 roku wydano pierwszy czteroczęściowy skrypt do ćwiczeń laboratoryjnych z fizyki (red. doc. dr J. Skierczyński)

Nieco wcześniej powołano: Bibliotekę (1959 r.), Ośrodek Wyszczolenia Wojskowego (1965 r.), Pracownie Nowych Technik Nauczania (1965 r.), Studium Wychowania Fizycznego (1965 r.), Zespół Nauk Politycznych i Społecznych (1967 r.), Studium Języków Obcych (1969 r.) i później Ośrodek Wynalazczości i Ochrony Patentowej (1972 r.). Wszystkie te jednostki organizacyjne miały charakter struktur międzywydziałowych.

W dniu 1.10.1969 r. Radę Szkoły przekształcono w Senat, który tworzyli: rektor, prorektorzy, dziekani, przedstawiciele rad wydziałów, przewodniczący komisji ds. nauczania i wychowania, badań naukowych, rozwoju kadry, przedstawiciele organizacji politycznych i społecznych pracowników i studentów oraz pomocniczych pracowników naukowo-dydaktycznych. Odład Senat stanowił i stanowi do dziś gremium, które opiniuje i podejmuje decyzje o wszystkich ważniejszych przedsięwzięciach i kierunkach rozwoju uczelni.

Sytuacja lokalowa uczelni poprawiała się nieco, kiedy to przejęto budynki po Technikum Mechanizacji Rolnictwa (1972 r.), zlokalizowane na terenie przeznaczonym pod zabudowę WSInż.. Część tych obiektów zaadoptowano dla celów dydaktycznych (obecny „Oxford”), część zaś wyburzono pod nowe budynki. Latem 1972 r. – oddano do użytkowania pierwszy dom studencki (dla 380 studentów), zaś wiosną 1973 r. – drugi, identyczny dom. Kolejne dwa domy studenckie wybudowano do roku 1975, stołówkę studencko-pracowniczą (dla 2,2 tys. konsumentów) ukończono w styczniu 1977 roku. W roku 1975 oddano do użytkowania okazały budynek Instytutu Inżynierii Budowlanej (o powierzchni użytkowej 6.8 tys. m²) wraz z kompletnym wyposażeniem sal i laboratoriów, a w roku 1977 – budynek główny oraz część laboratoryjno-audytoryjną Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn (pow. użytkowa 11,5 tys. m²) wraz z odpowiednim wyposażeniem. W latach 1972-1980 oddano do użytkowania również kilka mniejszych obiektów, a mianowicie: Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu n/Wisłą, halę laboratoryjną Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, otrzymany od miasta budynek przy ulicy Okopowej, gdzie zlokalizowano Ośrodek Obliczeniowy oraz budynek mieszkalny tzw. Rotacyjny – dla pracowników uczelni.

Rok 1973 był okresem doniosłych zmian w historii uczelni. Był to rok obchodów 20-lecia jej istnienia i w maju tegoż roku uczelnia uzyskała prawo kształcenia wg jednolitych programów studiów magisterskich, realizowanych dotąd tylko w politechnikach. Możliwość nadawania absolwentom tytułu „magistra–inżyniera” było istotnym przełomem w drodze do uzyskania pełnych praw akademickich.

W tym roku, 24 czerwca zmarł główny organizator i wieloletni rektor doc. mgr inż. Stanisław Podkowa. W sierpniu tegoż roku Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki powołał na stanowisko rektora WSInż. doc. dr hab. inż. Włodzimierza Sitko, pracownika Politechniki Śląskiej w Gliwicach, wielce uzdolnionego i mimo młodego wieku – bardzo już doświadczonego organizatora kształcenia i badań naukowych.

Z Jego inicjatywy nastąpiło wiele zmian organizacyjnych i strukturalnych w uczelni. Strukturę wydziałową zmieniono na instytutową (powołano instytuty na prawach wydziałów), w ramach których funkcjonowały zakłady naukowo-dydaktyczne i zespoły naukowe. Powstały nowe kierunki studiów:

organizacja i zarządzanie oraz górnictwo i geologia. Obok dotąd istniejących funkcji prorektorów ds. nauczania i wychowania oraz ds. nauki – utworzono stanowisko prorektora ds. rozwoju uczelni. Pierwszym prorektorem ds. rozwoju został prof. dr hab. inż. Tadeusz Opolski, specjalista w zakresie technologii maszyn górniczych.

Te i im podobne działania zmierzały – z jednej strony – do koncentracji możliwości badawczych i krzepnięcia specjalizacji naukowych poszczególnych zespołów – z drugiej zaś, do profilowania działalności uczelni dla rzeczywistych potrzeb dość szybko rozwijającej się w tym okresie gospodarki narodowej i powstającego Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Do pracy w WSInż. przeszło z różnych ośrodków w kraju wielu wybitnych specjalistów – profesorów: Kazimierz Auleytner, Olgierd Gedymin, Stanisław Góra, Stanisław Grzybowski, Władysław Lech, Waclaw Pieniądz, Robert Sikora, Kazimierz Skalski, Krzysztof Wituszyński, Roman Zahaczewski, Jerzy Zieliński i inni.

To znaczące wzmocnienie kadry oraz osiągnięcie odpowiedniego poziomu badań naukowych umożliwiło uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora przez pierwszy instytut w uczelni – Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej (decyzja z dnia 17.08.1977). Nagromadzenie kadry naukowej o wysokich kwalifikacjach wpłynęło również istotnie na poprawę jakości kształcenia i zdecydowany wzrost liczby kształconych (do około 4.000 studentów w r. a. 1977).

Ten dynamiczny rozwój ekstensywny uczelni, uzyskiwane rezultaty badań naukowych, posiadane uprawnienia nadawania stopnia doktora nauk technicznych, stworzenie ponad 30 pracowni i laboratoriów o – co najmniej – średnim lub dobrym poziomie technicznym i naukowym oraz rola, jaką uczelnia zaczęła odgrywać w regionie sprawiły, że w dniu 1.08.1977 roku Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie przekształcenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie w Politechnikę Lubelską. Ten fakt oznaczał spełnienie się marzeń ludzi, którzy ideę utworzenia uczelni technicznej w Lublinie realizowali z ogromnym uporem od roku 1945. Był to również sukces całego środowiska akademickiego Lublina, lubelskiej kadry inżynierijno-technicznej, społeczności akademickiej uczelni i osobiście – ówczesnego rektora prof. dr hab. inż. W. Sitko z gronem współpracowników.

Rozporządzenie Rady Ministrów weszło w życie 1.10.1977 r. i w trakcie Uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 1977/78, w obecności Prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza, Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki prof. dr hab. inż. Sylwestra Kaliskiego, rektorów wyższych uczelni Lublina i kraju oraz wielu zaproszonych gości z kraju i zagranicy, rektor prof. W. Sitko stwierdził, że nadanie lubelskiej uczelni technicznej statusu politechniki stanowi skwitowanie, wykonanej przez społeczność uczelni rzetelnej pracy, ale równocześnie zobowiązanie do konsekwentnych działań na rzecz wszechstronnego podnoszenia poziomu i znaczenia naszej uczelni, jej stałego uczestnictwa w inicjowaniu i realizacji perspektywicznych kierunków rozwojowych makroregionu i kraju.

Okres drugiego 25-lecia istnienia uczelni jest naszej społeczności lepiej znany z różnorodnych informatorów wydawanych każdego roku jak też okolicznościowo. Zniknął – wydaje się bezpowrotnie – nastrój niepewności formalnej

sytuacji uczelni i rozpoczął się czas systematycznego rozwoju i ugruntowywania akademickiego charakteru struktur, systemów i obyczajów. Zmieniające się – okresowo dość zdecydowanie – uwarunkowania zewnętrzne funkcjonowania uczelni sprawiły, że o ile w pierwszym 25-leciu uczelnią kierowało tylko trzech rektorów, to w drugim 25-leciu, aż siedmiu. Wynikało to m.in. z przemian i transformacji ustrojowych – społecznych i politycznych.

Pierwszym rektorem Politechniki Lubelskiej, wybranym przez przedstawicieli społeczności akademickiej uczelni był doc. dr hab. inż. Jakub Mames, specjalista w zakresie inżynierskich konstrukcji budowlanych. Funkcję rektora pełnił w okresie 1.09.1981–10.01.1982 r. Był to czas gwałtownych przemian społecznych, na fali których, zasady samorządności i autonomii uczelni zmieniały się dość drastycznie. W tych warunkach funkcję rektora Minister N.Sz.W. i T. powierzył prof. dr hab. inż. Andrzejowi Werońskiemu (na okres 11.01.1982–31.08.1984 r.). Sytuacja finansowa uczelni, jak całego szkolnictwa wyższego w kraju – znacznie się pogorszyła, pomimo to w trakcie tej kadencji uczelnia uzyskała okazały budynek przeznaczony głównie dla Studium Wychowania Fizycznego i Studium Wyszkożenia Wojskowego oraz tzw. „Halę czarną” – na laboratoria dydaktyczne z zakresu górnictwa i geologii, wodociągów i kanalizacji oraz obróbki mechanicznej.

W dniu 1.09.1984 r. stanowisko rektora objął ponownie prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko. Funkcję tę pełnił dwie kadencje – do 31.08.1990 roku.

Zespoły naukowe i dydaktyczne istniejące w ramach struktury instytutowej Uczelni okrzepły i rozrosły się. Naturalną stała się więc konieczność wprowadzenia struktury wydziałowej – uczyniono to z dniem 1.09.1984 r. Na bazie dotychczasowych Instytutów: Technologii i Eksploatacji Maszyn oraz Organizacji i Zarządzania utworzono Wydział Mechaniczny i Organizacji. Jego dziekanem został doc. mgr inż. Ryszard Cylc (1.09.1984–1.09.1987 r.). Instytut Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej przekształcono w Wydział Elektryczny, zaś Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej – w Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Funkcje dziekanów w tych wydziałach pełnili: prof. dr hab. inż. Tadeusz Janowski – w Elektrycznym oraz prof. dr hab. inż. Jerzy Grycz – w WIBiS. Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii, który nie pełnił funkcji wydziału – został również rozwiązany, a wchodzące w jego skład zakłady nauk podstawowych włączono w struktury poszczególnych wydziałów.

W omawianym okresie przebudowano gruntownie system kształcenia, zarządzania uczelnią i gospodarki finansowej. W roku 1987 uchwalono Program Rozwoju Uczelni do roku 2000. Wydział Mechaniczny i Organizacji uzyskał prawa do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych (sierpień 1987 r.) w zakresie mechaniki i budowy maszyn.

W roku 1988 (od 1 września) z Wydziału Mechanicznego i Organizacji wyodrębniono Wydział Mechaniczny. Wyłączone z tego wydziału katedry: Zarządzania oraz Organizacji Produkcji wraz z Zakładami Fizyki, Matematyki oraz przyjętymi z UMCS – z Wydziału Pedagogiki i Psychologii – pracownikami zatrudnionymi na kierunku kształcenia wychowanie techniczne, stanowiły podstawę utworzenia nowe-

go, czwartego w uczelni Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki. Pierwszym dziekanem nowoutworzonego wydziału został doc. dr inż. Kazimierz Grelak (1988–1992 r.). Na wydziale uruchomiono kształcenie w zakresie dwóch kierunków: organizacji i zarządzania w przemyśle oraz wychowania technicznego.

W kolejnej kadencji władz akademickich (1.09.1990–31.08.1993 r.) rektorem został wybrany prof. dr hab. inż. Włodzimierz Krolopp. Był to okres najbardziej znaczących przemian politycznych i społecznych w kraju. Ówczesne uwarunkowania zewnętrzne (społeczne, polityczne, ekonomiczne) wpływały silnie na klimat pracy i stosunki międzyludzkie w społeczności uczelnianej. Rektor W. Krolopp z wycuciem i bardzo efektywnie uspokajał te mocno rozchwiane nastroje, przyczyniając się znacząco do normalizacji funkcjonowania uczelni. W tym tak trudnym okresie, odnotowano wyraźny jej rozwój w pewnych sferach działalności. Dokonano istotnych zmian organizacyjnych, wdrożono system finansowania badań funkcjonujący do dziś, znacząco zwiększono liczbę kształconych oraz ilość specjalności kształcenia, rozpoczęto likwidację tzw. kierunków dyplomowania. Do pracy w Politechnice przeszło z innych ośrodków kilku profesorów posiadających duże doświadczenie przemysłowe i kontakty z praktyką w działalności technicznej.

Godność rektora na następną kadencję (1.09.1993–31.08.1995) powierzono prof. dr hab. inż. Iwo Pollo, uznanemu autorytetowi naukowemu, legitymującemu się szerokim doświadczeniem w pełnieniu różnych funkcji akademickich. Dużo uwagi w tym okresie poświęcono wdrażaniu zasad samorządności, utrwalaniu systemu demokratycznego zarządzania uczelnią oraz wypracowaniu autonomii w zakresie możliwym dla uczelni tej wielkości. Jako priorytetowe traktowano uzyskanie wysokiej efektywności działalności naukowej i współpracy z jednostkami gospodarki społecznej, co sprzyjało szybkiemu włączaniu się uczelni do szerokiego działań na rzecz reformy gospodarczej. W trakcie tej kadencji – po prawie 10-letniej przerwie w prowadzeniu przez uczelnię inwestycji – rozpoczęto budowę gmachu dydaktycznego dla WIBiS, uzyskano również prawo nadawania stopnia doktora nauk technicznych w dziedzinie „budownictwo” (1994 r.). Od roku 1994 uzyskano możliwość ubiegania się przez absolwentów kierunków: budownictwo, elektrotechnika, inżynieria środowiska oraz mechanika i budowa maszyn o tytuł „inżyniera europejskiego” (Eur.Ing.), nadawanego przez Europejską Federację Stowarzyszeń Inżynierskich FEANI.

Od 1.09.1996 roku do chwili obecnej funkcję rektora pełni prof. dr inż. Kazimierz Szabelski. W okresie tych dwu kadencji zaszły znaczące zmiany w sytuacji uczelni. Uzyskano prawo doktoryzowania w WIBiS w dziedzinie inżynierii środowiska (1998 r.) oraz prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dwóch Wydziałach: Mechanicznym (1999 r.) i Elektrycznym (2000 r.). Te fakty sprawiły, że Politechnika Lubelska, zgodnie z obowiązującym stanem formalnym, została włączona do grupy tzw. „uczelni akademickich”, a więc grupy uczelni o pełnych uprawnieniach akademickich, z wyłączeniem „autonomiczności”, określonej odpowiednim zapisem w obowiązującej Ustawie o Szkolnictwie Wyższym (tutaj uczelnia nie spełnia wymogów

kadrowych). W ostatnich dwóch latach w dwóch wydziałach wdrożono, a w pozostałych przygotowano do wdrożenia – elastyczny system studiów z jego integralną częścią, tj. systemem punktów kredytowych, odpowiadającym standardom ECTS (European Credit Transfer System). Z inicjatywy rektora prof. K. Szabelskiego opracowano i wdrożono system oceny działalności instytutów, katedr i jednostek międzywydziałowych oraz kierowników tych wszystkich jednostek. W omawianym okresie ukończono budowę gmachu dla WI-BiS, przejęto i wyremontowano „pałacyk” zlokalizowany w centrum miasteczka akademickiego, zagospodarowując go na Rektorat, przejęto również od Odlewni „Ursus” dwa gmachy w budowie wraz z terenami.

Obecnie uczelnia należy do grupy szkół wyższych średniej wielkości, uzyskuje dobre lokaty we wszystkich rankingach organizowanych w kraju, ma ambicje bycia szkołą elitarną wyróżniającą się specyfiką i wysokim poziomem kształcenia oraz ugruntowaną pozycją w środowisku naukowym. Na czterech wydziałach prowadzone są studia na siedmiu kierunkach (budownictwie, elektrotechnice, informatyce, inżynierii środowiska, mechanice i budowie maszyn, wychowaniu technicznym i zarządzaniu i marketingu) i 32 specjalnościach. Strukturę wewnętrzną wydziałów tworzą instytuty (zorganizowane wewnętrznie z zakładów naukowo-dydaktycznych) i katedry. Jednostki międzywydziałowe stanowią: Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Do dyspozycji pracowników, studentów i zainteresowanych pozostaje Biblioteka Główna (w której zgromadzono ponad 320 tys. woluminów, w tym unikalny zbiór norm technicznych), biblioteki wydziałowe oraz biblioteki zorganizowane w niektórych instytutach i katedrach. Wszystkie te jednostki organizacyjne mieszczą się w 25 obiektach, pozostających w posiadaniu uczelni oraz w gmachu Biblioteki Międzyuczelnianej przy ul. ks. Radziszewskiego.

Łącznie na studiach dziennych, zaocznych, podyplomowych i doktoranckich kształci się 11 tysięcy osób. Wszystkie sfery działalności uczelni zabezpiecza ~1085 pracowników, w tym około 550 osób zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych. Dotąd uczelnia wypromowała niemal 19.000 absolwentów.

Prowadzone w uczelni badania naukowe, działalność konsultingowa i ekspercka są związane głównie z potrzebami regionu, ale w znacznej części mają również charakter ogólny, uniwersalny. Główne kierunki badań dotyczą rozwoju konstrukcji i technologii, ochrony środowiska oraz oszczędności energii i materiałów. Efektem tych prac są publikacje naukowe (około 1000 rocznie), patenty i prawa ochronne. Wiele zespołów badawczych współpracuje z ośrodkami zagranicznymi i krajowymi; w kilkudziesięciu przypadkach na podstawie dwustronnych umów.

W uczelni działają trzy związki zawodowe pracowników: NS ZNP, NSZZ „Solidarność” oraz Unia Profesorów Polskich. Wszyscy studenci są reprezentowani przez Samorząd Studencki, ale ponadto zrzeszeni są w ponad 30 różnych organizacjach funkcjonujących w uczelni (w kołach naukowych, zespołach artystycznych, grupach zainteresowań i w klubach). Zarówno pracownicy, jak i studenci współtworzą i pracują w wielu towarzystwach naukowych oraz stowarzyszeniach użyteczności publicznej.

Niektóre z tych struktur legitymują się imponującymi osiągnięciami i ich opis oraz szczegółowy zarys przemian uczelni w okresie mijających 50 lat, w powiązaniu z osobami, które odegrały w nich największą rolę zostanie przedstawiony w przygotowywanym obecnie jubileuszowym wydawnictwie zwartym. Tam też powinna pojawić się – chociaż krótka – charakterystyka dokonań osób i działów uczelni, które niemal anonimowo realizują – niekiedy bardzo znaczące dla naszej społeczności - zadania i funkcje. Należy bowiem podkreślić, że ta zbiorowa myśl powołania w Lublinie uczelni technicznej podjęta przez grupę inicjatorów, społeczność i władze miasta Lublina i Lubelszczyzny stanowiły tylko konieczny zaczątek, zaś jej realizacja wymagała ogromnego wkładu pracy i aktywności szerokiej rzeszy pracowników uczelni, wszystkich jej grup zawodowych.

Kolejne kierownictwa uczelni, chroniąc i pomnażając dorobek przeszłości, podejmowały zawsze wszelkie możliwe działania na rzecz rozwoju nauki i edukacji młodzieży. Misję Politechniki rozumiały nie tylko jako szkoły kadr technicznych, ale również jako ośrodki refleksji intelektualnej nad nowymi technikami, technologiami i postępem gospodarczym. Czyniły starania na rzecz przygotowania elit społecznych o rozległych horyzontach, świadomych swych przekonań, wykazujących postawy twórcze wobec wyzwań współczesnych i przyszłościowych.

Lester Turow w książce: „Przyszłość kapitalizmu” zawarł myśl: „człowieka–spawacza zastąpił robot. Do pracy teraz są potrzebni specjaliści do naprawiania robotów”. Jest to najbardziej chyba lapidarne wskazanie z jakimi zmianami kwalifikacyjnymi mamy obecnie do czynienia i jak dynamicznie musi zmieniać się jakość kształcenia. Przytoczona myśl w sposób pośredni podkreśla także znaczenie roli społecznej uczelni, w tym również naszej – jako służby najogólniej pojmowanej kulturze technicznej. Realizować tę rolę można tylko poprzez ciągłe podejmowanie trudu poznawania i obrony pełnej, nie zafałszowanej prawdy o człowieku, jego wytworach i otaczającym świecie.

W dniu 30 kwietnia br. przedstawiciele społeczności naszej uczelni wybrali rektora na następną kadencję. W roku jubileuszowym 50-lecia istnienia Politechniki funkcję rektora podejmie dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski, prof. PL, student i wychowanek naszej uczelni.

Bibliografia:

- Hirszt Z. J.: *Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie 1953-1973*, LZS LUBLIN, 1973 r.
- Janowski T.: *Badania naukowe w Politechnice Lubelskiej*, Życie Szkoły Wyższej, nr 10, 1979 r.
- Janowski T.: *Politechnika Lubelska – jej wkład do nauki, kultury i gospodarki narodowej*, w: *Dzieje Lubelszczyzny*, t. V, Warszawa-Łódź, 1986 r.
- Karaś R.: *Wieczorowa Szkoła Inżynierska – 10 lat w służbie techniki 1953-1963*, LDP Lublin, 1963 r.

Materiały okolicznościowe i sprawozdania z działalności – wydawane w uczelni.

Bezpośrednie kontakty z większością cytowanych w opracowaniu osób oraz uczestnictwo w zdarzeniach.

Edward Śpiewła

Uroczyste posiedzenie Senatu Politechniki Lubelskiej z okazji nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. zw. dr hab. inż. Michałowi KLEIBEROWI Ministrowi Nauki-Przewodniczącemu Komitetu Badań Naukowych

17 czerwca 2002 r. po raz pierwszy w 50-letniej historii uczelni odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej. Tę najwyższą godność akademicką otrzymał prof. Michał Kleiber, Minister Nauki-Przewodniczący KBN. Z wnioskiem do Senatu o uhonorowanie prof. Michała Kleibera wystąpiła Rada Wydziału Mechanicznego PL, która na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2002 r. jednomyślnie podjęła uchwałę o akceptacji wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa PL.

Posiedzeniu Senatu przewodniczył JM Rektor prof. Kazimierz Szabelski, jednocześnie promotor doktoratu. Współgospodarzem uroczystości był dziekan Wydziału Mechanicznego prof. Andrzej Niewczas.

Na wstępie rektor serdecznie przywitał przybyłych na uroczyste posiedzenie Senatu gości, w szczególności Prezesa Rady Ministrów Leszka Millera, oraz pracowników i studentów uczelni.

Laudację wygłosił prof. Kazimierz Szabelski

„Myśl stanowi wielkość człowieka”
Blaise Pascal

Dostojny Panie Profesorze!
Wysoki Senacie!
Szanowni Państwo!

Uchwałą Rady Wydziału Mechanicznego i Senatu Akademickiego Politechniki Lubelskiej, powierzono mi – jako kierownikowi Katedry Mechaniki Stosowanej – funkcję promotora w procedurze nadania tytułu doktora honoris causa prof. Michałowi Kleiberowi.

Występuję zatem dzisiaj w podwójnej roli: rektora i promotora. Dlatego przypadł mi zaszczyt wygłoszenia laudacji poświęconej Panu profesorowi Michałowi Kleiberowi, który zostanie ogłoszony doktorem honoris causa Politechniki Lubelskiej. Przedstawiając zgodnie z tradycją akademicką mowę głoszącą chwałę uczonego mam przyjemność przedstawić Jego dokonania – dzieła i zasługi – jako uczonego, nauczyciela i wychowawcy kadr naukowych oraz organizatora nauki.

Prof. zw. dr hab. inż. Michał Kleiber jest wybitnym uczonym w dziedzinie mechaniki, informatyki stosowanej oraz metod komputerowych mechaniki. Jest członkiem rzeczywistym PAN, dyrektorem Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN, Ministrem Nauki – Przewodniczącym Komite-

U C H W A Ł A

**Senatu Politechniki Lubelskiej
z dnia 25 kwietnia 2002 r.**

*w sprawie nadania tytułu
Doktora Honoris Causa
Politechniki Lubelskiej*

Działając na podstawie art. 48 Ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65 poz. 385 z późniejszymi zmianami) po zapoznaniu się z opiniami Senatów Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie i Politechniki Poznańskiej oraz wysłuchaniu wypowiedzi członków Senatu, Senat Akademicki Politechniki Lubelskiej nadaje profesorowi zwyczajnemu **dr hab. inż. Michałowi KLEIBEROWI** tytuł doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej.

Rektor
Politechniki Lubelskiej

Prof. Kazimierz Szabelski

tu Badań Naukowych. W 2001 r. został laureatem Nagrody Funduszu Nauki Polskiej, zwanej Polskim Noblem, którą otrzymał za opracowanie nowych metod analizy i optymalizacji w nieliniowej termomechanice ciał odkształcalnych.

Urodził się w 1946 r. w Warszawie. Studiował na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej, gdzie w 1968 r. uzyskał z wyróżnieniem dyplom magistra inżyniera w zakresie teorii konstrukcji. Ponadto studiował na Wydziale Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego uzyskując w 1971 r. magisterium z matematyki. W latach 1968–1971 był doktorantem w Katedrze Teorii Sprężystości i Plastyczności na Politechnice Warszawskiej. Na uczelni tej obronił w roku 1972 pracę doktorską dotyczącą mechaniki układów siatkowych. Od 1972 r. pracuje w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN, gdzie habilitował się w 1978 r. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1984 r., a profesora zwyczajnego w roku 1989. W roku 1994 został członkiem korespondentem, a w roku bieżącym – członkiem rzeczywistym PAN. Jest także członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Akademii Inżynierskiej w Polsce. Kieruje od wielu lat Zakładem Metod Komputerowych w Ośrodku Mechaniki i Informatyki Stosowanej IPPT PAN. W latach 1993–1994 był przewodniczącym Rady Naukowej tego instytutu. Prof. Michał Kleiber jest przewodniczącym Rady Dyrektorów Placówek Naukowych PAN oraz

członkiem prezydium PAN. Był stypendystą Fundacji von Humboldta w Instytucie Statyki i Dynamiki Konstrukcji Lotniczych na Uniwersytecie w Stuttgarcie. W trakcie wielokrotnych pobytów w RFN prof. M. Kleiber brał udział w badaniach dotyczących modelowania i symulacji komputerowej złożonych zagadnień nowoczesnej techniki, takich jak analiza nieliniowych drgań przekrycia Stadionu Olimpijskiego w Monachium czy badanie zachowania się w trakcie lotu promu kosmicznego Columbia. Był także członkiem grupy badawczej, która opracowała komputerowy system nieliniowej analizy konstrukcji LARSTRAN, używany w wielu instytutach badawczych i biurach projektowych na całym świecie. Prof. M. Kleiber przebywał jako „visiting professor” na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley. Był wielokrotnie zapraszany do prowadzenia cykli wykładów w różnych ośrodkach badawczych na świecie, między innymi na uniwersytetach w Dormstadt, Hanowerze, Bochum, Goteborgu, Barcelonie, Lizbonie, Hong Kongu, Seulu, Kobe, Kapsztadzie, Atlancie. Ponad 30 razy zapraszany był do wygłaszania głównych referatów na międzynarodowych kongresach i sympozjach. W 1991 r. otrzymał nagrodę Uniwersytetu Tokijskiego.

Prof. Michał Kleiber jest autorem ponad 200 artykułów, zamieszczonych w renomowanych czasopismach o światowym obiegu oraz autorem wielu książek i monografii. Znaczna liczba artykułów zamieszczona jest w wielu czasopismach znajdujących się na liście filadelfijskiej. Większość jego książek ukazała się na zachodzie w uznanych wydawnictwach: Kluwer, Springer, John Wiley & Sons, Ellis Horwood. Monografia „The Stochastic Finite Element Method” była pierwszą na świecie książką wskazującą na możliwość wykorzystania metody elementów skończonych do analizy układów o własnościach losowych, zaś monografia “Parameter Sensitivity in Nonlinear Mechanics” jest do dzisiaj jedynym na świecie zbiorowym opracowaniem problematyki wrażliwości nieliniowych konstrukcji na parametry projektowe. Obie te książki znalazły się na liście bestsellerów czołowego światowego wydawnictwa naukowego John Wiley & Sons.

Obszar pracy badawczej prof. M. Kleibera usytuowany jest na pograniczu szeroko rozumianej termomechaniki, metod numerycznych oraz informatyki. W swojej pracy naukowej zajmuje się badaniami nad nieliniową mechaniką ciał odkształcalnych i konstrukcji. Prowadzi również badania nad zastosowaniem metod informatycznych w nauce, w tym medycynie i technice. W mechanice ciał odkształcalnych zajmuje się teorią dużych odkształceń, plastycznością i pękaniem metali, statecznością konstrukcji oraz mechaniką układów o losowych właściwościach. W zakresie metod numerycznych i informatyki stosowanej badania naukowe prof. M. Kleibera dotyczą

Prof. Michał Kleiber

metody elementów skończonych, optymalizacji, inżynierii oprogramowania i symulacji komputerowej.

Do najważniejszych Jego osiągnięć naukowych należy zaliczyć:

- sformułowanie podstaw teoretycznych i efektywną implementację komputerową w zastosowaniu do nieliniowych zagadnień mechaniki kontinuum;
- sformułowanie podstaw teoretycznych i efektywną implementację informatycznej metody stochastycznych elementów skończonych;
- sformułowanie podstaw teoretycznych i efektywną implementację komputerową zagadnienia wrażliwości złożonych i nieliniowych układów konstrukcyjnych.

Charakteryzując lapidarnie powyższe osiągnięcia podkreślić należy, że w nieliniowej mechanice kontinuum przy pomocy metody elementów skończonych prof. Michał Kleiber, oprócz opisu podstaw teoretycznych metody, dokonał opracowania szerokiej klasy algorytmów numerycznych stosowanych w zagadnieniach statyki i dynamiki złożonych układów konstrukcyjnych. Opracowana na podstawie wykładów książka „Wprowadzenie do metody elementów skończonych” jest próbą przedstawienia problematyki związanej z zastosowaniem metody elementów skończonych w zagadnieniach liniowych konstrukcji w sposób zachęcający czytelnika do dalszych studiów. Mamy więc przykład wykorzystania efektów pracy naukowej w kształceniu kadry zamierzającej wykorzystywać metodę elementów skończonych w swojej pracy naukowej.

W zagadnieniach wrażliwości dużych układów konstrukcyjnych na parametry projektowe oprócz podstaw teoretycznych Autor podaje szczegółowy opis zastosowanych metod numerycznych oraz zrealizowanych programów komputerowych o szerokich walorach użytkowych. Problematyka analizy wrażliwości na parametry ma fundamentalne znaczenie dla rozwoju mechaniki, ze względu na kluczową rolę odgrywaną przez tę teorię w zagadnieniach takich jak optymalizacja, niezawodność i identyfikacja układów technicznych.

Prof. M. Kleiber jest redaktorem naukowym i autorem znacznej części książki pt. “Handbook of Computational Solid Mechanics”, wydanej w 1998 r. przez Springer Verlag. Książka ta jest pierwszą na świecie próbą przedstawienia w jednym tomie, zawierającym 763 stron, całokształtu problematyki metod komputerowych termomechaniki, a szczególnie jej głównych kierunków rozwoju w postaci metody elementów skończonych, metody całek brzegowych oraz metody różnic skończonych. Opublikowanie przez polskich autorów, pod kierunkiem prof. M. Kleibera monografii opatrzonej prestiżowym terminem “Handbook” i dotyczącej bardzo nowoczesnej dyscypliny naukowej jest niewątpliwym, znaczącym osiągnięciem całej polskiej nauki.

Książka „The Stochastic Finite Element Method Basic Perturbation Technique and Computer Implementation” opublikowana przez renomowane wydawnictwo John Wiley & Sons, była pierwszym na świecie całościowym opracowaniem z zakresu zastosowań MES do zagadnień stochastycznych równań różniczkowych typowych dla szerokiej klasy zagadnień mechaniki. Książka ta była na liście bestsellerów wydawnictwa, do czego zapewne przyczynił się fakt dołączenia do niej zbioru programów komputerowych, umożliwiających czytelnikowi dalsze rozwijanie opracowanej techniki numerycznej. Programy te używane są obecnie na wielu uniwersytetach światowych.

Rezultatem kontynuacji badań w tym zakresie jest przedstawienie sposobu rozwiązywania liniowych i nieliniowych niestacjonarnych zagadnień przewodzenia ciepła w problemach charakteryzowanych losowością współczynników. Sformułowanie teoretyczne zilustrowano obszernymi obliczeniami numerycznymi dokumentującymi efektywność zaproponowanej metody. Inny obszar badawczy prof. M. Kleibera dotyczy problematyki numerycznej symulacji utraty stateczności procesu plastycznego płynięcia w próbkach poddanych rozciąganiu.

Bardzo ważnym i oryginalnym obszarem badawczym prof. M. Kleibera jest problematyka optymalizacji złożonych układów konstrukcyjnych. Deterministyczna optymalizacja konstrukcji jest dzisiaj stosowana powszechnie. Konstrukcja optymalna w tradycyjnym, deterministycznym sensie otrzymywana jest jako rezultat działania algorytmów optymalizacyjnych minimalizujących odpowiednio zdefiniowaną funkcję kosztu przy zadanych ograniczeniach. Z zasady nie uwzględnia się w takim procesie problematyki niezawodności działania systemu – wymagałoby to bowiem uwzględnienia losowego charakteru szeregu parametrów opisujących system, zasadniczo komplikując rozważania. Rozwiązany problem zwany optymalizacją niezawodnościową nie ma dotąd odpowiednika w literaturze światowej. Zaproponowany system zawiera w sobie własne oryginalne programy dotyczące analizy niezawodności konstrukcji metodą elementów skończonych, zaś przyjęta koncepcja interaktywnej realizacji obliczeń jest na obecnym etapie rozwoju jedynym sposobem prowadzącym do otrzymywania efektywnych rozwiązań optymalnych dla złożonych nieliniowych układów konstrukcyjnych. Dorobek naukowy prof. M. Kleibera charakteryzuje również nowe podejście do analizy sprężystych kompozytów o własnościach losowych. Uwzględniono w nim losowość własności sprężystych składników kompozytu oraz losowy rozkład defektów na granicy międzyfazowej. Przyjętym sposobem analizy była tzw. metoda homogenizacji, która w obszarze zagadnień losowych dopiero zaczyna się rozwijać.

Na szczególną uwagę zasługują również artykuły dotyczące złożonych zagadnień analizy kontaktu i tarcia ciał odkształcalnych. Rozpatrzono nowy ortotropowy model tarcia w trójwymiarowym problemie kontaktu dla którego skonstruowano nowy typ kontaktowego elementu skończonego i wykazano, że ma on zasadniczo lepsze charakterystyki numeryczne od wszystkich innych elementów stosowanych dotychczas. Problematyka ta dotyczy również modelowania kontaktu chropowatych powierzchni mających losowe rozkłady nierówności. W zagadnieniu tym uwzględniono silne anizotropowe własności powierzchni oraz niesprężystość materiału.

Na szczególnie podkreślenie zasługuje dorobek prof. M. Kleibera w zakresie kształcenia i to zarówno studentów, jak i młodych pracowników nauki. Profesor opracował i prowadził wykłady “Advanced Finite Element Method” oraz “Stochastic Finite Element Method” w różnych krajach świata. Na Uniwersytecie Warszawskim prowadził dwusemestralny kurs „Metody komputerowe w nieliniowej mechanice”, a od ponad 20 lat wykłada przedmiot „Metoda elementów skończonych w nieliniowej mechanice” dla studentów studium doktoranckiego Politechniki Warszawskiej. Prof. M. Kleiber był promotorem 17 przewodów doktorskich.

Wyrazem szerokiego uznania dla osoby prof. M. Kleibera jest również szerokie powołanie Go do rad redakcyjnych kilkunastu czasopism naukowych z zakresu zastosowań metod komputerowych w nauce. Jest redaktorem naukowym jednego z najbardziej znanych czasopism o zasięgu światowym “Archives of Computational Methods in Engineering” oraz periodyku Polskiej Akademii Nauk „Computer Assisted Mechanics and Engineering Sciences”. Profesor Kleiber jest znanym i cenionym popularyzatorem nauki. Jest obecnie członkiem rady naukowej popularnonaukowego miesięcznika „Wiedza i Życie”, dla którego napisał kilkanaście artykułów, jest sekretarzem generalnym Europejskiej Wspólnoty ds. Metod Komputerowych w Naukach Stosowanych, członkiem Zarządu Międzynarodowego Towarzystwa Metod Komputerowych w Mechanice oraz prezesem środkowoeuropejskiego oddziału tego towarzystwa. Jest członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. W ostatnich latach był bardzo zaangażowany w sprawy uczestnictwa uczonych polskich w programach badawczych Unii Europejskiej. W znaczący sposób przyczynił się do rozwoju kadry naukowej w Politechnice Lubelskiej oraz jej współpracy naukowej z Instytutem Podstawowych Problemów Techniki PAN.

Niezwykle bogata, różnorodna i efektywna praca naukowa, kształceniowa i organizacyjna prof. Michała Kleibera sprawiły, że jest On zaliczany do najwybitniejszych uczonych polskich. W sposób znaczący przyczynił się do rozwoju polskiej, a tym samym światowej nauki. Tym właśnie kierował się Senat akademicki kierowanej przeze mnie uczelni, przyznając prof. M. Kleiberowi tytuł „doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej”. Jakże adekwatne do osoby prof. M. Kleibera są słowa wypowiedziane przez Johna Ruskina: „Największą nagrodą za ciężką pracę człowieka jest to kim się dzięki niej staje”.

Uroczystej promocji doktorskiej dokonał rektor prof. Kazimierz Szabelski.

Wykład okolicznościowy dr h.c. prof. Michała Kleibera nt. „Aktualne problemy polityki naukowej państwa”

Magnificencjo Rektorze, Wysoki Senacie,
Panie Premierze, Dostojni Goście, Drodzy Koledzy
i Przyjaciele

Zacznę od przedstawienia finansowej kondycji polskiej nauki, a dokładniej mówiąc od tego, jak zmieniła się ta kondycja w okresie ostatnich 12 lat. Poczynając od roku 1991, za wyjątkiem pewnych tylko wahań, mamy do czynienia ze stałym spadkiem budżetowych środków na naukę, mierzonych w cenach realnych i wyrażonych w złotych. Doszło do tego, że obecnie mamy o 50% mniej nakładów budżetowych niż mieliśmy 12 lat temu (rys. 1). Ich udział w PKB również maleje z 0,75% w 1991 r. do 0,35% w br. Lepiej przedstawia się sytuacja ze środkami pozabudżetowymi, gdzie obserwujemy tendencję lekkiego wzrostu (rys. 2). Nie rekompensują one jednak znaczącego spadku wydatków budżetowych. Nauka w Polsce jest biedna i jest to z całą pewnością problem. W porównaniu z innymi krajami wypadamy słabo, np. UE przeznacza 3 razy więcej środków na naukę niż Polska (rys. 3). Na taką sytuację składa się cały szereg niekorzystnych czynników, m.in. to, że budżetowe środki na badania stanowią u nas bardzo wysoki odsetek całości nakładów, podczas gdy w innych krajach te środki są znacznie mniejsze. To obrazuje ogólne trudności finansowe polskiego sektora badań naukowych.

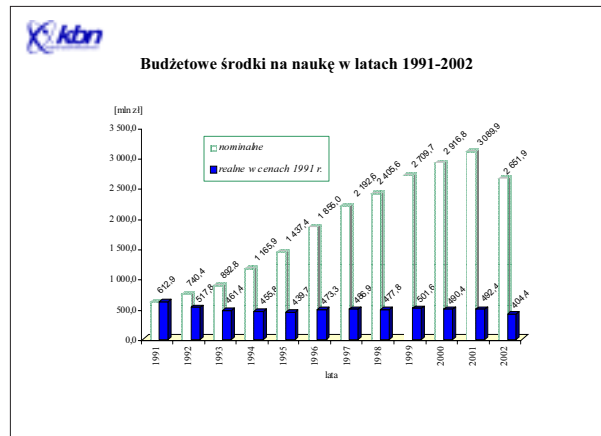
Do dobrych informacji natomiast należy zaliczyć rosnącą w ostatnim okresie liczbę polskich publikacji. Ich udział w światowej produkcji naukowej w 2000 r. wyniósł 1,15% (rys. 4). Do sukcesów polskiej transformacji należy również uwzględnić liczbę studentów i absolwentów szkół wyższych. Jest to ogromny postęp. Obecnie mamy 1 700 tys. studentów, podczas gdy 12 lat temu było ich poniżej 400 tys. Z roku na rok przybywa 4-krotnie więcej absolwentów (rys. 5). Podobnie optymistyczne dane dotyczą liczby uzyskanych stopni doktora. Rocznie mamy 5 tys. promocji doktorskich (rys. 6). We współczesnym świecie doktorat traktowany jest jako kolejny poziom edukacji.

Przechodząc do informacji na temat projektów badawczych i celowych, należy podkreślić ich wadliwą strukturę finansowania. Nakłady na projekty badawcze wynoszą 63%, gdy tymczasem na projekty celowe tylko 37% (rys. 7). Jednym z celów polityki naukowej państwa jest, aby te projekty, które są osadzone w kontekście zastosowań, stanowiły większy odsetek całości kwoty, jeśli chodzi o finansowanie.

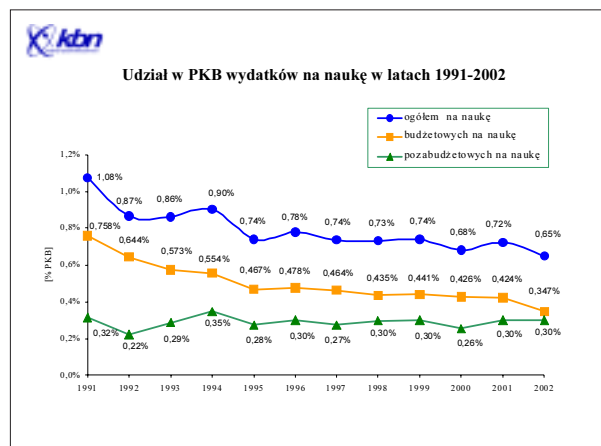
Szanowni Państwo, budżet nauki w tym roku jest prawie o 20% mniejszy niż w roku ubiegłym. Jest to wynik kryzysu finansów publicznych. W tej sytuacji postanowiliśmy ochronić dotacje podmiotowe, które służą podtrzymaniu przy życiu całych placówek naukowych. O 17% obniżyliśmy finansowanie projektów badawczych i celowych, natomiast o blisko 60% inwestycji (rys. 8).

Położyliśmy nacisk na 4 obszary badań i innowacji, które zostały wymienione w strategii gospodarczej rządu „Przedsiębiorstwo, rozwój, praca”, a mianowicie:

- ochrona zdrowia i molekularne podstawy biologii,
- informatyka, telekomunikacja, mikroelektronika,

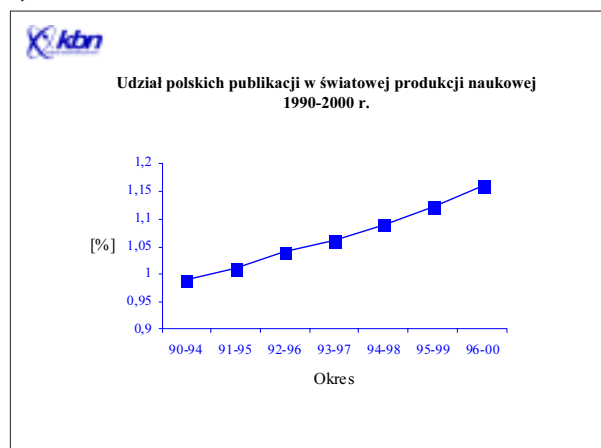
Rysunek 1.

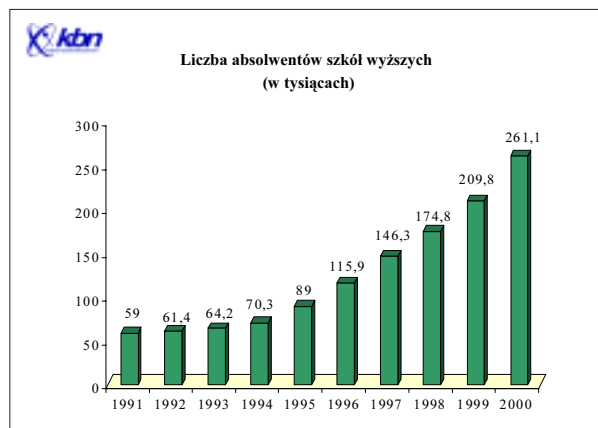
Rysunek 2.

Country	GERD/GDP	BERD/GDP	GDP/cap USD PPP	GERD/cap USD PPP	BERD/cap USD PPP	basic res. exp./GERD
Poland	0.76%	61.8%	7,462	56.5	32.1	33.9%
Czech R.	1.18%	30.5%	13,127	154.9	47.3	18.0%
OECD	2.21%	31.2%	20,511	453.3	141.5	15-20%
UE	1.82%	38.5%	20,621	375.3	144.3	17-22%

Rysunek 3.

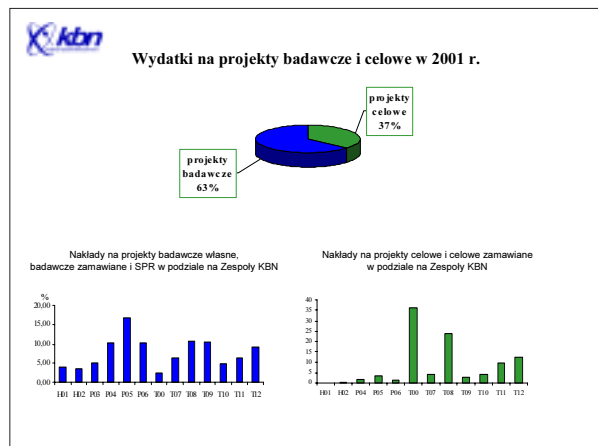
Rysunek 4.

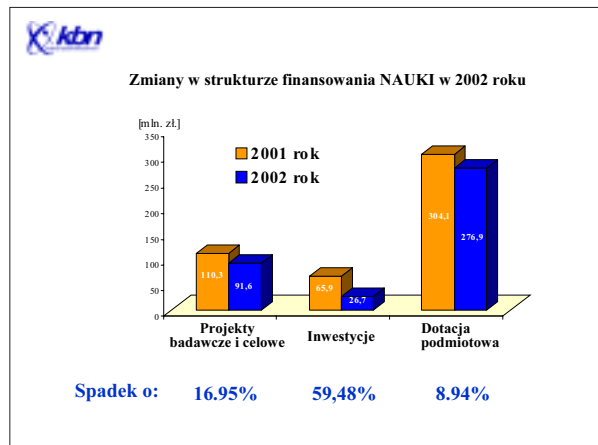
Rysunek 5.

Rysunek 6.

Rysunek 7.

Rysunek 8.

- nowe technologie materiałowe, nanotechnologie,
- archeologia.

(...) Mając na celu podnoszenie efektywności wykorzystania środków budżetowych zaplanowaliśmy następujące działania:

1. zaostrzenie konkurencji o środki budżetowe – wzmocnienie konkurencyjności w strumieniach finansowania nauki (ocena parametryczna jednostek, audyty w jednostkach naukowych, ostrzejsza selekcja finansowych zadań, w tym SPUB-U, SPUB-M, SPUB-I);
2. wstrzymanie finansowania jednostek naukowych i zespołów słabych merytorycznie, nie rokujących szans rozwoju;
3. koncentracja środków na projektach celowych i projektach celowych zamawianych – w tych obszarach badań, których znacząca część powinna obejmować prace rozwojowe i wdrożenia;
6. koncentracja środków w wyselekcjonowanych jednostkach i zespołach naukowych, silniejszy nadzór nad wykorzystaniem środków, zwłaszcza przeznaczonych na działalność statutową jednostek.

W perspektywie kilkuletniej (do 2006 r.) w sferze finansowania badań zaplanowaliśmy:

1. wyraziste preferencje gospodarcze dla określonych obszarów badań i przedsięwzięć innowacyjnych;
2. wykorzystać potencjał nauki dla rozwoju w Polsce gospodarki opartej na wiedzy;
3. silny nacisk na wzrost efektywności wykorzystania środków publicznych na naukę;
4. wejść w system międzynarodowej ewaluacji badań (głównie poznawczych) oraz instytucji naukowych;
5. niewielki wzrost finansowania budżetowego (nadwyżki będą z zasady przeznaczane na cele priorytetowe);
6. wykorzystanie przez przedsiębiorstwa nowych instrumentów finansowych i ekonomicznych sprzyjających zamówieniom usług B+R; także wzrost gospodarczy powinien sprzyjać podejmowaniu przedsięwzięć innowacyjnych;
7. silny wzrost uczestnictwa w programach i projektach międzynarodowych współfinansowanych ze środków zagranicznych, zwłaszcza w programach ramowych UE;
8. otwarcie nowego popytu na wyniki polskich badań – rynku przedsięwzięć innowacyjnych krajów UE, po przystąpieniu Polski do UE;
9. wspólne finansowanie (zwłaszcza z RFN, USA, WB i Francją) bilateralne i multilateralne programy badań (obniżenie kosztów uzyskania wyników badań);
10. wykorzystanie funduszy strukturalnych UE dla rozwoju infrastruktury naukowej i innowacyjnej;
11. wykorzystanie na inwestycje B+R funduszy offsetowych z dużych zamówień rządowych, w szczególności na rzecz obronności kraju.

Do tego, aby osiągnąć sukces w realizacji takiej strategii, cały system realizacji polityki naukowej musi ulec zmianie. Zachowane zostaną pewne zasadnicze elementy tego systemu, w szczególności nacisk na jakość i wciąganie środowiska naukowego do współdecydowania o rozdziale środków.

Główne wady systemowe to:

- niezgodność z systemem demokratycznym, w którym członkowie rządu podejmują decyzje o wydatkowaniu środków publicznych i odpowiadają za decyzje,

SUMMIS AUSPICIIS
SERENISSIMÆ REI PUBLICÆ POLONORUM
NOS
RECTOR ET SENATUS POLYTECHNICÆ LUBLINENSIS
ET
DECANUS FACULTATIS MECHANICÆ
NEC NON
PROMOTOR RITE CONSTITUTUS
CUM UNANIMO CONSENSU SENATUUM
ACADEMIÆ REI INDUSTRIÆ METALLURGICO-ÆRARIÆ CRACOVIAE
ET
POLYTECHNICÆ POSNANIENSIS
IN
VIRUM CLARISSIMUM ET DOCTISSIMUM
PROFESSOREM ORDINARIUM
IN SCIENTIIS TECHNICIS DOCTOREM HABILITATUM
RATIONIS AC DOCTRINÆ TECHNICÆ PERITUM

MICHÆLEM KLEIBER

IN STUDIIS MECHANICÆ
IN DISCIPLINÆ INFORMATICA APPLICATIVA
ET IN VIIS RATIONIBUSQUE COMPUTATORIIS STUDIORUM MECHANICÆ
EXPERTUM EMINENTISSIMUM

DE INSTITUTIONE VIRORUM MULTI IN COGNESCENDIS REBUS STUDII
ET DE POLYTECHNICÆ LUBLINENSIS EXCOLENDÆ
BENEMERITUM

DOCTORIS HONORIS CAUSA

NOMEN ATQUE DIGNITATEM, IURA ET PRIVILEGIA CONTULIMUS
IN EIUSQUE REI FIDEM HOC DIPLOMA
SIGILLO POLYTECHNICÆ LUBLINENSIS MUNITUM
SANCIENDUM CURAVIMUS

CASIMIRUS SZABELSKI
H.T. RECTOR MAGNIFICUS

ANDRZEJ NIEWCZARS
H.T. DECANUS

CASIMIRUS SZABELSKI
PROMOTOR

LUBLINI DIE 17 MENSIS JUNII A.D. MMII

- brak skutecznych narzędzi realizacji polityki naukowej przez Ministra Nauki,
- atomizacja badań naukowych i środowiska naukowego,
- mała skuteczność pozyskiwania środków pozabudżetowych,
- mała efektywność nakładów na naukę,
- odmienność systemowa KBN względem innych resortów.

Podstawowym problemem nauki jest jej niewłaściwe postrzeganie przez elity polityczne i ogół obywateli. Nie widzi się w nauce czynnika wzrostu gospodarczego w najbliższych latach. Konsekwencją tej niskiej oceny możliwości wpływu nauki na rozwój gospodarczy jest **malejący od lat udział nakładów budżetowych na naukę względem PKB**. W tym miejscu chciałbym dobitnie podkreślić fakt, że w **Polsce nie ma społecznego zrozumienia znaczenia badań naukowych dla przyszłości kraju!** Jediną szansą na szybki wzrost poziomu finansowania badań jest racjonalne, odważne działanie całego środowiska naukowego poprzez:

- wykorzystanie procesu integracji europejskiej i sięganie po powstające możliwości finansowania pozabudżetowego,
- zdecydowany nacisk na jakość badań,
- zmiany strukturalne (KBN, PAN, JBR),
- szeroką współpracę krajową,
- włączenie się środowisk naukowych w realizację programu **NAUKA POLSKA DLA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**.

Prezes Rady Ministrów Leszek Miller w swoim wystąpieniu podkreślił znaczące osiągnięcia prof. Michała Kleibera.

Premier Leszek Miller składa gratulacje honorowemu doktorowi prof. M. Kleiberowi.

Składanie gratulacji i wręczanie listów okolicznościowych prof. Michałowi Kleiberowi.

„Działalność prof. Kleibera nie ogranicza się tylko do pracy naukowej. Teraz mam zaszczyt i przyjemność współpracować z Panem Profesorem jako członkiem rządu RP. Żywię przekonanie, że Jego zapał i rezultaty w pracy na rzecz rządu dorównają tym na polu naukowym”.

Podczas uroczystości prof. Kazimierz Szabelski, rektor PL – zgodnie z postanowieniem Prezydenta RP z dnia 1 marca 2002 r. – otrzymał, za wybitne zasługi w pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, **Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski**. Odznaczenia dokonał Premier RP.

Bezpośrednio po uroczystości dostojni goście udali się do sali Rady Wydziału Mechanicznego, gdzie podczas spotkania z Doktorem Honoris Causa składano gratulacje i wręczano listy okolicznościowe.

Oprawę muzyczną zapewnił Akademicki Chór PL pod dyrekcją dr hab. Elżbiety Krzemińskiej. Natomiast Formacja Tańca Towarzyskiego „Gamza”, pod kierownictwem mgr inż. Piotra Mochola, dostarczała gościom wrażeń artystycznych w trakcie spotkania towarzyskiego.

Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych

W dniach 20-21 maja 2002 r. odbyła się w Kazimierzu jedenasta Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych. Po raz pierwszy organizatorem konferencji była Politechnika Lubelska.

Prorektorzy spotykają się już od 4 lat w różnych ośrodkach akademickich (np. w Gdańsku, Warszawie, Krakowie, Szczecinie, Wrocławiu), wymieniając doświadczenia i dyskutując nad wspólną polityką edukacyjną w wyższych szkołach technicznych. Efektem są m.in. decyzje o wprowadzeniu elastycznych systemów studiów, o powołaniu Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych oraz liczne bezpośrednie lub poprzez Konferencję Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, wystąpienie do MENiS w sprawach związanych z dydaktyką w uczelniach technicznych.

Konferencja rozpoczęła się w Lublinie uroczystym otwarciem w Sali Senatu PL w obecności JM Rektora, Rektora-Elekta, Wojewody Lubelskiego, Prorektorów PL i innych uczelni lubelskich oraz przedstawicieli władz miasta. Goście zwiedzili Politechnikę, udając się również na wystawę zorga-

nizowaną z okazji 50-lecia uczelni, byli także na Starym Mieście i w Kaplicy Zamkowej. Następnie pojechaliśmy do Kazimierza, gdzie rozpoczęły się obrady obejmujące dwa tematy: przygotowanie absolwentów szkół średnich w zakresie matematyki do studiów technicznych oraz narastający problem archiwizacji prac dyplomowych. Referaty wstępne wygłosili: prof. Jerzy Świątek z Politechniki Wrocławskiej oraz prof. Antoni Iskra z Politechniki Poznańskiej. W efekcie dyskusji sformułowane zostały stanowiska konferencji w zakresie wymienionych kwestii. W końcowej części obrad prof. J. Świątek przedstawił możliwości polsko-niemieckiej współpracy studentów oraz doświadczenia Politechniki Wrocławskiej w tym obszarze.

Konferencja zakończyła się 21 maja sesją przedpołudniową, w której przedstawione zostały wymagania związane z organizacją egzaminów wstępnych (mgr Krystyna Krawczyk z MENiS), a także zalety i wady semestralnego systemu studiów (dr inż. Adam Wasilewski z PL).

Adam Wasilewski

STANOWISKO NR 1 KONFERENCJI PROREKTORÓW DS. KSZTAŁCENIA POLSKICH UCZELNI TECHNICZNYCH z dnia 21 maja 2002 r.

w sprawie nauczania matematyki w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych oraz przywrócenia matematyki jako przedmiotu obowiązkowego na egzaminie maturalnym.

Kształcenie w dziedzinie matematyki jest jednym z elementów kształcenia ogólnego. Matematyka jest częścią wiedzy ogólnej i jako taka nie może zostać pominięta w wykształceniu współczesnego człowieka.

Matematyka jest podstawą do właściwego posługiwania się aparatem wiedzy ścisłej, uczy logicznego myślenia, formułowania i rozwiązywania problemów, jest również częścią wiedzy praktycznej, niezbędnej każdemu człowiekowi, żyjącemu w społeczeństwie wiedzy.

Jednocześnie stale obserwuje się pogłębiający się trend do negowania konieczności kształcenia matematycznego. Utrwała się przekonanie, że matematyka jest zbyt trudna dla przeciętnego człowieka. W szkołach obniża się liczbę godzin matematyki w tygodniowych rozkładach zajęć, co powoduje większe trudności u uczniów słabszych, gorzej przygotowanych czy mniej zdolnych. Takie postawy obserwuje się już wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, a szczególnie widoczne jest to wśród młodzieży szkół licealnych. Nastawienie takie spowodowało niechęć ze strony maturzystów do podejmowania trudu zdawania egzaminu maturalnego z tego przedmiotu.

Można jednoznacznie stwierdzić, że poziom przygotowania z matematyki u kandydatów na studia w zakresie nauk ścisłych i technicznych pogarsza się z każdym rokiem, co powoduje obawy przed podjęciem takich studiów. Kandydaci na studia w uczelniach technicznych często mają na świadectwach dojrzałości dobre i bardzo dobre oceny z matematyki, natomiast na studiach nie radzą sobie z tym przedmiotem. Powoduje to, że coraz mniej młodzieży podejmuje studia techniczne, głównie z obawy przed niepowodzeniem.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenia, Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych postuluje nadanie wyższej rangi „królowej nauk” w programach szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz uznaje za niezbędne ustanowienie matematyki przedmiotem obowiązkowym na maturze. Oczekuje się, że wprowadzenie tych postanowień doprowadzi do podniesienia ogólnego poziomu wykształcenia Polaków.

Za Konferencję
Przewodnicząca Konferencji
Prof. Alicja Konczakowska

Lublin, dnia 12 maja 2002 r.

STANOWISKO NR 2
KONFERENCJI PROREKTORÓW DS. KSZTAŁCENIA
POLSKICH UCZELNI TECHNICZNYCH
z dnia 21 maja 2002 r.

Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych wyraża opinię, że dotychczas obowiązujące Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 września 2000 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów obligujące uczelnie do przechowywania teczek zawierających m.in. egzemplarz pracy dyplomowej naraża uczelnie na nieuzasadnione koszty magazynowania.

KPPUT proponuje wprowadzenie następujących zmian w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej nr 907 z dnia 20 września 2000 r.

1. Zapisanie §1 jako §1.1.
2. Wprowadzenie §1.2 o następującej treści:
§1.2 Forma przechowywania pracy dyplomowej może być dowolna, np. egzemplarz pracy, zapis elektroniczny.
3. Wprowadzenie §1.3 o następującej treści:
§1.3 Po pięciu latach, licząc od dnia egzaminu dyplomowego praca dyplomowa nie podlega dalszej archiwizacji.

Uważamy, że okres 5 lat wystarczy, aby przedstawione w pracy dyplomowej zagadnienia uległy dezaktualizacji.

Za Konferencję
Przewodnicząca Konferencji
Prof. Alicja Konczakowska

Lublin, dnia 12 maja 2002 r.

Uczestnicy konferencji przed budynkiem rektoratu PL.

Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza Niezależnego Samorządnego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Lubelskiej

W dniu 19 czerwca 2002 r. odbyła się Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza NS ZNP w Politechnice Lubelskiej, której przewodniczył kol. Mieczysław Hasiak. Warto podkreślić, że konferencja ta odbyła się w roku jubileuszowym 50-lecia utworzenia naszej uczelni oraz w 40-lecie powstania Oddziału Uczelnianego ZNP w poprzedniczkę naszej Politechniki, w ówczesnej Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Lublinie. Pierwszym Prezesem Zarządu Oddziału Uczelnianego Związku w 1962 r. był dr Stanisław Dobrzycki.

Prezydium Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej, od lewej: – V-ce Prezes Federacji ZNP Szkół Wyższych i Nauki prof. R. Więckowski, przewodniczący Konferencji – kol. Mieczysław Hasiak, Prezes ustępującego Zarządu NS ZNP w PL – kol. Lucjan Cholewa.

Dzisiejsza nazwa naszego Związku – Niezależny Samorządny Związek Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Lubelskiej została przyjęta na zebraniu Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego w dniu 17 grudnia 1982 r., a więc obchodzimy obecnie także 20-lecie istnienia Związku w obecnym kształcie.

W Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej oprócz delegatów uczestniczyli m.in.:

- Prorektor ds. kształcenia – dr inż. Adam Wasilewski
- Przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” – mgr inż. Kazimierz Szpatowicz
- byli Prezesi ZNP i NS ZNP:
 - prof. dr hab. Edward Śpiewła (1976–1979)
 - dr inż. Kazimierz Kuszewski (1990–1996)
- Wiceprzewodniczący Federacji ZNP Szkół Wyższych i Nauki – prof. Remigiusz Więckowski
- Dyrektor Administracyjny – inż. Andrzej Adamczuk
- Dziekan WIBiS – prof. dr hab. inż. Jerzy Grycz
- Kierownik Sekcji Spraw Socjalno-Bytowych PL – mgr Teresa Salasa.

Prezesem ustępującego Zarządu Związku NS ZNP był kol. dr inż. Lucjan Cholewa, który był członkiem Zarządu Związku od 28.11.1991 r., kiedy to objął przewodnictwo Komisji Socjalno-Bytowej. W kadencji 1993–1996 kol. L. Cholewa był Wiceprezesem Zarządu, a w kadencjach 1996–1999 i 1999–2002 Prezesem Zarządu NS ZNP w Politechnice Lubelskiej. Prezydium ustępującego Zarządu Związku w Politechnice Lubelskiej stanowili:

- Kol. Lucjan Cholewa – prezes
- Kol. Gabriel Szymaniak – wiceprezes
- Kol. Jolanta Słoma – sekretarz
- Kol. Zofia Sobczak – skarbnik
- Kol. Halina Cap – członek Zarządu
- Kol. Anna Muroń – członek Zarządu
- Kol. Krzysztof Nalewaj – członek Zarządu

W skład Zarządu Związku wchodził również przewodniczący Rad Oddziałowych:

- Wydział Mechaniczny – kol. Gabriel Szymaniak
- Wydział Elektryczny – kol. Bogdan Wójtowicz
- Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej – kol. Jolanta Słoma
- Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki – kol. Violetta Pawełczak

- Jednostki Międzywydziałowe – kol. Stefan Wójtowicz
- Administracja Centralna – kol. Grażyna Henkiel

Przewodniczącym Koła Emerytów i Rencistów NS ZNP PL był kol. Witold Stępniaik.

Ustępujący Prezes kol. Lucjan Cholewa przedstawił szczegółowe sprawozdanie z działalności Zarządu Związku za okres 16.06.1999 do 19.06.2002 r. obejmujące:

- działalność statutową, a w tym: Komisji Socjalno-Bytowej, Komisji Kulturalno-Oświatowej
- współpracę Zarządu z władzami uczelni i Federacją ZNP Szkół Wyższych i Nauki

Szczególnie zaakcentował niezadowolenie wielu pracowników z sytuacji płacowej wynikającej między innymi z braku przeszerogowań pomimo podwyższenia przez nich kwalifikacji zawodowych i zwiększenia obowiązków pracowniczych na poszczególnych stanowiskach pracy. Wiele spraw socjalno-bytowych zostało jednak zrealizowanych, jak np. podwyżka płac do 95% stawki maksymalnej na danym stanowisku dla osób przechodzących za dwa lata na emeryturę, podwyższenie zasiłków chorobowych do 90% wynagrodzenia (do 35 dni zwolnienia), na co niewątpliwie wpływ miała dobra współpraca z działającymi w uczelni dwoma pozostałymi związkami zawodowymi reprezentowanymi przez Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” oraz Zarząd Unii Profesorów Polskich, a także z władzami uczelni.

Za duży wkład pracy związkowej uchwałą Rady Federacji Związków Nauczycielstwa Polskiego Szkół Wyższych i Nauki Złotą Odznaką ZNP zostali uhonorowani: kol. Grażyna

Borecka, kol. Anna Ciekot, kol. Barbara Drozd, kol. Danuta Frąckiewicz, kol. Grażyna Henkiel, kol. Grażyna Maciocha, kol. Danuta Machowicz, kol. Violetta Pawełczak, kol. Gabriel Szymaniak, kol. Bogdan Wójtowicz i kol. Edward Żak.

Odnaczenia wręczył obecny na konferencji V-ce Prezes Federacji ZNP Szkół Wyższych i Nauki kol. Remigiusz Więckowski w asyście ustępującego Prezesa Zarządu kol. L. Cholewy.

Jak miło być odznaczoną; od lewej stoją: kol. Grażyna Maciocha, kol. Anna Ciekot, kol. Barbara Drozd, kol. Grażyna Henkiel.

W trakcie Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej dokonano wyboru władz wykonawczych Związku:

- Prezesa Zarządu Związku, którym został kol. Gabriel Szymaniak,

Nowo wybrany Prezes Zarządu NS ZNP PL dr inż. Gabriel Szymaniak.

- Zarządu Związku: kol. G. Borecka, kol. M. Jakubowski, kol. A. Muroń, kol. K. Nalewaj, kol. J. Słoma, kol. B. Wójtowicz.
- Komisji Rewizyjnej: kol. L. Cholewa, kol. M. Mazurek, kol. E. Żak.
- Sądu Koleżeńskiego: kol. M. Hasiak, kol. G. Herda, kol. J. Matyjaszyk.

Na pierwszym po wyborach zebraniu w dniu 10 lipca 2002 r. Zarząd Związku ukonstytuował się następująco:

Prezydium Zarządu Związku:

- Kol. Gabriel Szymaniak – Prezes
- Kol. Krzysztof Nalewaj – Wiceprezes
- Kol. Jolanta Słoma – Sekretarz
- Kol. Anna Muroń – Skarbnik
- Kol. Grażyna Borecka – członek Zarządu
- Kol. Marek Jakubowski – członek Zarządu
- Kol. Bogdan Wójtowicz – członek Zarządu

W skład Zarządu wchodzi ponadto nowo wybrani przewodniczący Rad Oddziałowych:

- Wydział Mechaniczny – kol. Andrzej BRODZIŃSKI
- Wydział Elektryczny – kol. Bogdan WÓJTOWICZ
- Wydział IBiS – kol. Magdalena ROGALSKA
- Wydział ZiPT – kol. Violetta PAWEŁCZAK
- Jednostki Międzywydziałowe – kol. Longina STACHOWICZ

- Administracja Centralna – kol. Grażyna HENKIEL

Do udziału w posiedzeniach Zarządu zapraszany jest Przewodniczący Koła Emerytów i Rencistów NS ZNP PL kol. Ryszard BANASZAK.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany kol. Lucjan Cholewa.

Przewodniczącymi komisji związkowych zostali wybrani:
– Socjalno-Bytowej – kol. Krzysztof Nalewaj
– Kulturalno-Oświatowej – kol. Marek Jakubowski

Jako przedstawiciel naszego Związku do Rady Głównej ZNP Szkół Wyższych i Nauki został wybrany obecny Prezes – kol. Gabriel Szymaniak.

Lucjan Cholewa

Nowo wybrany Zarząd NS ZNP. Od lewej stoją: kol. E. Żak, kol. H. Cap, kol. M. Mazurek, kol. K. Nalewaj, kol. A. Muroń, kol. L. Cholewa, kol. G. Szymaniak, kol. J. Słoma, kol. L. Stachowicz, kol. G. Borecka.

Pożegnania

Irena CZUBASZEK (1921-2002)

Dnia 8 lipca 2002 r. pożegnaliśmy naszą długoletnią Koleżankę Irenę Czubaszek, człowieka niezwykle prawego, uczciwego, koleżeńskiego.

Kol. Irena Czubaszek w styczniu 1966 r. podjęła pracę w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie na stanowisku starszej księgowej w Kwesturze PL. Później zatrudniona była na stanowiskach: starszego ekonomisty, kierownika samodzielnej sekcji Zakładu Doświadczalnego przy WSIInż., samodzielnego planisty i starszego technika w Dziale Nauki i Współpracy z przemysłem. Po przejściu na emeryturę w lutym 1982 r. pracowała dodatkowo na 1/2 etatu jako samodzielna księgowka w Kwesturze do września 1991 r. zaś na umowę-zlecenie zatrudniona była w Radzie Zakładowej ZNP, prowadząc finanse Związku.

Kol. Irena Czubaszek powierzone obowiązki wykonywała z pełnym zaangażowaniem i znajomością prowadzonej pro-

blematyki, ciesząc się uznaniem przełożonych. Była bardzo pracowita, wymagająca wiele od siebie. Będąc na emeryturze swój czas i siły poświęcała najbliższej rodzinie tj. dwóm synom i wnukom. Do końca życia była aktywna i niezwykle sprawna umysłowo. Przez cały czas utrzymywała bliski kontakt z Kołem Emerytów i Rencistów NS ZNP PL.

Za swoją działalność w 1978 r. została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Poza pracą zawodową znajdowała czas na działalność społeczną-związkową. Od 1972 r. była skarbnikiem Związku, pracowała w komisji socjalno-bytowej i Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej, przez wiele lat prowadziła finanse Związku Nauczycielstwa Polskiego. Za działalność związkową w czerwcu 1977 r. otrzymała Złotą Odznakę ZNP. Będąc już na emeryturze uczestniczyła w wykładach Uniwersytetu trzeciego wieku, pogłębiając swoje liczne zainteresowania.

Pozostanie w pamięci naszej społeczności akademickiej jako dobry, szlachetny, wrażliwy Człowiek – zawsze nam życzliwy i przyjazny.

Pochowana została w dniu 12 lipca 2002 r. w Lublinie na cmentarzu przy ul. Lipowej.

*Halina Cap
Małgorzata Ciesielska*

Mgr Jarosław GROCHOLSKI (1929-2002)

Dnia 28 czerwca 2002 r. odszedł od nas Pan Jarosław Grocholski, nauczyciel akademicki, wychowawca młodzieży, sportowiec i organizator sportu, społecznik. Świadomie użyłem tego niepopularnego dzisiaj słowa, żeby podkreślić przynależność Pana Jarosława do tego pokolenia polskiej inteligencji, niestety już odchodzącego, dla którego wychowanie młodzieży było posłannictwem.

Młodość miał Pan Jarosław Grocholski skomplikowaną, ale i podobną do swoich rówieśników. Urodzony na Pomorzu, dzieciństwo spędził w Wielkopolsce, żeby w czasie okupacji razem z innymi wysiedlonymi znaleźć się na Zamojszczyźnie. Związki ze sportem zaczęły się w szkole średniej w Zamościu. Potem były studia w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego we Wrocławiu i praca w Politechnice Wrocławskiej. Życie zawodowe Pana Jarosława to przede wszystkim Politechnika Lubelska, w której zaczął pracować w 1965 r. Współtworzył tę szkołę, organizował Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, dbał o rozwój fizyczny (lek-

koatletyka) i intelektualny (szachy) naszych studentów. Był również inicjatorem i organizatorem spartakiad pracowników, w których w latach siedemdziesiątych uczestniczyli prawie wszyscy. W epoce trabantów i syrenek organizował rajdy samochodowe. Po przejściu na emeryturę wrócił do swojej młodzieńczej pasji, jaką były szachy. Zaraził nią wielu studentów (niektórzy z nich są obecnie profesorami), uczył tej królewskiej gry również dzieci, organizując szkółki szachowe w swojej dzielnicy w Domu Kultury LSM. Praca Pana Jarosława była doceniona. Otrzymał wysokie odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Honorową Odznakę Polskiego Związku Lekkiejatletyki. Myślę, że była to dla Niego nie większa satysfakcja niż sukcesy Jego szachowych podopiecznych. Z ogromnym zaangażowaniem i młodzieńczą radością zawsze o nich mówił.

Był człowiekiem skromnym, zakochanym w rodzinie. Pa-miętam z jaką dumą mówił o swoim wnuku, o jego osiągnięciach, nigdy nie wspominając o swoich.

– I co dalej, jak długo jeszcze – zapytał Pana Jarosława dziennikarz w ostatnim wywiadzie prasowym.

– Póki zdrowie pozwoli... Przecież nie mogę od nich tak sobie odejść. Garnie się do nas rodzeństwo już grających, niektóre jeszcze przedszkolaki...

Adam Wasilewski

Dydaktyka w kadencji 1999-2002

Deklaracje – realizacja

Gdy rozpoczynałem mijającą kadencję opracowałem plan działania w zakresie rozwoju dydaktyki. Główne punkty tego programu znalazły się w moim wystąpieniu przedwyborczym w roku 1999. Dzisiaj chciałbym skonfrontować zawarte tam deklaracje z tym, co udało się zrealizować.

Trzy lata temu pisałem:

(...) W warunkach tworzenia się rynku edukacyjnego, powstawania nowych szkół, gdy w niedalekiej przyszłości młodzież otrzyma bony edukacyjne, szczególnego znaczenia nabiera atrakcyjność i różnorodność naszej oferty dydaktycznej. Istotne, często niedoceniane znaczenie mają techniki marketingowe, ale rzeczą najważniejszą jest nowoczesność programów i systemów nauczania co oznacza, moim zdaniem, maksymalne uelastycznienie programu i toku studiów umożliwiające indywidualizację procesu nauczania i przystosowanie systemu studiów do oczekiwań oraz możliwości różnych studentów. Studenci różnią się poziomem przygotowania, predyspozycjami intelektualnymi i psychicznymi, stanem majątkowym, oczekiwaniami co do programu nauczania i przyszłej pracy. Jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że w wieku dwudziestu lat buduje się dopiero życiowe plany zawodowe, a wybór kierunku studiów jest często dziełem przypadku, to okaże się, że jednolite sztywne studia magisterskie zupełnie nie przystają do oczekiwań studiujących. Uważałem zatem, że konieczne jest jak najszybsze wprowadzenie elastycznych systemów studiów wraz z systemem punktów kredytowych. Myślę, że w obszarze dydaktyki jest to cel podstawowy...

Cel ten został w dużej mierze osiągnięty. W październiku 1999 r. studenci pierwszego roku studiów kierunku budownictwo oraz mechanika i budowa maszyn zaczęli studiować wg elastycznego trójstopniowego systemu studiów, którego częścią integralną jest system punktów kredytowych odpowiadający standardowi ECTS (European Credit Transfer System). Wdrożenie elastycznego systemu studiów na początku na dwóch kierunkach kształcenia zaowocowało doświadczeniem, które pozwoliło przygotować projekty i wprowadzić ESS i ECTS na kierunkach inżynieria środowiska, zarządzanie i marketing oraz wychowanie techniczne. Prace nad programem ESS na Wydziale Elektrycznym (kierunki: elektrotechnika i informatyka) są zaawansowane w znacznym stopniu.

W mijającej kadencji powstały dwa nowe kierunki kształcenia: informatyka na Wydziale Elektrycznym oraz zarządzanie i inżynieria produkcji jako kierunek międzywydziałowy. Jest to wspólne przedsięwzięcie Wydziału Mechanicznego oraz Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki. Ochrona środowiska została przekształcona w inżynierię środowiska, kierunek stricte techniczny kształcący specjalistów w zakresie tradycyjnej inżynierii sanitarnej i ochrony środowiska. Przygotowany został program kształcenia, który pozwoli w najbliższym czasie przekształcić wychowanie techniczne w kierunek edukacja techniczno-informacyjna. W ramach moder-

nizacji i adaptacji do wymagań rynkowych oferty dydaktycznej Politechniki Lubelskiej na wszystkich wydziałach powstały specjalności szeroko wykorzystujące techniki informatyczne np. informatyka w inżynierii produkcji, metrologia i komputerowe systemy pomiarowe itp. Prowadzone są różnorodne studia podyplomowe. Ich tematyka jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku edukacyjnego i dlatego najczęściej dotyczy zastosowań informatyki oraz problematyki zarządzania. Prowadzimy we współpracy z Uniwersytetem w Illinois studia MBA oraz studia doktoranckie na Wydziale Mechanicznym i Elektrycznym.

Kształcimy również doktorantów w ramach Kolegium Polsko-Ukraińskiego w Lublinie. Poszerza się współpraca zagraniczna w zakresie wymiany studentów. Nasi studenci w ramach Mobility Programme studiuje na uczelniach zachodnich a Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska uruchomił studia w języku angielskim dla studentów z Niemiec.

Uważałem i nadal uważam, że w obecnych warunkach szczególnego znaczenia nabiera tworzony przez środki masowego przekazu wizerunek uczelni. Opinie naszych potencjalnych studentów, ich zainteresowanie studiami na Politechnice Lubelskiej są w dużej mierze kształtowane przez media oraz odpowiednio nagłośnione wydarzenia artystyczne, sportowe i oczywiście konferencje naukowe związane z Politechniką.

Dlatego pisałem:

(...) Oprócz oceny merytorycznej istotna jest jak widać również ocena uznaniowa, subiektywna, wrażeniowa. Wniosek ten należy odnieść do całej naszej uczelni w tym sensie, że nie wystarczy modernizować programy systemy studiów i tzw. obudowę dydaktyczną ale trzeba zwracać uwagę na to jak oceniają nas potencjalni studenci i ich rodzice. W obecnych czasach wizerunek firmy, a uczelnia jest co warto podkreślić usługową instytucją edukacyjną, tworzą techniki marketingowe, zwłaszcza szeroko rozumiana reklama (...)

Myślę, że zrealizowaliśmy ten postulat. Nasza pozycja w rankingach, ciągle obecność w mediach, szeroko nagłaśniane konferencje, Festiwal Nauki i Techniki, Juwenalia, aktywna działalność Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół PL, współpraca z Forum Pracodawców, piknik Politechniki itd. sprawiają, że znacząco i pozytywnie zmienia się wizerunek naszej szkoły. Pracowaliśmy nad tym wszyscy, ale uważam, że należy podkreślić tutaj inicjatywy i duży wysiłek organizacyjny Pani prof. Ewy Bojar.

Celem do którego przywiązywałem dużo uwagi było przekształcenie Politechniki Lubelskiej w regionalne centrum edukacji technicznej.

Konieczna jest moim zdaniem ekspansja terytorialna, tworzenie na początku punktów konsultacyjnych dla studentów zaocznych w byłych miastach wojewódzkich naszego regionu a w przyszłości filii Politechniki. Wiem, że prezydenci miast i starostowie chętnie popierają i wspierają tego

rodzaju inicjatywy. W naszym interesie jest dotarcie do tych potencjalnych studentów, którzy nie mogą studiować poza miejscem zamieszkania...

Mimo olbrzymich trudności zwłaszcza natury formalno-prawnej podjęto pierwsze kroki w kierunku przekształcenia uczelni w regionalne centrum edukacji technicznej. Podpisane zostały umowy o współpracy z Państwowymi Wyższymi Szkołami Zawodowymi w Białej Podlaskiej, Jarosławiu i Chełmie. Należy przewidywać, że w bliskiej przyszłości Politechnika Lubelska będzie rozwijać przede wszystkim uzupełniające studia magisterskie. Zbliżający się niż demograficzny oraz liczne prywatne i państwowe szkoły zawodowe zmniejszą liczbę kandydatów na nasze studia. Efekt ten można już zauważyć. Przeszła wzrasta liczba kandydatów, były duże trudności z wypełnieniem limitów na studiach zaocznych. Należy zatem prowadzić współpracę z wyższymi szkołami zawodowymi zapewniając ich absolwentom kształcenie na poziomie magisterskim. Współpraca taka pozwala wpływać na program i poziom studiów w tych szkołach oraz umożliwia tworzenie takich specjalności, które zapewniają kontynuację nauki w naszej uczelni.

Czwartym, bardzo ważnym problemem na który zwróciłem uwagę w swoim wystąpieniu trzy lata temu była jakość kształcenia.

(...) Oceny naszych studentów dokonuje rynek pracy. Jest to weryfikacja ostateczna i od niej zależy w dużej mierze liczba i jakość kandydatów na studia. Powinniśmy szybciej reagować na wymagania rynku. Dlatego uważam, że konieczna jest analiza rynku pracy inżyniera przynajmniej w naszym regionie oraz wpisanie, implantacja procesów oceny jakości kształcenia do naszych systemów edukacyjnych...

Senat Politechniki Lubelskiej podjął uchwałę o wprowadzeniu programu poprawy jakości kształcenia obejmującego szereg różnorodnych działań na poziomie uczelni i wydziałów zmierzających do podwyższenia efektywności kształcenia. Program został przedstawiony społeczności akademickiej w „Biuletynie Informacyjnym Politechniki Lubelskiej”. Dotychczas przeprowadziliśmy kompleksową komputeryzację dziekanatów i Działu Spraw Studenckich, Senacka Komisja Dydaktyki opracowała nowe zasady dyplomowania, prowadzone są ankietowe oceny nauczycieli akademickich. Program jest systematycznie wdrażany, ale tempo jest zbyt wolne. Konieczne jest przekonanie nas wszystkich, że program poprawy jakości kształcenia to nie jednorazowa akcja ale szereg ciągłych działań.

Obecna kadencja to kontynuacja prac w tych czterech omówionych wcześniej obszarach ze szczególnym uwzględnieniem problematyki jakości kształcenia i rozwoju naszych specjalności w stowarzyszonych z Politechniką Lubelską wyższych szkołach zawodowych.

Konieczna będzie większa unifikacja elastycznego systemu studiów na wszystkich kierunkach kształcenia. Tylko w takiej sytuacji można wprowadzić nowy, obowiązujący na całej uczelni regulamin studiów. Wobec narastającego problemu z obsługą administracyjną studentów należy kontynuować komputeryzację łącznie z zakupem systemu umożliwiającego dostęp studentów do istotnych dla nich informacji w oparciu o osobiste karty elektroniczne (elektroniczne legitymacje) i zawierającego moduł ankiet studenckich. Należy upowszechnić

korzystanie z Internetu. W witrynach powinny się znaleźć konspekty wykładów, instrukcje ćwiczeniowe, kryteria zaliczeń i inne bieżące informacje o przedmiocie. Niezależnie od tego należy stworzyć kanon podręcznika akademickiego. Wykładowcy powinni wskazać podstawowy, dostępny w bibliotece i księgarni podręcznik (oprócz literatury dodatkowej). Jeśli takiej pozycji nie ma na rynku to prowadzący przedmiot powinien taki podręcznik napisać. Problem ten jest szczególnie istotny na studiach zaocznych, gdy kontakt z nauczycielem akademickim jest rzadszy. Studia zaoczne wymagają zresztą szerszego zainteresowania. Nasze działania projakościowe w zakresie modernizacji systemu i programu studiów były skoncentrowane na studiach dziennych. W najbliższej kadencji konieczne jest rozszerzenie tych prac na studia zaoczne. Niezależnie od obiektywnych potrzeb w tym zakresie takie będą wymagania MENiS. Studenci studiów dziennych, zaocznych oraz kandydaci powinni mieć aktualną informację o programach studiów. Konieczna jest zatem reedycja zaktualizowanych informatorów o studiach na wszystkich kierunkach kształcenia.

Przedstawiłem w wielkim skrócie problemy, które moim zdaniem powinny być rozwiązane w najbliższej kadencji. Jest wiele spraw, których realizacja wymaga znacznego zwiększenia poziomu finansowania dydaktyki (nadmierne obciążenie zajęciami nauczycieli dydaktycznych, generalnie zły stan wyposażenia laboratoriów itp.). Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że nie powinniśmy liczyć na zauważalne zmiany in plus w tym zakresie. Możemy jedynie próbować zwiększyć nasze dochody pozabudżetowe i racjonalizować wydatki. Temu celowi służy między innymi nasza współpraca z wyższymi szkołami zawodowymi. Pracownicy Politechniki Lubelskiej będą mogli dodatkowo pracować i zarabiać w tych uczelniach a absolwenci tych szkół podejmą u nas odpłatne magisterskie studia uzupełniające.

W zakresie obowiązków prorektora ds. kształcenia mieszczą się problemy pomocy socjalnej i wychowania młodzieży akademickiej!

W kadencji 1999/2002 nie odnotowano poważniejszych problemów wychowawczych. Wręcz przeciwnie, młodzież jest bardziej dojrzała. Pojawiła się grupa studentów aktywnych, o szerokich zainteresowaniach. Tradycyjnie już należy podkreślić ogromny wkład pracy Samorządu Studentów PL. Przygotowane przez studentów imprezy, nie tylko Juwenalia, ale również np. akcja honorowego krwiodawstwa to przykłady doskonałej organizacji. Osiągnięcia naszych sportowców i zespołów artystycznych również zasługują na szczególną uwagę. Trzeba pamiętać, że wyniki w postaci złotych medali z mistrzostw Polski oraz nagrody na międzynarodowych festiwalach artystycznych są bardzo ważną formą promocji Politechniki.

W mijającej kadencji oprócz bieżących remontów prowadzone były prace termomodernizacyjne w domach studenckich i w stołówce. W oparciu o dodatkowe środki uzyskane z MENiS wymieniona została cała stolarka okienna. Planowana w bieżącym roku modernizacja instalacji wewnętrznych nie może być zrealizowana z uwagi na znaczne ograniczenie dotacji.

Politechnika Lubelska jest jedną z niewielu uczelni w kraju i jedyną w Lublinie z pełną siecią internetową we wszystkich

domach studenckich. Należy podkreślić, że sieć ta została w dużej części wykonana przez studentów, członków Koła Naukowego Informatyków. Nowoczesna sieć internetowa to również niestety przypadki piractwa komputerowego. Te niekorzystne zjawiska udało się ograniczyć po wprowadzeniu dodatkowych zabezpieczeń uzgodnionych z firmą LUBMAN, która zarządza siecią w Lublinie.

W bieżącej kadencji planujemy dalszą modernizację domów studenckich. Tempo tych prac jest niestety uzależniona od środków z budżetu państwa. Planujemy również we współpracy z Samorządem Studentów zagospodarowanie terenów sąsiadujących ze Studium WFiS i przystosowanie ich do celów sportowych. Chciałbym, żeby powstała tam

również scena w postaci muszli koncertowej co znacznie ograniczy uciążliwość organizowanych przez studentów koncertów.

Korzystając z okazji chciałbym podziękować wszystkim koleżankom i kolegom z którymi miałem zaszczyt i przyjemność współpracować w mijającej kadencji. Szczególnie serdecznie dziękuję Pani i Panom Prodziekanom, Kierownikom Działu Nauczania, Spraw Studenckich i Dziekanatów. Bez inwencji Państwa i pracy często wykraczającej poza zakres obowiązków służbowych nasze osiągnięcia byłyby dużo mniejsze.

Adam Wasilewski

Kolejna inwestycja Politechniki

Dnia 4 czerwca 2002 r. odbyło się wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę nowego gmachu Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej z aulą. Dotychczasowa baza lokalowa tego wydziału jest niewystarczająca dla ponad 3,5 tys. studentów. Kierunek zarządzanie i marketing jest bowiem jednym z najpopularniejszych kierunków w uczelni.

Prace budowlane rozpoczęły się w marcu br. Budynek będzie obiektem 3-częściowym składającym się z: auli dla 250 osób, łącznika z pokojami administracyjnymi oraz rozbudowanego Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki (m.in. sale dydaktyczne, sala rady wydziału, sala rekreacyjna).

Łączna powierzchnia to ponad 2000 m², kubatura – 11101 m³. Gmach wykonany będzie ze szkła refleksyjnego w słuszarce aluminiowej koloru brązowego. Budynek jest projektem autorstwa architektów Ewy i Józefa Kołodziejczyków. Wykonawcą generalnym jest WARBUD S.A. w Warszawie. Zakończenie prac budowlanych planowane jest na koniec przyszłego roku. Koszt inwestycji to 6,8 mln zł.

Budynek poświęcił JE Arcybiskup Józef Życiński. Kamień węgielny został wmurowany m.in. przez rektora prof. Kazimierza Szabelskiego, rektora-elekta prof. Józefa Kuczmaszewskiego, wojewodę Andrzeja Kurowskiego, marszałka województwa Edwarda Hunka oraz prezydenta m. Lublina Andrzeja Pruszkowskiego.

Kamień węgielny wmurowuje rektor prof. Kazimierz Szabelski...

... oraz wojewoda Andrzej Kurowski.

Seniorem budowy jest dziekan Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki prof. Jan Olchowik.

Nowy gmach będzie czwartą inwestycją Politechniki Lubelskiej zrealizowaną w czasie kadencji prof. Kazimierza Szabelskiego. Poprzednie to: budynek inżynierii środowiska, rektorat oraz budynek „Forum-Politechnika”.

Andrzej Adamczuk

Gratulujemy...

Nowym profesorom

Prof. dr hab. Maciej Bałtowski

Urodził się 5 maja 1953 r. w Opocznie. W roku 1978 skończył studia na Politechnice Warszawskiej na kierunku „organizacja i zarządzanie w przemyśle”. W latach 1973-74 przebywał na studiach zagranicznych w Ilmenau (b. NRD), gdzie studiował ekonomię matematyczną na Wydziale Cybernetyki Ekonomicznej tamtejszej politechniki. Od roku 1975, oprócz studiów w Politechnice Warszawskiej, w trybie indywidualnym studiował ekonomię na Uniwersytecie Warszawskim. W roku 1976 został uznany za najlepszego studenta Instytutu Organizacji Zarządzania PW i otrzymał Srebrną Odznakę „*Primus Inter Pares*”.

W 1978 r. podjął pierwszą pracę jako asystent w Instytucie Organizacji i Zarządzania Politechniki Lubelskiej. W roku 1980, w wieku niespełna 27 lat, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych w Instytucie Organizacji i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej. Rozprawa została przyjęta przez Radę Naukową Instytutu z wyróżnieniem. W latach 1982-83 przebywał na stażu zagranicznym na Uniwersytecie w Bonn, gdzie pracował na Wydziale Ekonomicznym pod

kierunkiem prof. Carla Ch. von Weizsäckera, światowej sławy ekonomisty niemieckiego. W roku 1992 uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii-teorii ekonomii na Uniwersytecie Łódzkim. Od 1994 r. pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej i kieruje Katedrą Organizacji Przedsiębiorstwa.

Od ośmiu lat zainteresowania badawcze prof. M. Bałtowskiego koncentrują się wokół problematyki transformacji gospodarki polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień prywatyzacji.

Jego książka z 1998 r. *Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych. Przebieg i ocena* uzyskała prestiżową nagrodę Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości z Łodzi dla najlepszej pracy naukowej poświęconej zagadnieniom przekształceń własnościowych i inwestycjom zagranicznym w gospodarce polskiej.

Prof. dr hab. inż. Paweł WITUSZYŃSKI

Urodził się w Koserzu, woj. łódzkie, w 1940 r. W 1962 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera mechanika na Wydziale Maszyn Roboczych i Pojazdów Politechniki Warszawskiej. W latach 1962-63 był asystentem w Katedrze Termodynamiki i Silników. W latach 1964-67 pracował w przemyśle budowy maszyn, w branżowym i resortowym ośrodku zajmującym się

organizacją stanowisk pracy i normowaniem. Od 1967 do 1974 r. zatrudniony był w Fabryce Samochodów Osobowych. Stopień doktora nauk technicznych w dziedzinie budowa maszyn i eksploatacja maszyn uzyskał w 1972 r. W latach 1974-79 pracował w administracji państwowej, najpierw w Ministerstwie Przemysłu Maszynowego, potem w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od 1975 r. związany z Politechniką Lubelską. W 1988 r. otrzymał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej. Od 1990 r. kieruje Katedrą Podstaw Konstrukcji Maszyn na Wydziale Mechanicznym PL. Jednocześnie od 1993 r. zatrudniony jest w Instytucie Pojazdów Mechanicznych w Wojskowej Akademii Technicznej.

Prof. Wituszyński zajmuje się dynamiką silników i pojazdów samochodowych, a także problematyką sterowania silnikami spalinyowymi.

Prof. dr hab. inż. Michał PASZECZKO

Urodził się we wsi Ostrowa na Ukrainie w 1957 r. Studiował na Wydziale Fizycznym Uniwersytetu we Lwowie. W 1979 r. rozpoczął pracę w Fizyko-Mechanicznym Instytucie NAN Ukrainy we Lwowie na kierunku

„problemy korozji”. W latach 1982-85 odbył studia doktoranckie. W 1990 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego w specjalności materiałoznawstwo. W 1985 r. otrzymał nagrodę I stopnia jako młody wynalazca, zaś w 1996 został laureatem nagrody państwowej w dziedzinie nauki i techniki.

Od 1995 r. zatrudniony był na stanowisku profesora w Katedrze Fizyki Metali i Materiałoznawstwa Politechniki Lwowskiej. Obecnie prof. Michał Paszeczko pracuje w Katedrze Podstaw Techniki Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki na stanowisku profesora nadzwyczajnego PL.

Pod Jego kierunkiem prowadzone są badania procesów trybologicznych, a szczególnie procesów fizyko-chemicznych zachodzących w warstwach wierzchnich.

Nasi w świątyni wiedzy, czyli kto jest kim w nauce

Polscy uczeni są ogromnie drażliwi na punkcie własnej wartości i zawistni o sukcesy kolegów. Publikacje dotyczące oceny badań naukowych budzą zdecydowanie negatywne emocje. Szczególnie, gdy ocena dotyczy konkretnych osób lub instytucji, bo ten, kto w ocenie kiepsko wypadł, zaraz się obraża, kwestionuje fachowość i bezstronność oceniającego, a nawet (w miarę swoich możliwości) stara się przeszkodzić w publikacji rankingów. Społeczność akademicka na ogół utożsamia sukces naukowy z pełnieniem funkcji administracyjnych, co jest oczywistym pomieszaniem pojęć.

RANKING PILCA

Prawdziwy przełom w tej materii nastąpił tej wiosny. Oto prof. Andrzej Pilca z Krakowa opublikował w popularnym tygodniku „Wprost” (www.wprost.pl) ranking uczonych polskich. Przepustką do czołówki było równoczesne spełnienie następujących warunków: łącznie ponad 1000 cytowań, w tym co najmniej jedna publikacja mająca ponad 100 cytowań. Warunki te spełniło 250 uczonych polskich. W rankingu uwzględniono tylko osoby wymienione w Informatorze Nauki Polskiej, a więc nie brano pod uwagę magistrów, doktorów (spełnienie powyższych warunków przed habilitacją jest mało prawdopodobne, ale teoretycznie możliwe) ani Polaków pracujących za granicą (nawet jeżeli znaczna część ich dorobku pochodzi z okresu kiedy pracowali w Polsce). Dzięki rankingowi Pilca społeczeństwo mogło się wreszcie dowiedzieć, kto się tak naprawdę liczy w nauce polskiej. Rekordzistą jest prof. Ryszard Gryglewski z UJ – 16 082 cytowania.

RANKINGI A POLITECHNIKA LUBELSKA

W rankingu Pilca nie ma żadnego pracownika Politechniki Lubelskiej. Możemy zakwestionować zasadność porównywania Politechniki Lubelskiej z innymi uczelniami. Wszakże wiadomo, że ogólna liczba publikacji, a więc i cytowań w dziedzinie nauk biomedycznych (które na PL nie są uprawiane) jest wielokrotnie większa niż w dziedzinie nauk technicznych. Faktycznie, pierwsza piątka rankingu Pilca to wyłącznie przedstawiciele nauk biomedycznych, ale na dalszych miejscach znajdują się pracownicy AGH, Politechniki Warszawskiej, Łódzkiej, Wrocławskiej, Poznańskiej, a nawet Częstochowskiej.

Postanowiłem zbadać, jak daleko nam do czołówki. Na lokalnym gruncie lubelskim uznając wyższość Akademii Medycznej i UMCS, które w rankingu Pilca mają po kilku przedstawicieli nadal możemy powalczyć o dobre miejsce w drugiej lidze z Akademią Rolniczą i KUL, których ranking także nie wymienia.

Autorzy rankingów zwykle wypadają w nich lepiej niż pozostali (sam znalazłem w rankingu Pilca nieścisłość na niekorzyść Lublina i autor przyznał mi rację). Własne opraco-

wanie może nas uchronić przed zanizaniem pozycji PL, a w razie krzywdzących ocen będziemy mieli podstawy aby protestować i żądać sprostowania.

CYTOWANIA

Nie mam dostępu do bazy danych, którą wykorzystano przy opracowaniu rankingu Pilca toteż niniejsze porównanie PL z krajową i lubelską czołówką jest nieco ułomne. Poniższe wyniki otrzymano poprzez mechaniczne przeszukiwanie bazy danych ISI (zatoka.icm.edu.pl/WoS/CIW.cgi) obejmującej cytowania od 1996 roku. Baza ta umożliwia znajdowanie cytowań dowolnej pracy wg pierwszego autora, oraz cytowań publikacji w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej opublikowanych po 1995 roku bez ograniczeń. Oznacza to, że otrzymane wyniki są zaniżone, gdyż pomijają cytowania niektórych publikacji (książki, patenty) jeżeli zainteresowany nie jest pierwszym autorem, a także wszystkie cytowania przed 1996 rokiem.

W tabeli 1 podano liczbę cytowań trzech wybranych pracowników PL. Jest to wynik wrywkowej analizy i nie gwarantuję, że jest to faktycznie nasza pierwsza trójka.

Tabela 1. Liczba cytowań

K. Sangwał	412
M. Kosmulski	374
V. S. Sołdat	323

Liczba cytowań rekordzisty Polski, prof. R.J. Gryglewskiego obliczona wg analogicznej metody wynosi „zaledwie” 1313, natomiast wyniki rekordzistów innych lubelskich uczelni są następujące: prof. W.A. Turski z AM – 461 (w rankingu Pilca 2688) i prof. S. Sokołowski z UMCS, odpowiednio 742 (2263). Wyniki wrywkowej analizy cytowań pracowników AR i KUL sugerują, że pod względem liczby cytowań jesteśmy zdecydowanie lepsi. PL ma również więcej cytowań niż wszystkie prywatne uczelnie w Lublinie i okolicach razem wzięte.

IMPACT FACTOR

Jeżeli ktoś nie wie co to jest IF, proponuję lekturę poprzedniego wydania Biuletynu Informacyjnego PL.

Poniższa analiza IF dotyczy roku kalendarzowego 2002, do 15 czerwca. W czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej ukazały się 292 publikacje, których autorzy podają Lublin jako swoje miejsce pracy w tym 24 prace o IF>3 (IF za 1999

DODATEK SPECJALNY

Festiwal Nauki i Techniki

Piknik 2002

FESTIWAL NAUKI I TECHNIKI Lublin, 10-12 maja

Pod honorowym patronatem Ministra Nauki, przewodniczącego KBN - Prof. dr hab. inż. Michała Kleibera

WYKŁADY CENTRALNE - Wydział Mechaniczny

(Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny - ul. Nadbystrzycka 36, Aula nr I im. Stanisława Podkowi)

Porządek i chaos w otaczającym nas świecie

Prof. dr inż. Kazimierz Szabelski, dr hab. inż. Jerzy Yalmirski
10 maja - piątek, godz. 12.00-13.45

Wszelobocne polimery

Dr hab. inż. Janusz Sikora, prof. PL
11 maja - sobota, godz. 13.30-14.15

Prędkość czy swobodny zawiesz

Doc. dr inż. Wiesław Łuczajek
11 maja - sobota, godz. 15.00-16.45

Samochody XXI wieku

Dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL
12 maja - niedziela, godz. 12.00-12.45

Wykłady i Pokazy

Wykazanie jako pewna projektacyjna informacja
Dr inż. Piotr Szarek - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, sala 701, 10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30

Kompozytowa aplikacja struktury i detekcji materiałów

Dr hab. inż. Barbara Surówka, prof. PL, dr inż. Krzysztof Palka, mgr inż. Janusz Bencel - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, laboratorium 12, 10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30

Laboratorium Mocy Przemysłowej

Mgr inż. Barbara Łyjak - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, sala 901, 908, 10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30

Laboratorium Dynamiki Maszyn i Wytwarzalności Materiałów

Mgr inż. Andrzej Piekarczyk - Politechnika Lubelska, "Coford" sala 030 - 11 maja (sobota), godz. 12.30-14.30

Wzrosty projektowania technologicznego

Dr hab. inż. Zdzisław Patek, dr inż. Andrzej Gontarz - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, sala 503, 12 maja (piątek), godz. 11.30-12.00

Laboratorium Metrológii

Dr inż. Barbara Kucharska-Kozłowska, dr inż. Krzysztof Kasan - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, sala 24, 10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30

Zawieszenie syntetycznego kompozytowego poprzeczniaka i wytrzymałość

Dr inż. Leszek Kuczmarski, dr inż. Mirosław Pordziak, dr inż. Grzegorz Poremba, mgr inż. Robert Polak - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, sala 524, 11 maja (sobota), godz. 16.30-17.30

Laboratorium Statyki Budowlanej

Mgr inż. Janek Polak, mgr inż. Janek Czarnigowski, mgr inż. Piotr Jankowski, mgr inż. Paweł Kozłowski - Politechnika Lubelska, Hala Sportowa, 16, 11, 12 maja, godz. 16.30-17.30

Systemy aplikacji obrotowych przy użyciu programu PC-CRASH

Mgr inż. Łucja Samorucka - Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny (16 maja sala 4), 11 maja (sobota), godz. 16.30-17.30

WYKŁADY CENTRALNE

Wydział Zarządzania

Podstawy Techniki

Politechnika Lubelska,
Wydział Mechaniczny
ul. Nadbystrzycka 36,
Aula nr I im. Stanisława Podkowi

Ewolucja przedsiębiorstwa w okresie transformacji gospodarczej

Prof. dr hab. Maciej Bałowski
10 maja - piątek, godz. 16.30-17.45

Zarządzanie wiedzą w organizacji XXI wieku

Dr inż. Leszek Pańkiewicz
11 maja - sobota, godz. 14.15-15.00

Budżet państwa w Polsce na tle innych państw

Dr Ryszard Bączek
12 maja - niedziela, godz. 13.30-14.15

Proekologiczne źródła energii nowej generacji

Dr hab. inż. Jan Ochocki, prof. PL
12 maja - niedziela, godz. 14.15-15.00

Wykłady i Pokazy

Kompozytowa gry dydaktyczna z zakresu techniki i informacji dla szkół podstawowych i gimnazjów
Mgr Barbara Bączek - Politechnika Lubelska, Wydział Zarządzania - Politechnika Lubelska, sala 111, 16, 11 maja, godz. 16.30-17.30

Statystyka informacyjna w naukach

Dr inż. Marek Jankowski, mgr inż. Janusz Załuski - Politechnika Lubelska, Wydział Zarządzania i Politechnika Lubelska, sala 111, 16, 11 maja, godz. 16.30-17.30

Perspektywy rozwoju ergonomii eksploatacyjnej

Dr inż. Jacek Czarnowski - Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, ul. Barański 12, 11 maja (sobota), godz. 16.30-17.30

WYKŁADY CENTRALNE - Wydział Elektryczny

(Politechnika Lubelska, Wydział Elektryczny - ul. Nadbystrzycka 36, Aula nr I im. Stanisława Podkowi)

Inteligentne układy napędu elektrycznego

Prof. dr hab. inż. Andrzej Horodecki
10 maja - piątek, godz. 12.45-13.30

Perspektywy rozwoju energetyki w Polsce

Dr hab. inż. Zygmunt Rutka, prof. PL
10 maja - piątek, godz. 14.15-15.00

Technologie plazmowe i nadprzewodnikowe w energetyce

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Janowski,
Dr hab. inż. Henryka Danuza Strzyżewska, prof. PL
11 maja - sobota, godz. 12.45-13.30

Wykłady i Pokazy

Bergeri wzmocnienie do zadania napędowe elektrycznych i sprężni sprężadła dwuenergii
Dr inż. Wiesław Janusz, dr inż. Jan Kuzio - Politechnika Lubelska, Wydział Elektryczny, 11 maja (sobota), godz. 16.30-17.30

Wykazanie elektryczne w powietrzu

Dr inż. Zdzisław Karwat - Politechnika Lubelska, Wydział Elektryczny, sala nr 2, 11 maja (sobota), godz. 16.30-17.30

Laboratorium techniki izolacji

Mgr inż. Paweł Kozłowski, mgr inż. Henryk Kucharski - Politechnika Lubelska, Wydział Elektryczny, sala nr 216, 11 maja (piątek), godz. 16.30-17.30

Laboratorium Sił Komputerowych

Mgr inż. Andrzej Patek, mgr inż. Rafał Pajek, Michał Gajewski - Politechnika Lubelska, Studium WPS, 10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30

LUBELSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
Panel naukowy - "Etyka"

Etyka w polityce - Prof. dr hab. Teresa Łuszcz
Etyka w nauce - Prof. dr hab. Andrzej Szostek
Etyka w biznesie - Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko
Etyka w medycynie - Prof. dr hab. Andrzej Papiernowski

Wykłady odbędą się 10 maja (piątek) o godz. 16.00 w Lubelskim Towarzystwie Naukowym (Plac Litewski)

WYKŁADY CENTRALNE Wydział Budowlany

(Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny ul. Nadbystrzycka 36, Aula nr I im. Stanisława Podkowi)

Architektura niezauważalna - czy możemy ją jeszcze uratować?

Dr inż. Elżbieta Przemyska
10 maja - piątek, godz. 13.30-14.15

Odnowa miast historycznych w Polsce (film + wykład)

Dr hab. inż. Bogusław Szymon
11 maja - sobota, godz. 12.00-12.45

Ziemię ośrodki porowate - ciekawy stan skupienia

Dr hab. Henryk Soćka, prof. PL
12 maja - niedziela, godz. 12.45-13.30

Wykłady i Pokazy
Dziękujemy za wykład i pokaz z zakresu budownictwa - prezentacja nowoczesnych metod oceny trwałości konstrukcji
Dr inż. Jan Czerniak, mgr Rafał Wójcik, mgr Barbara Kuc - Politechnika Lubelska, Instytut Inżynierii Budowlanej, 16, 11, 12 maja, godz. 16.30-17.30

Za w Skupienie Badawcze wykład i nagrody - Dorobek naukowy
Lubelskie Towarzystwo Naukowe i Wydział Budowlany
Dr inż. Jan Czerniak, dr inż. Ewa Bojar, mgr inż. Janusz Sik - Politechnika Lubelska, Instytut Inżynierii Budowlanej, 16, 11, 12 maja, godz. 16.30-17.30

Panel naukowy "Fabryki Przyszłości"
Dr hab. inż. Stanisław Pitucha, prof. PL, Katedra Automatyki

Wykłady
Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, sala 216
10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30
11 maja (sobota), godz. 10.00-11.00

Wykazanie sprzętu, prezentacja możliwości
Politechnika Lubelska, Instytut Mechaniki i Automatyki
10 maja (piątek), godz. 16.30-17.30
11 maja (sobota), godz. 10.00-11.00

WYSTAWA 50 lat Politechniki Lubelskiej "Ludzie, miejsca, czas..."

Mgr Ryszard Bana
Dyrektor Biblioteki PL
Politechnika Lubelska
ul. Wydziałowa 17
13 maja (niedziela)
godz. 12.00

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji ul. Barański 12

Przedsiębiorczość w aspekcie prawnym globalizacji
Dr Wiesław Janek - 11 maja (sobota), godz. 16.30-17.45

Problemy zarządzania finansowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
Mgr inż. Andrzej Dzielny - 11 maja (sobota), godz. 11.00-12.45

Statystyka i systemy modelowania
Mgr inż. Mateusz Janiak - 11 maja (sobota), godz. 14.00-14.45

Proces zarządzania w nowoczesnym przedsiębiorstwie
Dr inż. Monika Wawer - 12 maja (niedziela), godz. 14.00-14.45

Synkretyzm czy nie?
Mgr Marcin Kozłowski - 12 maja (niedziela), godz. 16.30-17.45

W dniu 13 maja 1953 r. powstała Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie, przekształcona kolejno w Wyższą Szkołę Inżynierską, a w 1977 r. w Politechnikę Lubelską. Nawiązując do tego wydarzenia, okres od maja 2002 r do maja 2003 r. Senat uczelni ogłosił Rokiem Jubileuszowym Politechniki Lubelskiej, którego inauguracyjną imprezą był Festiwal Nauki i Techniki 2002. Festiwal został zorganizowany we współpracy z Lubelskim Towarzystwem Naukowym i Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.

Oto treść porozumienia:

Porozumienie zawarte w LUBLINIE

w lutym 2002 roku między:

Politechniką Lubelską, zwaną dalej PL., reprezentowaną przez: JM Rektora prof. dr inż. Kazimierza Szabelskiego
Lubelskim Towarzystwem Naukowym, reprezentowanym przez: Prezesa prof. dr hab. Edmunda Prosta
Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie,
reprezentowaną przez: JM Rektora prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sitko

w sprawie wspólnej realizacji przedsięwzięcia o nazwie:

FESTIWAL NAUKI I TECHNIKI

którego założeniem jest:

- 1) uświetnienie obchodów 50-lecia Politechniki Lubelskiej,
- 2) promocja nauki i techniki w regionie lubelskim,
- 3) promocja lubelskich wyższych uczelni technicznych i instytucji naukowych,
- 4) zachęcenie młodzieży do studiowania na lubelskich uczelniach technicznych lub do powrotu młodych inżynierów i menadżerów na Lubelszczyznę po studiach w innych miastach,
- 5) integracja środowiska naukowego i technicznego Lublina,
- 6) zacieśnienie związków pomiędzy lubelską nauką i techniką a przedsiębiorcami regionu.

§1.

Festiwal Nauki i Techniki odbywać się będzie corocznie.

§2.

Dla realizacji Festiwalu Nauki i Techniki w latach 2002-2003 powołuje się Komitet Organizacyjny w składzie:
dr hab. Ewa Bojar, prof. nadzw. PL - Główny Koordynator, Przewodnicząca Komitetu organizacji obchodów 50-lecia Politechniki Lubelskiej,
dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. nadzw. PL - Prezydent Festiwalu,
Sekretarz Festiwalu powoływany przez Prezydenta Festiwalu w porozumieniu z Głównym Koordynatorem,
członkowie - przedstawiciele Sygnatariuszy Porozumienia.

§3.

Komitet Organizacyjny jest otwarty i może być poszerzony o przedstawicieli środowisk naukowych, technicznych i twórczych.

§4.

Podstawowym zadaniem Komitetu Organizacyjnego jest ustalenie:

- zakresu merytorycznego Festiwalu,
- preliminarza kosztów organizacji Festiwalu,
- terminów i miejsc, w których odbywać się będą imprezy festiwalowe,
- szczegółowego programu Festiwalu,
- wytyczenie miejsc prezentacji.

§5.

Biurowisko Komitetu Organizacyjnego Festiwalu mieścić się będzie na Politechnice Lubelskiej, adres:
Festiwal Nauki i Techniki, Mirosław Wendeker
tel./fax: 0 (prefix 81) 5381 272,
e-mail: wendeker@archimedes.pol.lublin.pl

§6.

Zakres działań Sekretariatu Organizacyjnego określa Komitet Organizacyjny

Honorowy patronat nad Festiwalem objął Minister Nauki-Przewodniczy KBN
prof. dr hab. inż. Michał Kleiber.

Ostatecznie ukształtował się następujący skład Komitetu Organizacyjnego:

dr hab. Ewa Bojar, prof. nadzw. PL - Główny Koordynator,
dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. nadzw. PL - Prezydent Festiwalu,
członkowie - przedstawiciele Sygnatariuszy Porozumienia,
dr inż. Krystyna Schabowska,
dr hab. inż. Stanisław Skowron, prof. nadzw. PL,
mgr inż. Mieczysław Hasiak,
mgr inż. Przemysław Filipek (obsługa urzędzeń multimedialnych),
mgr inż. Tomasz Kamiński - sekretarz Festiwalu.

Od lewej: rektor WSPiA prof. W. Sitko, rektor PL prof. K. Szabelski, prezes LTN prof. E. Prost

Organizatorzy pragnęli, aby Festiwal stał się czasem szczególnej promocji tradycji uniwersytecko-technicznej, wskazaniem kierunków dalszego rozwoju nauki i techniki, możliwością prezentacji twórczych inicjatyw. Głównym celem Festiwalu była popularyzacja osiągnięć nauki i techniki, ukazanie ich przydatności w życiu codziennym, zapoznanie uczestników z jednostkami naukowymi uczelni oraz badaniami w nich prowadzonymi, a także przybliżenie społeczeństwu szeroko pojętej kultury studenckiej. Dorobek naukowy Politechniki Lubelskiej, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego i Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji przedstawiono w różnych formach: wykładów, dyskusji panelowych, pokazów i wystaw.

Festiwal adresowany był do mieszkańców Lubelszczyzny, zwłaszcza młodzieży szkolnej oraz pedagogów. Organizatorzy wyrazili nadzieję, że Festiwal ułatwi zrozumienie świata i problemów przed nim stojących, otworzy przed młodzieżą nowe obszary zainteresowań, przybliży jej wyższe uczelnie i inne placówki badawcze. Rozumiejąc lepiej otoczenie, tak przyrodnicze jak i społeczne, można łatwiej wybierać drogę życia i podejmować rozsądniejsze decyzje.

W dniu 10 maja 2002 r., podczas uroczystego otwarcia Festiwalu, w Lubelskim Towarzystwie Naukowym odbyła się **sesja naukowa poświęcona problemom etyki** w działalności społecznej, w której udział wzięły znane osobistości środowiska naukowego Lublina. Ks. prof. Andrzej Szostek (rektor KUL) wygłosił wykład na temat „Etyka w nauce”, prof. Teresa Liszcz (UMCS, senator RP) mówiła o etyce w polityce, prof. Andrzej Papierkowski (AM) przedstawił związek etyki z zawodem lekarza, natomiast prof. Włodzimierz Sitko (rektor WSPiA) odniósł etykę do świata biznesu.

Prof. Andrzej Papierkowski swoje wystąpienie rozpoczął od przytoczenia fragmentów Kodeksu Etyki Lekarskiej: „powołaniem i obowiązkiem lekarza jest ochrona życia i zdrowia ludzkiego, zapobieganie chorobom i ich leczenie oraz niesienie ulgi w cierpieniu każdemu bez wyjątku cierpiącemu. Najwyższym nakazem moralnym jest dla lekarza dobro chorego i dobro publiczne (...). Etyka zawodowa, wynikająca z ogólnych norm etycznych, zobowiązuje do przestrzegania praw ludzkich i do troski o godność swojego zawodu, a działanie winno iść w zgodzie z sumieniem i wiedzą”. Powołując się na wieloletnią pracę wśród chorych i lekarzy profesor przyznał, że dostrzega w lekarskim świecie poczynania sprzeczne z zasadami etyki. „One były, istnieją i istnieć będą - powiedział - bo lekarz jest tylko człowiekiem, czasami słabszym od innych...”. Zaraz też dodał, iż przeciwie są także lekarze, którzy dotrzymują przysięgi, pełnią swój humanitarny obowiązek, okazując współczucie i niosąc nadzieję. Jest ich wielu... Prof. Papierkowski wskazał na złożoność naszej rzeczywistości i związanych z nią dylematów etyczno-moralnych lekarzy, na które musi odpowiedzieć lekarskie sumienie! Na zakończenie podniósł niezwykle ważny problem, czy odwagę i etykę łączy jakaś wspólna nić? I odpowiedział „widzę tę nić, niezbędną właśnie teraz, w czasie moralnego chaosu (...); widzę ją w świecie medycyny! Trzeba być odważnym, aby wbrew piętrzącym się trudnościom i przeszkodom, wbrew niezrozumieniu i moralnemu znieczuleniu zachować czyste myśli i czyny, by dotrzymać przysięgi złożonej ludziom i sobie”.

Prof. Włodzimierz Sitko w swoim wystąpieniu pt. „Etyka biznesu” zadaje bardzo istotne pytanie, a mianowicie czy uprawianie etyki biznesu jest możliwe? Przecież etyka nie może być interesowna, a biznes musi przynosić zyski. Odpowiedź nie jest łatwa. „Jest oczywiście prawdą - stwierdził prof. Sitko - że świat jest światem współzawodnictwa i konkurencji. Nie jest to jednak współzawodnictwo egoistycznych, nastawionych wyłącznie na zysk zamierzonych podmiotów. Biznes nie jest prowadzoną w dżungli wojną. Jest raczej grą. I jak każda gra opiera się na regułach. Wymaga szerokiej współpracy i obecności dorzących się wzajemnym zaufaniem grup, nie tylko samych przedsiębiorców, ale sieci usług, dostawców, klientów, akcjonariuszy, inwestorów - ogólnie określamy ich mianem interesariuszy. Istniejące relacje nie są rezultatem chaosu, regulowanego rynkiem. Jest to ład, który tworzą: gwarancje konstytucyjne i prawne, określone podstawy moralne, wzajemne zaufanie i sprawiedliwość. Celem biznesu jest zysk, ale osiągnięty w określonych ramach i strukturach aksjologicznych (strukturach wartości)”. Powinniśmy zatem, zdaniem prof. Sitki, świadomie kreować przedsiębiorczość etyczną. Kluczowym elementem decydującym o powodzeniu w biznesie jest dobre zarządzanie. Właśnie na gruncie etyki biznesu zrodziła się koncepcja Zarządzania Poprzez Wartości (ZPW) - podkreślił profesor. Z wystąpienia prof. Sitki wysuwa się zasadniczy wniosek - każdemu na świecie opłaca się być uczciwym w interesach. Etyczne postępowanie prowadzi w dłuższym okresie do pozytywnych wyników.

W ramach Festiwalu, na terenie Politechniki Lubelskiej, zostały przeprowadzone wykłady centralne, prowadzone przez profesorów reprezentujących poszczególne wydziały uczelni dla dużych grup słuchaczy. Ponadto poszczególne jednostki PL, LTN i WSPiA przed-

stawiły pokazy, prezentacje i wykłady dla mniejszych grup słuchaczy. Przedsięwzięcia te odbyły się na terenie laboratoriów, sal wykładowych i przed budynkami jednostek współorganizujących Festiwal.

Terminy i miejsca wykładów i prezentacji zostały dobrane tak, aby jak największe grono zainteresowanych osób mogło w nich uczestniczyć. Patronat medialny nad imprezą objęły lubelskie środki masowego przekazu: Telewizja Polska Oddział w Lublinie, Radio Lublin i Kurier Lubelski.

FORMY UPOWSZECHNIANIA WYNIKÓW:

- 1) centralne wykłady otwarte dla społeczeństwa Lublina i województwa,
- 2) panel naukowy poświęcony etyce,
- 3) pokazy laboratoryjne,
- 4) przedsięwzięcia plenerowe,
- 5) artykuły i reportaże w lubelskich środkach masowego przekazu,
- 6) witryna internetowa (www.festiwal50lat.prv.pl).

ZASIĘG UPOWSZECHNIANIA WYNIKÓW:

- 1) społeczeństwo Lublina i województwa (wraz z większymi miastami regionu: Puławy, Chełm, Biała Podlaska), zwłaszcza uczniowie szkół średnich, kadra nauczycielska szkół gimnazjalnych i średnich, kadra inżynierska i menedżerska, władze wojewódzkie i samorządowe,
- 2) odbiorcy lokalnych środków masowego przekazu (telewizja, radio, prasa),
- 3) użytkownicy sieci Internet,
- 4) czytelnicy akademickich bibliotek krajowych,
- 5) studenci i kadra lubelskich wyższych uczelni.

Mirosław Wendeker

STUDENCKI RUCH NAUKOWY

Studenckie koła naukowe działające w uczelni aktywnie uczestniczyły w Festiwalu Nauki i Techniki. Były one organizatorami lub współorganizatorami licznych przedsięwzięć, które spotkały się z wielkim zainteresowaniem publiczności. Należały do nich: sympozja, seminaria, pokazy oraz prezentacje.

Przełamywanie barier w biznesie

Już po raz dziesiąty studenci i młodzi pracownicy nauki spotkali się w ramach międzynarodowego sympozjum naukowego organizowanego przez Koło Naukowe Menedżerów. Celem spotkania były „Problemy zarządzania strategicznego przedsiębiorstw i ekorozwoju w warunkach gospodarki rynkowej”. Patronat honorowy nad sympozjum objęło Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Wykład otwarcia Pani prof. Ewy Bojar pt. „Podejmowanie decyzji - poszukiwanie rozwiązań poza schematami”, skłonił do wielu refleksji nad działaniami menedżerskimi. Zwieńczeniem uroczystości było wręczenie legitymacji członkowskich Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa.

Ciągle tkwią w nas stereotypy myślenia w dziedzinie uczenia, naszego rozwoju. Nie brakuje także błędów w sposobach zarządzania sobą i firmami. Musimy je pokonywać, aby osiągnąć sukces. Laureaci tegorocznego konkursu: Monika Buchta i Sławomir Bartoszcze, wskazali na sposoby poszukiwania pracy przez absolwentów studiów wyższych. Temat ten tak bardzo obecnie popularny, wskazał na specyfikę poszukiwania pracy przez dyplomantów, którzy nie są wcale bez szans w zdobywaniu pracy.

Rozważania z zakresu zarządzania strategicznego skłaniały do sformułowania wniosku, że w współczesnych warunkach gospodarowania istnieje potrzeba opracowania i wdrożenia metody zarządzania mającej całościowy i systemowy charakter, umożliwiającej reagowanie na zachodzące zmiany w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu. Podstawowym elementem tej metody musi być system szybkiego dostosowania się do realiów rynkowych. Analiza błędów zarządzania polskich przedsiębiorstw, a następnie próba wskazania drogi wychodzenia z kryzysu wielu firm stała się fundamentem dla kolejnych referatów. Wytęczenie nowych paradygmatów wirtualnego biznesu to temat kolejnej pracy. Internet - dzieło genialnej myśli ludzkiej, sięgające swymi korzeniami czasów zimnej wojny, pokonało nie tylko barierę żelaznej kurtyny, lecz również wiele schematów tradycyjnego myślenia i działania. Czy jednak musimy kierować się w stronę nowoczesnych technologii? Otoczenie wymusza na nas wykorzystanie tych technik, lecz takie działanie nie jest jednoznaczne ze zdobyciem nowych rynków zbytu. Jak wskazują badania przeprowadzone przez Krzysztofa Bańkę - członka koła, polskie firmy mają szansę eksportować swoje produkty. Głównymi barierami w eksporcie polskich produktów na rynki zagraniczne jest niedostateczna informacja o tych rynkach, skomplikowane procedury i nadmierna biurokracja, wysokie taryfy celne, wysokie koszty promocji i akwizycji oraz duża odległość.

Artur Kowalik

Reklamowisko 2002

Była to trzecia edycja pokazu reklam, która odbyła się z inicjatywy Koła Naukowego Menedżerów Politechniki Lubelskiej. Pokazaliśmy najciekawsze filmy reklamowe z ostatnich lat, a także nawiązaliśmy do początków polskiej reklamy telewizyjnej. Przedstawiliśmy krótką historię reklamy, jednak cały pokaz skupił się na filmie reklamowym. Żadna inna forma reklamy nie dociera tak intensywnie do użytkownika, jak właśnie reklama telewizyjna. Stosunek współczesnego odbiorcy do reklam daje się sprowadzić do dwóch skrajności: totalnej niechęci albo niepojętego entuzjazmu. Reklama wpływa na nasz styl życia, nasze postawy i upodobania. Pokazaliśmy reklamę, która przenosi konsumenta w fikcyjny świat marzeń, które rzekomo spełniają się natychmiast po zakupie danego produktu. Tak działa tylko skuteczna reklama, a więc dobrze wyreżyserowana, zmontowana i zagrana. Zwraca ona naszą uwagę, intryguje, zachwyca, często wzrusza, a wszystko po to, byśmy w natłoku informacji nie mogli jej pominąć.

Reklamowisko pokazało, że sztuka tworzenia reklamy polega na spójnym połączeniu słowa, dźwięku i obrazu.

Pierwszy blok reklamowy ukazał reklamę, w której muzyka ma główną siłą oddziaływania. Drugi dotyczył tych filmów, w których muzyka i słowo tworzą spójną całość na kształt popularnej piosenki.

Pokazaliśmy, że produkt jest jedynie pozornym bohaterem reklamy, natomiast głównym bohaterem jest człowiek, a przede wszystkim człowiek nowoczesny. Pokaz reklam odbył się zgodnie z logicznym wątkiem. Pokazana została kobieta i jej konkretne modele. Publiczność mogła również obejrzeć wizerunek mężczyzny w reklamie. Pokazaliśmy reklamy, w których był ślub i rodzina. Nie pominięto również zwierząt.

Sumienie nie pozwoliło nam również na pominięcie reklamy społecznej, która wzbudza w nas silne emocje. Taka reklama nie wymaga żadnego komentarza, wystarczy ją obejrzeć, by zrozumieć, jak ważną pełni rolę.

Mamy nadzieję, że udało nam się udowodnić, że reklama nie istnieje wbrew naszemu oczekiwaniom. Jesteśmy bezwzględnie konsumentami, a reklama kształtuje nasze myślenie w kategoriach owego konsumowania.

Joanna Bobruk

Pokazy „Energia słoneczna do zasilania napędów elektrycznych i sprzętu gospodarstwa domowego”

Zademonstrowano pracę zaprojektowanych przez dr inż. J. Kolano, dr inż. M. Niechaję i mgr inż. J. Urbańskiego a następnie wykonanych w Katedrze Napędów Elektrycznych następujących układów napędu elektrycznego zasilanych z baterii ogniw fotowoltaicznych:

- układ napędowy prądu przemiennego dla wentylatora ze śledzeniem punktu mocy maksymalnej baterii PV,
- urządzenie zasilające sprzęt audiowizualny z baterii ogniw PV,
- układ napędu prądu stałego z maksymalizacją mocy pobieranej z ogniw PV,
- układ napędowy falownikowy zasilany z baterii ogniw PV z maksymalizacją mocy.

Wszystkie te układy uruchomione przez pracowników katedry na wolnym powietrzu (nieopodal gmachu Wydziału Elektrycznego PL) działały sprawnie, wywołując zainteresowanie nie tylko pracowników różnych wydziałów PL, ale i przechodniów. Na wiele pytań dotyczących zarówno parametrów technicznych jak i ekonomicznych demonstrowanych układów, wyczerpująco odpowiadali pracownicy katedry.

W niektórych pracach związanych z pokazem układów napędów elektrycznych zasilanych z baterii fotowoltaicznych brali udział członkowie Koła Naukowego „Napęd i Automatyka”.

Jan Kolano

V Symposium Naukowe

„Sterowanie i Monitorowanie Układów Przemysłowych SM 2002”.

Symposium zorganizowane zostało przez Koło Naukowe Elektryków „Napęd i Automatyka” oraz Sekcję Studencką Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Prezydentem symposiumu był student V roku Michał Charlak. W Komitecie Organizacyjnym uczestniczyli: Michał Miścioń, Michał Starobrat, Krzysztof Waskowicz i Mirosław Pyzik - studenci IV i V roku specjalności dyplomowania automatyka napędu elektrycznego.

W symposium wzięli udział przedstawiciele przemysłu, pracownicy naukowcy, studenci z Politechniki Lubelskiej, Gdańskiej i Szczecińskiej. Spotkanie to stworzyło doskonałą okazję do dyskusji i prezentacji własnych osiągnięć. Symposium, z uwagi na to, że nie ograniczało się tylko do środowiska akademickiego, stanowiło realny pomost pomiędzy przyszłymi pracodawcami a studentami.

Symposium obejmowało 3 sesje tematyczne: wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, nowoczesne układy sterowania w napędzie i energoelektronice, mikroprocesorowe sterowanie układów napędowych.

Wojciech Jarzyna

Symposium „Inżynierowie nowej ery”

W dniach 16-17.05.2002 r. odbyło się na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej VI Międzynarodowe Symposiumy Studenckich Kół Naukowych „Inżynierowie nowej ery”. W symposium wzięło udział 48 autorów referatów z uczelni technicznych krajowych i zagranicznych, byli nimi zarówno studenci, doktoranci, jak i pracownicy naukowcy. Symposium zostało zorganizowane pod patronatem Dziekana Wydziału Mechanicznego PL prof. A. Niewczasę i Zarządu Wojewódzkiego SIMP przez Studenckie Koło Naukowe Samochodziarzy oraz Studenckie Koło Inżynierii Materiałowej, przy wydatnej pomocy Studenckiego Koła Silników Spalinowych. Obrady symposium toczyły się na sesjach plenarnych przez dwa dni, zaś podsumowanie obrad, jako spotkanie integracyjne kilku symposiumów studenckich, odbyło się w Kazimierzu Dolnym.

Zbigniew Kiernicki

Trial 4x4

Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej zorganizowało pokazy jazdy samochodów terenowych połączone z zawodami o nazwie Trial 4x4. Impreza odbyła się 11 maja 2002 w godzinach 10-14 za budynkami Politechniki. Na całość składały się trzy konkurencje: właściwy trial - trasa poprowadzona przez silnie pofalowany teren częściowo po porośniętych chwastami kopcach ziemi przywiezionej przez wywrotki, częściowo między drzewami i zaroślami za „Oxfordem”, kończąca się efektywnym dołem z 16 tonami wody, przywiezionej przez strażaków. Na trialu karane było cofanie, przewracanie chorągiewek, utopienie się w wodzie oraz nie zmieszczenie się w 15 minutowym limicie czasu. Kolejna konkurencja; odcinek specjalny, polegała na przejechaniu dwóch okrażeń po świeżych kopcach ziemi oraz zarośniętym wysoka trawą, nierównym terenie w okolicy dawnego boiska i ogródków działkowych. OS był na czas. Ostatnia konkurencja - próba przejazdu przez zarośnięte trzcinami jeziorko o torfowym dnie.

Zgłosiło się 17 samochodów terenowych nie licząc strażackiej Taty. Do zawodów przystąpiło dziewięć. Trial okazał się nie do przebycia dla bulwarowo wyposażonego Pajero,

kilka innych pojazdów miało też problemy z zalaną instalacją zapłonową w dole z wodą. OS przebiegał bez większych zakłóceń, osiągnięte czasy mieściły się w zakresie 2'10" do 4'12". Z kolei PP przez jeziorko nie udało się nikomu, jeden Gazik urwał przewód hamulcowy, a Honkera wyciągaliśmy spychaczem.

Ostatecznie w klasyfikacji generalnej zwyciężył Paweł Stączek (UAZ-31512), drugie miejsce oraz pierwsze na OS zajął Tomasz Gustaw (MUSCEL M-461). Trzecie i pierwsze w trialu Krzysztof Zawadzki (GAZ-69M).

Leszek Gardyński

Festiwal Nauki i Techniki 2002 okazał się sukcesem i spełnił prawie wszystkie zakładane cele. Należy jednak dodać, że złożyło się kilka czynników, które zmniejszyły frekwencję na poszczególnych pokazach i wykładach. Należały do nich:

- piękna, słoneczna pogoda, która „wygoniła” Lublinian z miasta w festiwalowy weekend,
- odbywające się równoległe imprezy studenckie związane z Juwenaliami,
- czy wreszcie okres matur w szkołach ponadpodstawowych.

Zdarzyło się zatem dwukrotnie, że liczba osób na wykładzie była mniejsza od liczby pałców emerytowanego pracownika tartaku - wykłady zawieszono. Były także i wykłady, które gromadziły ponad setkę słuchaczy. Organizatorzy wyrażają swój podziw i szacunek dla wszystkich wykładców i aktywnych uczestników Festiwalu - przygotowane prezentacje były nie tylko mądre i ciekawe, lecz również doskonale przygotowane pod względem multimedialnym. **Do następnego Festiwalu!**

Piknik 2002

*„Jak ta cicha noc czaruje
i mą duszę uszczęśliwia”.*

J. Goethe

Komitet Organizacyjny:

przekazali:

Ewa Bojar
Andrzej Wac-Włodarczyk
Adam Wasilewski

prodziekani:

Stanisław Fic
Anna Rakowska
Miroslaw Wendeker
Waldemar Wójcik

związki zawodowe:

Lucjan Cholewa
Klaudiusz Lenik
Kazimierz Szpatowicz

Andrzej Adamczuk
Marta Bijas
Iwona Czajkowska-Deneka
Mieczysław Hasiak
Tomasz Kiecana
Agnieszka Klijer-Weśniuk
Janina Księska
Elżbieta Lewandowska
Ewa Łukasik
Anna Małyszczek
Teresa Salasa
Renata Skrzypta
Urszula Sobczuk

Piknik. Magiczne słowo przywołujące ciepłe wspomnienia, niczym nie skrepowaną swobodę, budzące radosne oczekiwanie na to, że i tym razem będziemy uczestnikami czegoś cudownego, tajemniczego i niepowtarzalnego. Ta nadzieja nie opuszczała nas nawet wtedy, gdy w strugach deszczu przedzieraliśmy się do Wierchowisk, a potem już na miejscu musieliśmy przenosić stoły pod zadaszenie. Chociaż z drugiej strony wzbierał w nas żal, że nie usiądziemy przy rozpalonym ognisku i nie pocujemy jego ciepła, że nie będzie kolorowych „wężyków” sunących pod gwiaździstym niebem, ani spacerujących po parku piknikowiczów. Postanowiliśmy się jednak nie poddawać. Jak już ma padać to przynajmniej w takt wesołych melodii i naszych przyspiewek. Zajęci pracą nie zauważyliśmy nawet, iż od pewnego czasu ciemne chmury odpłynęły gdzieś wraz z deszczem. I w samą porę, bowiem nadchodzili pierwsi goście, serdecznie witani przez komitet organizacyjny na czele z prof. Ewą Bojar. W miarę upływu czasu grono piknikowiczów powiększało się, czym byliśmy mile zaskoczeni z uwagi na niezbyt sprzyjającą imprezie plenerowej aurę. Od samego początku atrakcją wieczoru było grane piwo, po które ustawiała się kolejka zziębniętych nieco uczestników spotkania. To prezent od naszych sponsorów, którzy zadbałi o stronę konsumpcyjną pikniku. Mogliśmy cieszyć nasze podniebienia potrawami z grilla, śledziami, różnego rodzaju sałatkami, wojskową grochówką, bigosem, a nawet pieczonym prosiakiem. Nie zapomnieliśmy również o smakoszach chleba ze smalcem. Były także hamburgery i frytki. Ponadto napoje, słodycze, a nawet lody. Kiedy minął moment pierwszego zaspokojenia głodu, towarzystwo licznie udało się na parkiet. Tutaj bezapelacyjnie panowała fantazja a wraz z nią spontaniczna radość i wyśmienity humor. Mieliśmy wrażenie, że unosimy się nad ziemią i z tej perspektywy świat był naprawdę piękny. Nie bez znaczenia pozostawała kwestia muzyki. Skoczne melodie porywały w tan i tak długo trzymały w swoich objęciach, aż wyczerpani wracaliśmy na swoje miejsca. Zmęczeni a jednocześnie szczęśliwi. Po raz kolejny sprawdziły się słowa, że „młodość jest nie tylko okresem w życiu, ale jest stanem ducha, wyrazem woli, jakością wyobraźni, siłą emocji...”. Nic nie miało w tym momencie znaczenia, ani wiek, ani zajmowane stanowisko. Żyliśmy teraz i tutaj. Liczyła się chwila obecna, wypełniona muzyką, zapachami przyrody, bliskością innych osób. Wesoły, zaraźliwy śmiech niósł się daleko w przestrzeń nocy. Miło było popatrzeć na ludzi siedzących przy ognisku i zajętych rozmową. W pewnym momencie wszyscy zaczęli gromadzić się na parkiecie, bowiem nadszedł czas konkursów. Najwięcej emocji wzbudził konkurs tańca. Pary prześcigały się w wymyślaniu układów tanecznych, zagrzewane dopingiem publiczności. U jednych dominowała fantazja, u innych precyzja wykonania. Miłą niespodzianką okazał się konkurs karaoke. Zawodników nie zabrakło, tym bardziej, że w śpiewaniu ochoczo pomagali inni piknikowicze. Zabawa była wyśmienita. Żaden z uczestników konkursu nie odszedł bez nagrody ufundowanej przez naszych sponsorów. Miłym akcentem pikniku była wystawa pt. „Bajeczny świat rafy koralowej” przygotowana przez mgr inż. Bartłomieja Paczóskego z Katedry Ekonomii i Zarządzania Gospodarką.

Nie było czasu, aby ochłonąć, bo muzyka znowu porwała nas do tańca. Wirowaliśmy na parkiecie, nie czując upływu czasu. Dawno minęła północ, kiedy zaczęliśmy zbierać się do odjazdu. Autokary cierpliwie czekały na swoich pasażerów, aby bezpiecznie odwieźć nas do domów. Piknik 2002 powoli odchodził w przeszłość. Przed nami kolejny rok wyjątkowej pracy, nowych wyzwań i planów. Pamiętajmy jednak, że „każdy początek to tylko ciąg dalszy”.

Do zobaczenia zatem na następnym pikniku za rok!

Iwona Czajkowska-Deneka

Dziękujemy naszym darczyńcom!

Trudno wyobrazić sobie nasze spotkania integracyjne bez pomocy sponsorów. Dzięki oferowanym przez nich produktom nie musieliśmy martwić się o zaplecze gastronomiczne pikniku. Korzystając z obecności sponsorów, pani prof. Ewa Bojar podziękowała im serdecznie za współpracę.

Gorące podziękowania należą się następującym osobom i firmom:

Sławomir DĄBROWSKI
Coca-Cola Beverages Polska sp. z o.o.

Tadeusz CHRUŚCICKI
„Fishpol”

Marcin SKOWRON
Grupa Handlowa Żywiec SA

Mariusz DĄBEK
Dilmah herbata

Rafał GODZISZ
Cafe „Tequila”

Remigiusz KOWALSKI, Arkadiusz BELECKI
Konsorcjum Handlowe GHL sp. z o.o. (mrozonki)

Tomasz KOT
Bonduelle Polska sp. z o.o.

Krzysztof CHEĆ
Vinpol sp. z o.o.

Tomasz ŁUKASIK, Maciej HRYNIEWICKI
„Mieszko” S.A.

Jacek GOŁĘBIEWSKI
Agram Zielona Budka S.A.

Kpt. Mgr Krzysztof KOZIOR
Komenda Lotniska nr 2 w Radomiu

Paweł ŻELEŹIUK
Dr Witt

Jakub TOCZKOWSKI
Frytki Avico

Barłomiej CIOSEK
Kamiz Przyprawy S.A.

Witold GRELA
Piekarnia

Tomasz PATEJUK
CERELIA UNIBAKE sp. z o.o.

Mariusz WOŹNIAK
Kawa PRIMA

oraz:
Andrzej KAMIŃSKI
Jarek PIEKNIAK
Mariusz WIECZOREK

Piotr CHORAŹY
Regionalne Biuro Calsberg Okocim S.A.

Tabela 2

	czasopismo	IF	Afiliacja 1	Afiliacja 2
1	LANCET	10.197	AM	
2-4	BLOOD	8.782	AM	
5	J BIOL CHEM	7.666	PL	AM
6	PHYS REV LETT	6.095	UMCS	
7	J ALLERGY CLIN IMMUN	4.637	UMCS	
8-14	J DENT RES	4.556	AM	
15	ANAL CHEM	4.555	PL	UMCS
16	J PATHOL	3.833	AM	
17	ENVIRON SCI TECHNOL	3.751	Inst. Agrofizyki PAN	
18	LEUKEMIA	3.562	AM	
19	MOL PLANT MICROBE IN	3.331	UMCS	
20-21	J CHEM PHYS	3.289	UMCS	
22	J PHYS CHEM B	3.265	PL	
23	J NEUROSCI RES	3.126	UMCS	
24	HUM REPROD	3.003	AM	

rok), które zestawiono w Tabeli 2. Publikacje te uporządkowano w kolejności od największego IF i podano afiliację lubelskich autorów (większość wymienionych prac ma także współautorów spoza Lublina). Pracownicy Politechniki Lubelskiej opublikowali w br 3 prace o IF>3 (w tym dwie wspólnie z pracownikami innych lubelskich uczelni), co daje Politechnice 3 miejsce wśród uczelni lubelskich.

W dziedzinie publikacji o najwyższych IF Lublin wypada blisko w porównaniu z innymi ośrodkami akademickimi w Polsce. W analogicznym okresie Polacy opublikowali m.in. jedną pracę w Cell (IF 36.242) oraz po 2 prace w Nature (IF 29.491) i w New England Journal of Medicine (IF 28.857). Czasopisma te zajmują odpowiednio 3, 5 i 6 miejsce na liście czasopism o najwyższym IF, a autorzy wymienionych publikacji pracują w Warszawie, Krakowie i Toruniu. Lancet (patrz Tabela 2) jest na liście czasopism o najwyższym IF na 56 miejscu.

WNIOSKI

Cytowania i IF są ogólnie przyjętymi wskaźnikami osiągnięć naukowych. PL ma w tej dziedzinie całkiem przyzwoite (jak na Lublin) wyniki: zajmuje 3 miejsce wśród uczelni lubelskich, a więc lepsze niż np. w ostatnim rankingu Perspektyw, które sklasyfikowały nas na ostatnim, piątym miejscu. Osobom odpowiedzialnym za wizerunek naszej uczelni proponuję, aby wykorzystały ewidentne sukcesy naukowe pracowników PL zamiast je wstydliwie przemilczać.

ANKIETA

Planuję kolejne publikacje o zbliżonej tematyce. Uprzejmie proszę Czytelników (pracowników PL) o wypełnienie

i odesłanie następującej ankiety. Dane osobowe uczestników ankiety nie będą ujawnione.

Imię i nazwisko:

Katedra/Instytut:

Stopień/tytuł naukowy:

Czy chcę wziąć udział w losowaniu nagrody: tak/nie

Podpis:

Poniżej znajduje się 10 zdań. Proszę ponumerować je w ten sposób, że zdanie najbardziej odpowiadające Pani/Pana opinii otrzymuje numer 10, zaś zdanie najbardziej odległe od Pani/Pana opinii otrzymuje numer 1.

Chodzi o porównanie siły naukowej Wydziałów Elektrycznych dwóch politechnik, powiedzmy Wrocławskiej i Poznańskiej w roku 2001.

- Najlepszym miernikiem jest impact factor
- Najlepszym miernikiem jest liczba cytowań
- Najlepszym miernikiem jest liczba punktów w tzw. algorytmie KBN-owskim
- Najlepszym miernikiem jest liczba publikacji
- Najlepszym miernikiem jest liczba profesorów zwyczajnych
- Najlepszym miernikiem jest liczba profesorów zwyczajnych i doktorów hab.
- Najlepszym miernikiem jest wartość aparatury badawczej
- Najlepszym miernikiem jest łączna wartość uzyskanych grantów KBN
- Takie porównania nie mają sensu – szkoda na to czasu
- Takie porównania są szkodliwe i powinny być zabronione

Wśród uczestników zostanie wylosowana atrakcyjna nagroda. Nazwisko laureata nagrody będzie podane do publicznej wiadomości.

Marek Kosmulski

Strategia nowego podejścia w edukacji

Skala bieżących zmian ekonomicznych, społecznych i technologicznych w Europie wymagają całkowicie nowego podejścia do edukacji, procesu szkolenia i uczenia się oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji. Jednym z niezwykle istotnych rezultatów posiedzenia Rady Europy w Lizbonie w marcu 2000 roku było opracowanie przez Komisję Europejską dokumentu pt. *Memorandum of lifelong learning*, którego celem było określenie spójnej globalnej europejskiej strategii dotyczącej edukacji. Memorandum określa kierunki rozwoju strategii UE w zakresie edukacji oraz jej wcielania w życie. Strategia ta obejmuje m.in.:

1. Stworzenie możliwości zdobywania nowych umiejętności i kwalifikacji, odpowiadających aktualnym potrzebom społecznym i wymaganiom gospodarki. Zidentyfikowane na posiedzeniu w Lizbonie obszary umiejętności, które powinny być w najbliższych latach rozwijane w sposób szczególny obejmują umiejętności z zakresu technologii informacyjnych (IT), przedsiębiorczości, znajomość języków obcych oraz szeroko rozumianą kulturę techniczną.
2. Zwiększenie poziomu inwestycji w zasoby ludzkie.
3. Innowacyjne podejście do nauczania i procesu uczenia się, w tym również pokonywanie dystansu dzielącego instytucje edukacyjne od osób pragnących się uczyć.

Idea *lifelong learning* stanowi na poziomie europejskim zbiór zasad wiodących i kierujących działaniami Wspólnoty w ramach podejmowanych przez nią akcji i programów edukacyjnych, takich jak Socrates II, Leonardo da Vinci II czy Youth. Również 5. Program Ramowy promuje inicjatywy i badania dotyczące rozwoju i realizacji koncepcji *lifelong learning* we wszystkich sektorach i na wszystkich poziomach kształcenia, a w szczególności kształcenia zawodowego. Programy te stanowią istotny instrument rozwijania i wcielania strategii edukacyjnej UE w życie w krajach członkowskich Unii Europejskiej oraz krajach stowarzyszonych aspirujących do członkostwa, biorących udział w tych programach.

Programy edukacyjne finansowane ze środków Unii Europejskiej takie, jak np. SOCRATES II czy Leonardo da Vinci II sięgające roku 2006, kładą ogromny nacisk na aktualizację i zdobywanie nowych kwalifikacji oraz promowanie innowacyjnych sposobów nauczania. Zdobywanie nowych kwalifikacji powinno mieć przy tym wymiar ponadnarodowy (europejski) tak, aby umożliwić swobodny przepływ potencjału ludzkiego pomiędzy poszczególnymi krajami członkowskimi.

W opracowanej strategii Unia Europejska zachęca do bliższej współpracy instytucji edukacyjnych ze środowiskiem gospodarczym (firmami). Ma to zapewnić, że kwalifikacje i umiejętności uzyskiwane w uczelniach będą w większym stopniu odpowiadały zapotrzebowaniu gospodarki, a także zachęca do większej elastyczności w tym podejściu po to, aby oferowane przez uczelnie programy dostosowywane były do pojawiających się nowych potrzeb gospodarki. Zalecenia te dotyczą w równym stopniu regularnych studiów akademic-

kich, specjalistycznych studiów podyplomowych czy też innych form kształcenia oferowanych przez uczelnie.

Jedną z wolności Unii Europejskiej jest jak wiadomo swobodny przepływ kapitału ludzkiego. Dotyczy to nie tylko przepływu siły roboczej, ale również podróży w celu zdobycia wykształcenia. Stoi temu jednak na przeszkodzie nie tylko ogromna różnorodność systemów edukacyjnych i uznawania kwalifikacji zawodowych w poszczególnych krajach członkowskich, ale również w krajach ubiegających się o członkostwo. Polityka edukacyjna Unii Europejskiej zmierza do likwidacji tych barier. Podejmowane są próby zmierzające do unifikacji systemów edukacyjnych i uznawania kwalifikacji zawodowych w celu zapewnienia pełnej wolności przepływu kapitału ludzkiego we wszystkich sektorach gospodarki.

Jednym z ważnych elementów strategii edukacyjnej Unii Europejskiej jest „europeizacja” programów studiów, aczkolwiek podkreśla się, że postępy w tym zakresie nie są satysfakcjonujące głównie – choć nie wyłącznie – z powodu niewystarczających środków finansowych kierowanych dla realizacji tego celu. Zauważono przy tym, że internacjonalizacja programów studiów, pomimo wielu podejmowanych w tym kierunku prób, nie notuje zbyt wielu sukcesów nie tylko w krajach Unii Europejskiej, ale również w innych krajach. Wspomina się często przy tej okazji powiedzenie Woodrow Wilson’a jako prezydenta Princeton University, który podobno powiedział kiedyś, że „*łatwiej jest przetranszować cmentarze niż zmienić program nauczania*”. Nie oznacza to bynajmniej, że należy zrezygnować z podejmowania prób w tym kierunku tym bardziej, że porównywalne programy nauczania służyć będą rozpoznawaniu i uznawaniu kwalifikacji, a w konsekwencji pełniejszej realizacji jednej z wolności zadeklarowanych przez Unię Europejską – swobody przepływu kapitału (potencjału) ludzkiego, który traktowany jest na równi z kapitałem finansowym.

Dowodem tego, że kraje Wspólnoty przykładają dużą wagę do europeizacji programów nauczania są znaczne środki finansowe, kierowane w ramach poszczególnych programów i akcji unijnych (np. Leonardo da Vinci II) na wspólnie inicjatywy instytucji edukacyjnych krajów członkowskich oraz krajów stowarzyszonych, zmierzające do opracowania wspólnych programów studiów (np. studiów podyplomowych) w wymiarze europejskim. Notuje się wzrost międzynarodowych programów nauczania szczególnie w takich dyscyplinach jak: nauki ekonomiczne, zarządzanie w biznesie, nauki humanistyczne oraz nauki społeczne. Tendencja harmonizacji programów nauczania w wymiarze europejskim nie jest jednak wystarczająco powszechna. Dr Sybille Reihert i Bernd Wächter z Academic Cooperation Association (ACA) w raporcie opracowanym dla Komisji Europejskiej we wrześniu 2000 roku stwierdzają, że już teraz rozwój międzynarodowego handlu w szczególności w zakresie wymiany usług oferowanych

przez specjalistów z poszczególnych zawodów, wymusza swego rodzaju internacjonalizację programów nauczania, stymulowaną przez odpowiednie stowarzyszenia zawodowe zrzeszające specjalistów z określonych dziedzin. Stowarzyszenia te niejako wymuszają internacjonalizację programów nauczania poprzez podejmowanie takich działań jak np. określenie minimalnych standardów międzynarodowych, systemy zapewnienia jakości w kształceniu zawodowym oraz system akredytacji czy opracowywanie kryteriów profesjonalizmu, itd. Działania te w wielu wypadkach promują spójność i zbieżność programów nauczania w danej dziedzinie. Szczególnie aktywne na tym polu są stowarzyszenia zawodowe inżynierów, lekarzy oraz prawników.

Unia Europejska w coraz większym stopniu zajmuje się minimalnymi standardami edukacyjnymi, co ma szczególne znaczenie w kontekście swobody przepływu siły roboczej oraz możliwości wykonywania zawodu na wspólnym rynku. Nie ma wątpliwości, że tendencja ta będzie się stale rozwijała, skoro również inne organizacje międzynarodowe, jak w szczególności WTO czy OECD, poświęcają tym kwestiom coraz więcej uwagi.

Wskazane wyżej najważniejsze elementy strategii edukacyjnej Unii Europejskiej na najbliższe lata realizowane są w ramach programów edukacyjnych takich jak: SOCRATES (II faza programu obejmuje lata 2000–2006), Leonardo da Vinci II (lata 2000–2006) czy Piąty oraz Szósty Program Ramowy.

Jak już na wstępie wspomniano, innowacyjne podejście do nauczania i procesu uczenia się, a w szczególności pokonywanie dystansu dzielącego instytucje edukacyjne od osób pragnących się uczyć, jest jednym z elementów europejskiej strategii edukacyjnej zdefiniowanej w *Memorandum of Lifelong Learning*. Na przełomie roku 2002 i 2003 Politechnika Lubelska we współpracy z University of Illinois planuje rozpocząć realizację programu *DLS Professional Trainers Course*. Departament Human Resource Education Uniwersytetu Illinois w Urbana-Champaign już od kilku lat nieprzerwanie

mieści się w grupie pięciu najpoważniejszych instytucji edukacyjnych w Stanach Zjednoczonych, które według *U.S. News and World Report* wiodą prym w rozwijaniu i wdrażaniu najnowocześniejszych osiągnięć informatycznych w dziedzinie edukacji. Obok wielu programów *masters* oferowanych studentom amerykańskim w formie *Distance Learning*, University of Illinois kształci w tym systemie również studentów w Azji i Ameryce Południowej.

Projekt realizowany będzie przez kilka miesięcy zarówno w formie zajęć stacjonarnych (tradycyjne wykłady i ćwiczenia), jak również zajęć on-line z wykorzystaniem Internetu. W obu tych formach zajęć wezmą udział m.in. wykładowcy z Uniwersytetu Illinois oraz praktycy realizujący w przeszłości duże projekty informatyczne np. dla takich firm jak choćby John Deere Corp. czy Caterpillar. Celem programu będzie przygotowanie grupy wykładowców, specjalistów z różnych dziedzin, w szczególności nauk o zarządzaniu do prowadzenia zajęć ze studentami z wykorzystaniem sieci komputerowych i stale rozwijających się technologii informatycznych, wykorzystując bogate doświadczenia amerykańskie w tym zakresie. Opracowane zostaną polskie wersje programów edukacyjnych oferowanych przez University of Illinois.

Wykładowcy, którzy ukończą program uzyskają certyfikat University of Illinois potwierdzający uzyskanie nowych kwalifikacji, upoważniający jednocześnie do realizowania modułów szkoleniowych Uniwersytetu Illinois oferowanych studentom polskim rekrutującym się spośród kadry kierowniczej przedsiębiorstw.

W ramach projektu opracowane zostaną również polskie moduły szkoleniowe wraz z materiałami pomocniczymi i skryptami dla studentów. Materiały te będą następnie wykorzystywane w realizacji menedżerskich studiów podyplomowych realizowanych w kilku specjalnościach we współpracy z University of Illinois w systemie *Open and Distance Learning*. Ta forma kształcenia menedżerów niewątpliwie wzbogaci ofertę edukacyjną Politechniki Lubelskiej.

Jacek Kuterek

Czy warto było wprowadzać zmiany w gospodarce finansowej Politechniki?

Wzorem wielu uczelni, które wcześniej wprowadziły zdecentralizowany system gospodarki finansowej i uzyskały znaczną poprawę swej sytuacji finansowej, w styczniu 2000 r. Senat Politechniki Lubelskiej podjął uchwałę, wdrażającą podobne regulacje również w naszej uczelni.

Przypomnijmy pokrótce najważniejsze zasady wprowadzonego systemu.

Zasadą podstawową było upodmiotowienie jednostek organizacyjnych Politechniki tj. wydziałów, a w ich obrębie instytutów i katedr, jednostek międzywydziałowych wspoma-

gających proces kształcenia (Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Biblioteka Główna), a także komórek administracji centralnej zgrupowanych w pionach organizacyjnych rektoratu oraz oparcie gospodarki finansowej tych jednostek o zasady wewnętrznego rozrachunku gospodarczego.

Zakładano, że konsekwencją takiej formy gospodarowania będzie:

– identyfikacja uzyskiwanych przychodów i racjonalizacja ponoszonych kosztów w miejscu ich powstawania;

– samofinansowanie jednostek organizacyjnych, a w szczególności dostosowanie poziomu kosztów ich działalności do spodziewanych przychodów;

– ponoszenie konsekwencji finansowych i organizacyjnych ujemnego wyniku finansowego, a uzyskanie wymiernych korzyści w przypadku podziału osiąganego zysku.

Ze względu na sposób zasilania budżetowego jednostki organizacyjnej uczelni pogrupowane zostały w następujący sposób:

Grupę I tworzą wydziały, których gospodarka finansowa prowadzona jest w systemie zdecentralizowanym. Przychody budżetowe (dotacje MEN i KBN) dla tej grupy ustalane są według zasad podziału algorytmicznego – analogicznego jak podział dotacji centralnych na działalność dydaktyczną oraz zgodnie z imiennymi decyzjami KBN w odniesieniu do środków budżetowych na działalność naukowo-badawczą, natomiast przychody własne – pozabudżetowe – pozostają w dyspozycji jednostek, które je uzyskały.

Grupę II tworzą jednostki międzywydziałowe (SJO, SWFiS, Biblioteka Główna i jednostki administracji centralnej), które uzyskują środki budżetowe na wynagrodzenia osobowe z dotacji na działalność dydaktyczną oraz środki celowe pochodzące z dotacji KBN i MEN, a w pozostałej części z przychodów własnych oraz narzutów na koszty międzywydziałowe jednostek organizacyjnych zaliczonych do I grupy.

Grupę III stanowią jednostki socjalne (Dom Pracy Twórczej, budynek hotelowo-mieszkalny) samofinansujące się.

W ramach podziału dotacji budżetowej na działalność dydaktyczną wydzielono też pewne środki na zadania celowe, takie jak Fundusz Rektora, nakłady na remonty budynków i budowli, fundusz socjalny emerytów oraz środki na nagrody inauguracyjne.

Wdrożenie nowego systemu poprzedzono pewnymi zmianami w zakresie funkcjonowania kwestury oraz powołano w jednostkach organizacyjnych uczelni funkcjonalne komórki planistyczne, których zadaniem było przygotowanie niezbędnej dokumentacji pozwalającej na bieżącą analizę przychodów i kosztów działalności.

Zmodyfikowano system księgowości, sprowadzony do poziomu katedr, jednostek międzywydziałowych i pionów organizacyjnych administracji centralnej, pozwalający na ciągłą kontrolę operacji finansowych.

Działania te udoskonalono dzięki zakupom odpowiednich programów informatycznych zapewniających rejestrację dokumentów oraz analizę obrotów i sald, umożliwiającą indywidualne tworzenie struktury oraz planu kont. System umożliwia rozliczenie kosztów.

Kolejny wdrożony system (HMS/limi) powiązany ściśle z podsystemem finansowo-księgowym pozwala służbom finansowym jednostek organizacyjnych na stałą kontrolę limitów i wydatków.

Rozszerzono możliwości łączności elektronicznej między kwesturą i jednostkami organizacyjnymi uczelni, pozwalające na optymalne wykorzystanie zastosowanych systemów informatycznych.

Na uznanie zasługuje bardzo duże zaangażowanie pracowników kwestury w przygotowanie praktyczne nowego systemu gospodarki finansowej, których inicjatywa i codzienna praca umożliwiła sprawne i efektywne działanie w nowych warunkach.

Ponad dwu i pół roczny okres funkcjonowania w nowym systemie niestety nie był łatwy, a to głównie z powodu nieprzewidzianych trudności wynikających z ograniczenia w końcowych miesiącach 2000 i 2001 r. przydzielonych wcześniej dotacji budżetowych na finansowanie działalności uczelni. Niemniej jednak można stwierdzić, że zmiana sposobu gospodarowania finansami przyniosła określone efekty.

Odnotować można korzystne zmiany w strukturze podziału dotacji budżetowej na działalność dydaktyczną. Ilustruje to poniższe zestawienie.

Struktura podziału dotacji na działalność dydaktyczną 2000–2002 r.

	2000 r.	2001 r.	2002 r.
	%	%	%
WYDZIAŁY	73,20	74,54	75,10
Jedn. Międzywydziałowe	7,00	7,21	7,40
Administracja Centralna	14,10	13,37	12,51
Fundusze i środki celowe	5,70	4,88	4,99
	100,00	100,00	100,00

Zmiany te są głównie rezultatem zmian organizacyjnych związanych z działaniami restrukturyzacyjnymi polegającymi na likwidacji bądź znacznym ograniczeniu usługowych działów gospodarczych, wykazujących permanentnie ujemny wynik działalności finansowej.

Bieżącą działalność gospodarczą od roku 2000 oparto o oddolnie budowany plan rzeczowo-finansowy w podziale na jednostki organizacyjne. W projektach planu określono część przychodową w podziale na poszczególne rodzaje przychodów pochodzących z dotacji budżetowych MEN i KBN oraz przychody własne – pozadotacyjne uzyskiwane przez poszczególne jednostki organizacyjne oraz szczegółowy rzeczowy plan kosztów poszczególnych rodzajów działalności.

Przyjęto przy tym założenie, że ogólnouczelniany plan rzeczowo-finansowy, w przeciwieństwie do wcześniej opracowywanych planów zbiorczych, stanowić powinien sumę jednostkowych planów poszczególnych jednostek organizacyjnych. Metoda powyższa dawała znaczną swobodę dziekanom, kierownikom jednostek międzywydziałowych oraz pionom organizacyjnym rektoratu. W szczególności metoda ta pozwalała na możliwość zbilansowania planowanych kosztów z pozyskiwanymi przychodami. Przyniosła ona już w pierwszym roku wyraźną racjonalizację wydatków.

Wspomniane wyżej znaczne obniżenie w grudniu 2000 roku dotacji budżetowej na działalność dydaktyczną nie pozwoliło na uzyskanie formalnie biorąc – dodatniego wyniku finansowego. Warto jednak podkreślić, że gdyby nie owe nieoczekiwane ograniczenia finansowania budżetowego osiągnięto by wynik dodatni wynoszący około 117 tys. zł.

W roku 2001, mimo kolejnych zmniejszeń przyznanej na ten rok dotacji budżetowej, nastąpił wyraźny przełom w gospodarce finansowej Politechniki. Niemal wszystkie jednostki organizacyjne uzyskały dodatni wynik finansowy. Wynik finansowy Politechniki osiągnął 1.414 tys. zł zysku netto. Zahamowana została malejąca dotąd tendencja odpisów na fundusz zasadniczy. Nastąpił znaczny wzrost wartości majątku trwałego, wzrost wartości środków trwałych w tym wzrost wartości urządzeń technicznych i maszyn. Uzyskanie dodatniego wyniku finansowego umożliwia – po raz pierwszy od wielu lat – przeznaczenie części odpisów amortyzacyjnych na

odtworzenie majątku trwałego w tym zwłaszcza aparatury naukowo-badawczej.

W przyjętym przez Senat planie rzeczowo-finansowym na rok bieżący, nie udało się uzyskać dodatniego wyniku finansowego. Otrzymaliśmy bowiem o 25% niższą niż wykonanie roku 2001 dotację budżetową na rzeczowe, pozapłacowe koszty działalności dydaktycznej i o około 20% niższe na podobne wydatki i cele związane z działalnością naukowo-badawczą. Należy jednak przewidywać, że ostateczne oszacowanie wielkości przychodów pozadotacyjnych oraz racjonalna i zdyscyplinowana gospodarka finansowa poszczególnych podmiotów gospodarowania, pozwoli na znaczne zniwelowanie zaplanowanej straty, a być może całkowite jej zlikwidowanie.

Na zakończenie należy podkreślić celowość i konieczność dalszego doskonalenia systemu gospodarki finansowej Politechniki. Kierunki działań w tym zakresie powinny moim zdaniem dotyczyć następujących zagadnień:

– umocnienie funkcji planistyczno-analitycznych pozwalające na wyprzedzającą likwidację ewentualnych zagrożeń

- osłabiających realizację założonych celów gospodarczych,
- pogłębienie analizy bieżących wyników ekonomicznych w skali poszczególnych jednostek organizacyjnych i oparcie ich o „swego rodzaju audyt wewnętrzny”,
- nasilenie wielostronnych działań zmierzających do pozyskiwania dodatkowych przychodów pozadotacyjnych,
- kontynuowanie działań restrukturyzacyjnych zmierzających do oszczędności i optymalizacji kosztów funkcjonowania uczelni,
- przygotowanie i wdrożenie zobiektywizowanych form zasilania budżetowego jednostek międzywydziałowych oraz jednostek organizacyjnych wydziałów (instytutów i katedr) a także pionów organizacyjnych administracji centralnej.

Powinno to przynieść dalsze wymierne efekty gospodarki finansowej.

Myszę, że dotychczasowe efekty i dalsze doskonalenie systemu, pozwolą na pozytywną odpowiedź na postawione w tytule niniejszej publikacji pytanie.

Bogdan Lebedowicz

Praktyczny DIRECT MAIL – alternatywa czy świadomy wybór?

Transformacja gospodarki to nie tylko zmiany prawne. To również zmiany w sposobie prowadzenia własnej firmy, podmiotu gospodarczego czy fabryki. Oferujemy coraz to nowsze wyroby oparte o nowoczesne wzornictwo i technologię. Mamy produkt czy usługę konkurencyjną do usług innych firm działających na rynku. Obniżamy koszty, doskonalimy nasz finalny wyrób. Czy takie działanie przyniesie nam korzyści? Czy pozwoli na odniesienie sukcesu? Każdy, kto choć raz miał styczność z prowadzeniem handlu wie, iż nie wystarczy produkować, lecz również trzeba sprzedać.

Doświadczenie uczy, że po prawie piętnastu latach istnienia wolnego rynku, bez należytej promocji produktu lub usługi nie możemy skutecznie funkcjonować na rynku. To co uchodziło za produkt nie reklamowalny, nie wymagający wsparcia tego instrumentu; dziś jest uważane za opinię błędną, fałszywą aby nie użyć ostrzejszych słów krytyki powyższego poglądu. Odpowiednia oferta wspomagana odpowiednią promocją ma większe szanse powodzenia. Warunkiem sukcesu jest sprawnie, celowo przeprowadzona kampania reklamowa. Czyli taka, która trafia do docelowej grupy, wzbudza zainteresowanie i wyzwala emocje, a w rezultacie czyni z członków tej grupy klienta.

Kampanie przeprowadzone w masowych mediach są często kosztowne i nie zawsze pozwalają na precyzyjne dotarcie do grupy docelowej. Oczywiście istnieją badania dotyczące skuteczności reklam emitowanych w radiu czy telewizji świadczące o niższym koszcie dotarcia do pojedynczego odbiorcy, ale małe firmy nie są w stanie pozwolić sobie na koszty sięgające kilkunastu tysięcy złotych za kilku sekundowy spot, a przecież emisję trzeba jeszcze powtórzyć. W dodatku użycie takich środków nie gwarantuje skuteczności kampanii mie-

rzanej ilością sprzedanych dóbr, co uważane jest za najlepszy wyznacznik, lecz też nie pozbawiony błędu. Nie jesteśmy także pewni, że dotrzemy do interesującej nas grupy.

Popularniejsza i wydajniejsza metoda prowadzenia kampanii zbiera coraz większe żniwo na polskim rynku. Rozwinięta w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych metoda **Direct Mail** jest z powodzeniem stosowana zarówno przez małe firmy, jak również olbrzymie międzynarodowe korporacje. We wszystkich tych przypadkach skuteczność prowadzenia tych działań oceniana jest bardzo wysoko. Direct Mail jest to proces wymagający typowych etapów zarządzania: planowania, wdrożenia, utrzymania i kontroli.

Co to jest Direct Mail? W jaki sposób prowadzić taką akcję? Na te i szereg innych pytań mogli uzyskać odpowiedzi studenci Politechniki Lubelskiej podczas cyklu szkoleń organizowanych przez Dyрекcję Okręgu Poczty Polskiej w Lublinie przy współpracy naszej Uczelni. Pani Kierownik DM Centrum Lublin Elżbieta Mroczkowska w wyczerpujący sposób odpowiadała na wszystkie pytania studentów dotyczące praktycznych szczegółów projektowania i przeprowadzania skutecznej kampanii mailingowej.

Direct Mail – to forma marketingu bezpośredniego, stwarzająca szczególnie atrakcyjną dla reklamodawcy możliwość nawiązania bezpośredniego kontaktu i prowadzenia bezpośredniego dialogu z odbiorcami reklamy. W przypadku, kiedy mamy do czynienia z drukami jednakowymi typu: ulotki, foldery, zaproszenia, możliwe staje się doręczenie ich przez Poczta jako przesyłek bezadresowych lub druków. Taki sposób jest równie skuteczny. Większą skutecznością mogą poszczycić się listy. Te adresowane na konkretne nazwisko trafiają do wybranej grupy, wiele zależy więc od

bardzo dobrego przygotowania bazy adresowej. Na życzenie klientów Poczta Polska przyjmuje również do dystrybucji próbki towarów (np. testery kosmetyków).

Wychodząc naprzeciw potrzebom rynku w ramach usługi DM zadbano o kompleksową obsługę klienta. W skład tej oferty wchodzi: zakup bazy danych, pakowanie, kopertowanie, adresowanie, drukowanie. Zakres świadczonych usług rozszerza się, co wymusza zapotrzebowanie na nowe usługi. Przy wykorzystaniu bezpośrednich kampanii reklamowych, dostarczenie przesyłek reklamowych i informacyjnych usprawnia komunikację pomiędzy firmą i klientem.

Przygotowanie pocztowej kampanii reklamowej Direct Mail składa się z wielu etapów. Niezwykle ważne jest precyzyjne przygotowanie każdego z nich – samodzielnie bądź we współpracy z wyspecjalizowanymi firmami. Jednak niewłaściwie przygotowana i przeprowadzona może przynieść niepożądanego skutku. „To szkoła podstawowa na studiach” – można było usłyszeć z ust jednej z uczestniczek szkolenia – „to w szkole podstawowej uczono nas pierwszego adresowania kopert, lecz dopiero teraz zrozumiałam jak istotne jest właściwe wykonanie tej czynności”. Tego typu wypowiedzi można by było mnożyć. Zawsze jednak wszyscy podkreślali miłą atmosferę podczas szkolenia oraz jego wartość merytoryczną. Szczególną rolę dostrzegli fani informatyki, wydawałoby się przeciwnicy tradycyjnych metod prowadzenie korespondencji. Bazy danych tak ostatnio popularne to podstawa mailingu. Wspaniale przygotowany pakiet, znakomicie przygotowany graficznie, zawierający świetną treść, ale źle skierowany to porażka tej formy dotarcia do klienta. W ciągu całego szkolenia słyszeliśmy informacja, informacja..., ale jest ona podstawą działalności każdej organizacji.

Każda grupa dostrzegała nowe walory szkolenia. „Człowiek jest dominującą sferą listu”. Osoba pisząca nadaje listowi charakteru. To szansa na zachowanie tradycyjnej formy wysyłkowej. Kontakt personalny korespondencji mimo, iż jest to kontakt listowy musi być zachowany, a z obserwacji młodych ludzi wynika, że internet, chat, czy e-mail to tylko szybsze formy tradycyjnej korespondencji. W dobie Internetu wartość tradycyjnego listu znacznie wzrasta. List staje się dobrem unikatowym. Odbiorca czuje się wybrany i wyróżniony. Łatwiej się identyfikuje i czuje się z nią związany. Jeden ze studentów podważył nawet celowość listu e-mailowego, a to z prostej przyczyny: „W dobie komputeryzacji paradoksalnie zużywamy więcej papieru – drukujemy wszystko co ukazuje się na ekranie naszego monitora. List, zwłaszcza ten w estetycznej kopercie z elementami personalizacji robi wrażenie”.

W tym miejscu możemy powiedzieć o sukcesie listu. Direct Mail może oddziaływać na wszystkie nasze zmysły: wzrok, słuch, dotyk, a nawet zapach i smak. Efektywny Direct Mail koncentruje się na odbiorcy nie na produkcie, zwraca się w sposób bezpośredni.

Dla wielu osób tego typ szkolenie to pierwszy kontakt z mailingiem. Opinie są jednoznaczne: „Jest to niezwykle interesująca forma dotarcia i zainteresowania klienta naszymi towarami czy usługami”.

Takich oraz wielu innych ciekawych rzeczy mogliśmy się dowiedzieć podczas szkoleń „mailingowych” odbywających się w ramach zajęć prowadzonych przez dr inż. Magdalenę Rzemieniak.

*Patrycja Sienkiewicz
Artur Kowalik*

Pseudonauka i pseudouczeni

Naukę rozumiemy jako działalność, zmierzającą do tworzenia i upowszechniania wiedzy zdobytej z wykorzystaniem metod naukowych. Od około 200 lat działalność naukowa stanowi podstawowy element kultury, polegający na odkrywaniu nowych zjawisk i praw, faktów i obiektów oraz wyjaśnianiu ich struktury i zachodzących między nimi związków. Uczy rygorystycznego myślenia i sposobu postrzegania świata, pozwala coraz lepiej rozumieć człowieka i otaczającą go rzeczywistość. Daje coraz większą pewność i skuteczność we wszystkich niemal działaniach, ale przede wszystkim oswaja i wyjaśnia to, co było dotąd niezrozumiałe, przekształca człowieka i otwiera mu oczy na coraz nowe prawdy, a więc na jakąś nadrzędną rzeczywistość, która to zdecydowanie silniej i bardziej emocjonalnie go pociąga aniżeli codzienna szarość i zapędzenie.

Obok badań podstawowych, których celem są odkrycia, prowadzone są i rozwijane bardzo intensywnie badania stosowane, które wpływają zasadniczo na wzrost standardu życia społecznego i rozwój cywilizacyjny, a ukierunkowane są na doprowadzenie do stadium wdrażania wyników. Powszechnie wiadomo, że nie ma prawd nieużytecznych i chociaż nie każde odkrycie rozpala włókno żarówki czy pomnaża plony, to każda odkrywana prawda przekształca psychikę człowieka

i przebudowuje strukturę stawianych przez niego pytań, na które w ciągłym wysiłku intelektualnym rodzą się coraz realniejsze odpowiedzi.

Skutki działalności naukowej odczuwają – biernie, mimo woli – wszyscy. Nie zawsze są to skutki pozytywne i oczekiwane. Byłoby bowiem naiwnością oczekiwać, że ludzie nauki, którzy za pieniądze i z przyzwolenia społeczeństwa obcuja na co dzień z procesem docierania do prawdy są niepokalani etycznie, nie postępują niemoralnie i nierzetelnie.

Postać uczonego otaczała zawsze i obecnie zmienna i migotliwa aura – czasem podziwu i wyjątkowego uznania, czasem zaś nieufności bądź niechęci – w skrajnych przypadkach – wrogości. Trzeba bowiem pamiętać, że w swoich pracach, w eksploracjach badawczych nie może on być doraźnie kontrolowany przez czynniki zewnętrzne, lecz tylko z opóźnieniem i w pewnym stopniu przez mechanizmy kontrolne sfery nauki. Naruszenie norm etycznych w tej sferze działalności może jednakże wyrządzić wielkie szkody w samej nauce, a trudna do wykrycia nierzetelność przeniesiona do praktyki, może spowodować znaczące szkody społeczne. Temat tego eseju dotyczy właśnie tych patologicznych aspektów prowadzenia badań naukowych, a więc pseudonauki.

Wydaje się interesującym zastanowienie się nad motywami skłaniającymi ludzi do uprawiania pseudonauki oraz mechanizmami zadziwiającego szerzenia się idei pseudonaukowych w różnych kręgach i uwarunkowaniach społecznych. Pseudonaukę tworzą pseudouczni, a ich cechy psychiczne są zbliżone wszędzie na świecie. Wśród nich są ludzie uczciwi, którzy tracą czas i energię na coś, co w ich mniemaniu jest nauką a co w istocie jest tylko maniactwem, czy po prostu bzdurą oraz oszuści – żerujący na naiwności innych. Pseudouczni najczęściej siebie uważają za geniuszy, traktując kolegów uczonych jako niedouczonego, nieuczciwych i mało inteligentnych, a jeśli tamci ignorują ich ataki, ogłaszają iż oznacza to brak argumentów przeciw ich odkrywczym teoriom. Pseudonaukowiec uważa się za niesłusznie prześladowanego i dyskryminowanego (nie zaprasza się go z wykładami na prestiżowe zgromadzenia, odrzuca się jego genialne prace, recenzenci są wrogo nastawieni itp.), ma skłonność do atakowania najznamienitszych badaczy i teorii powołując na autorów. Oto przykład wypowiedzi ilustrującej ten sposób myślenia: „...dla mnie prawda jest bezcenna... Wolę mieć rację w odosobnieniu, niż święcić tryumfy wraz z innymi badaczami tej dziedziny znaleźć się w błędzie. Ujawnienie tych moich poglądów ściąga na mnie pogardę i niechęć, zawiść i lekceważenie”.

We wszystkich okresach szerzenia się pseudonauki, ludzie w tym tkwiący ostentacyjnie rozróżniali „naukę oficjalną” i „nieoficjalną”, a przecież ta druga nie istnieje. Pseudouczni o niskiej inteligencji i słabym rozeznanii w „atakowanej dziedzinie”, rzadko zdobywają szersze uznanie i wpływ na otoczenie. Jednakże maniacy o błyskotliwym umyśle zdolni są rozwijać i popularyzować nieprawdopodobnie zawile hipotezy, a wykorzystując swoją erudycję i zdolności obserwacyjne oraz sporadycznie argumenty rzetelnie naukowe – okazują się być bardzo przekonujący. Bywają przygotowani na wszelkie zarzuty i pytania, odparowując je w sposób zaskakujący i niekiedy bardzo pomysłowy.

Pseudonaukę można odróżnić od nauki, stosując kryterium autentyczności poszukiwania prawdy. Mówiąc o „poszukiwaniu prawdy” niekiedy jednak sugeruje się, że ta prawda już gdzieś we wszechświecie jest zatopiona i uczonej ma ją tylko odnaleźć, a nie wytworzyć i zweryfikować. Jest to dyskusyjne. W. Heisenberg np. pisał, że on sam i jego współpracownicy „fabrykują mechanikę kwantową”. Jest przecież tak, że prawda jest cechą sądu i polega na jego zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a nie wykrywaniem gdzieś w świecie zewnętrznym, którym by mógł być chyba tylko świat idei platońskich. Dla słabiej przygotowanych stwierdzenie co jest pseudonauką nie jest więc proste, zwłaszcza że bardzo nieliczny odsetek społeczeństwa wie, iż nauka i pseudonauka rządzą się zupełnie odmiennymi prawami.

Zasadnicza różnica polega na tym, że nauka jako poszukiwanie zrozumienia przyrody i świata podlega ciągłej weryfikacji, jest systemem samorzutnie naprawiającym błędy, podczas gdy pseudonauka błędy mnoży i wytwarza. Hipotezy naukowe są formułowane w taki sposób, aby je można było sprawdzić i odrzucić jeśli okażą się fałszywe. Hipotezy, które nie zachowują się po kolejnych testach i weryfikacjach zawsze są odrzucane. W obszarze nauki ciężar dowodu głoszonych prawd spoczywa na badaczu publikującym swoje wyniki. Od znawców zagadnienia oczekuje krytyki i odpowiedzi jak uzyskać moż-

liwie najwyższy standard ich przejrzystości, precyzji i poprawności. Twórcy pseudonauki postępują zgoła odmiennie; trzymając się z uporem wygodnych dla nich idei i twierdzeń – zwykle daleko wykraczających poza przedstawione uzasadnienia – ignorują całą ustaloną wiedzę lub jej część, jeśli tylko nie zgadza się ona z ich koncepcjami, posuwają się do przeinaczania wyników badań, tworzenia faktów i zmyśleń. Ich sformułowania są zwykle nieprecyzyjne i wieloznaczne, wyrażane żargonem i z użyciem zwrotów wymyślonych przez siebie, co niekiedy uniemożliwia sprawdzenie głoszonych hipotez. Uważają, że to nie na nich spoczywa ciężar dowodu, lecz że to krytycy ich poglądów i hipotez mają obalać ich pomysły. Zwykle zwracają się wprost do ogółu poprzez radio, telewizję, film – nibydokumentalny, prasę masową itp. Są więc skuteczni i jest wiele przykładów zrobienia np. sporego majątku na wymyślonych przez oszustów odkryciach, rewelacjach archeologicznych, wyjątkowo frapujących hipotezach i teoriach.

Nie mamy możliwości przesledzenia historii pseudonauki ale wiadomo, że uprawiana była zawsze i praktycznie we wszystkich obszarach poznania. Jest także znamienne chociaż nie w pełni zrozumiałe, iż pseudonauka, przesady, kultury i mistycyzm pojawiały się wyraziście w okresach głębszych przemian i kryzysów społecznych. We wszystkich tych sytuacjach organizowano różnorodne zabezpieczenia prawno-administracyjne, wojskowe, socjalne – nigdy jednakże nie zrobiono nic dla ochrony społeczeństw czy grup społecznych przed wróżbitami, astrologami i innymi szarlatanami „wtajemniczonymi w wiedzę”, a więc przed przejawami irracjonalizmu. Koszty tego zaniedbania, to dziesiątki tysięcy spalonych i utopionych czarownic, miliony zabitych innowierców w dziesiątkach wojen, ludobójstwa z racji odmienności mentalnościowych, rasowych itd.

Te przejawy, a niekiedy bardzo groźne demonstracje społeczne irracjonalizmu wydają się być uśrednieniem indywidualnych niepokojów, frustracji i utraty celów życiowych przez poszczególnych ludzi w okresach szybkich przemian. Zagadnienie to ma wiele aspektów i z ogromnymi trudnościami poddaje się badaniom. Oczywiście są przykłady z przeszłości, np.: rozpad społeczeństwa Cesarstwa Rzymskiego (w książce E. Gibbona – Zmierzch Cesarstwa Rzymskiego) i towarzyszące mu powstawanie dziesiątków religii, kultów, instytucji proroczych itp., okres Trzeciej Rzeszy, jako kliniczny przykład wybuchu irracjonalizmu i zlania się władzy państwowej z praktyką mistyczną (w książce L. Feuchtwangera – Bracia Lautensack), ruch hippisów w USA w okresie Wojny Wietnamskiej w latach 60-tych, czy też niespotykany wybuch irracjonalizmu i twórczości pseudonaukowej w krajach Europy Środkowej i byłego Związku Radzieckiego po ostatnich radykalnych przemianach społeczno-politycznych, niewątpliwie należą do tej samej grupy zjawisk.

W Rosji, kraju który do niedawna był autentycznie pro-naukowy i racjonalistyczny, pojawił się opór wobec postępu technicznego oraz przychylność dla rozwoju: ESP (extrasensory percepcion), ufologii, jasnowidztwa, uzdrawiania mesmerycznego itp. W Polsce mamy obecnie ponad 70 tysięcy legalnie działających bioenergoterapeutów, magnetyzerów tłumiących i ekranujących złe pola, magów i wróżbitów. W całym kraju odbywają się warsztaty rozwoju osobistego, integracji oddechem, relaksacji wodą itp., po których uczestnicy uzyskują - zwykle międzynarodowe – certyfikaty i uprawnienia do

rozwijania tej działalności. W roku 1990 wydawnictwo Akademii Nauk ZSRR „Nauka” wydało w ogromnym nakładzie „dzieła naukowe” o astrologii. W gazecie „Prawda”, symbolizującej kiedyś postęp, wiele szpał poświęca się dr Kaszprowskiemu. W miesięczniku „Priroda” o bardzo ugruntowanej renomie (założony jeszcze przez Czechowa) opublikowano całą serię artykułów oszukańczych, o charakterze wyłącznie komercyjnym, np. „o pamięci wody” itp.

Codziennie niemal czytamy o rejestracji nowych stowarzyseń: astrologów, różdżkarzy, ufologów, numerologów, piramidologów, zwolenników transmigracji, fanów Dänikena, tych którzy żyją po życiu itp. Wielu przedsiębiorczych wydawców zarzuca rynek tłumaczeniami literatury pseudonaukowej, a gazety i tygodniki ze względów komercyjnych zawsze drukują coś „na wabię”, jakąś sensację pseudonaukową. Może to być np. reportaż z udziałem pani, której przybysze z kosmosu wszczepili radioimplant, rozmowa z grupą młodych wtajemniczonych, którzy bez wysiłku, nawet przed kamerami telewizyjnymi w stanie odtworzyć swoje któreś tam wcielenie z XVI wieku. Pamiętamy także, jak to kilkanaście lat temu u rolnika w podlubelskiej wsi poprzypał trawę pojazd kosmiczny, przybysze rozmawiali z naszym rolnikiem, przebadali go – tyle tylko, że to wszystko stało się pomiędzy zaśnięciem i przebudzeniem, kiedy wracał żelaznym wozem konnym z pola, z ziemniakami. Pisały jednak o tym wszystkie gazety w Polsce oraz wiele w Europie i na świecie.

Rodzi się nieodparte pytanie o to, w czym tkwi przyczyna, że w krajach o najwyższym poziomie cywilizacji, w których dominuje racjonalizm naukowy – równocześnie istnieje zapotrzebowanie, a może tylko skłonność do akceptowania różnych niezwyfikowanych pomysłów i teorii, wytworów pseudonauki i irracjonalizmu. W USA działa np. oficjalnie zarejestrowanych ponad 15.000 astrologów ale tylko 1500 astronomów. Ponad 40% gazet w tym kraju obok publikowanych horoskopów drukuje dopisek, że nie mają one żadnego racjonalnego, a więc i naukowego uzasadnienia, a jednak 55% obywateli uznaje przewidywania astrologiczne. Problem jest dostrzegany i bieżąco rozpoznawany. Podejmowane są również silne przeciwdziałania szerzeniu się irracjonalizmu. Wprowadza się pewne ograniczenia w mediach, publikowane są wypowiedzi wybitnych uczonych – dyskredytujące wiarygodność różnorodnych doniesień pseudonaukowych, powołuje się specjalistyczne gremia, w skład których wchodzi również nobliści – dla dezawuowania nieprawdziwych ale podanych chwytliwie hipotez i teorii.

Mimo tych przeciwdziałań pseudonauka ma się dobrze i upowszechnia się zgodnie z zasadą, że jeśli kłamstwu dać przewagę jednego dnia, to prawda praktycznie już nie ma szans jej dogonić. Tak więc zasadnicza przyczyna obecnego stanu rzeczy tkwi po stronie społeczności zajmującej się nauką. Do niedawna wypowiedzanie się o pseudonauce czy zjawiskach paranormalnych uchodziło za niegodne uczonego. Wierzone, że nauka obroni się sama. Obecna sytuacja wskazuje, że społeczeństwa – przy tak silnej presji informacyjnej i propagandzie różnorodnego szamaństwa – nie są w stanie rozróżnić sądów intencjonalnych i niekiedy oszukańczych od rzetelnie sprawdzonych, naukowych. Duża część społeczeństwa jest zagubiona i przyjmuje do wiadomości to, co przystępniejsze w formie, często ciekawiej przekazane i zachęca-

jące ogólnością sformułowań i wniosków. Podatność na pseudonaukę wiąże się także z postępującą specjalizacją nauk i ich oddaleniem się od tzw. „zwykłych ludzi”. We wzajemnym rozumieniu się przeszkadzają też tzw. „babelizmy” językowe i naukowe. Język i nazewnictwo naukowe stały się bardzo bogate i niekiedy całkowicie oderwane od pojęć i języka codziennego. Ponadto wszystkie nauki i w szczególności przyrodnicze bardzo się zmatematyzowały.

Sądzę jednakże, iż upowszechnianiu się pseudonauki najbardziej sprzyja przede wszystkim kryzys rozumienia współczesnej nauki. Nauki przyrodnicze, techniczne, humanistyczne i społeczne nie umieją stać się zrozumiałymi, przystępnymi dla współczesnego człowieka, a przecież to nauka stanowi podstawę światopoglądu każdego z nas. Przykładów kryzysu rozumienia można by przytaczać całe tomy. W 1945 roku w „Nature” obwieszczono, że nauka walcie przyczyniła się do zwycięstwa nad faszyzmem. To przekonanie sprawiło, że po II wojnie światowej nakłady na naukę rosły bardzo szybko. We Francji np. w okresie prezydentury gen. de Gaulle’a nakłady te wynosiły 6,2% PKB, obecnie – około 2,4%. W Polsce, podobnie jak w wielu krajach rozwiniętych od kilkunastu lat nakłady na naukę maleją i obecnie wynoszą około 0,35% PKB. Powstaje pytanie – jaka jest tego przyczyna. W roku 1996 w tym samym „Nature” uderzono na alarm, ogłoszono kryzys zaufania i wiary w naukę. Obecnie wielkie programy badawcze, np. kosmiczne nie interesują szerszej społeczności – są oceniane jako etap niebawem kosztownych misji podejmowanych w niejasnych i niecałkiem zrozumiałych celach. Główne współczesne cele naukowe, takie jak rozpoznanie pełnego kodu genetycznego człowieka, szczegółowe monitorowanie środowiska biologicznego i zmian ekologicznych wydają się być dla większości zbyt abstrakcyjne. Wiele teorii zostało wyparte przez nowe, kontrolowana reakcja jądrowa okazała się falstartem, klasowy system społeczny był ideą także tylko okresowo przydatną. Tak więc po okresie lat 50-tych, 60-tych i 70-tych ub. stulecia, kiedy naukę traktowano jako sposób na rozwiązywanie wszystkich problemów człowieka, zrodził się sceptycyzm a w ślad za tym ograniczenie środków przeznaczonych na badania.

Ten stan rzeczy wpływa na aktywność naukową w uczelniach i instytucjach, osłabia życie umysłowe w tych instytucjach, a tym samym sprzyja szerzeniu się pseudonauki i społecznego irracjonalizmu. Poszukiwanie dodatkowych zarobków przez kadre uczelni i instytucji oraz postępująca komercjalizacja i urynkowanie edukacji i badań naukowych rodzą wiele konfliktów interesów i zagrożeń związanych z wpływem czynników pozamerytorycznych na jakość pracy badawczej.

Profesorowie, naukowcy – są upoważnieni do uprawiania myślenia naukowego i ciągle jeszcze zachowują resztki zaufania społecznego jako rzecznicy prawdy. Jest to wartość której nie można zaprzepaścić a jej pierwotnym źródłem jest utrwalona genetycznie dążność do bezustannego poznawania i poszukiwania. Jestem przekonany, że człowiek zawsze będzie pytał i starał się objaśnić to co niezrozumiałe. Wierzę również, że objaśnienia te będą zawsze racjonalne, przeanalizowane i metodologicznie zweryfikowane a nie pochopne, intencjonalne, oszukańcze czy maniackie, jak to ma miejsce w obszarze pseudonauki.

Edward Śpiewka

„SPRAWNY INACZEJ”

Osoby niepełnosprawne chcą czuć się potrzebne i chcą aktywnie uczestniczyć w życiu swojej wspólnoty. Dlatego tworzenie odpowiednich warunków, wspieranie i rozwijanie działań służących wyrównywaniu szans osób dotkniętych niepełnosprawnością powinno znajdować się stale w sferze zainteresowań nie tylko instytucji do tego powołanych (mam na myśli PFRON), ale również parlamentu, administracji rządowej, samorządowej, jak również szkół i wyższych uczelni.

Nikogo nie trzeba przekonywać, iż najlepszą metodą, by pomóc osobom niepełnosprawnym jest wśluchać się w to, co mają do powiedzenia. Niepełnosprawność zwłaszcza wśród ludzi młodych często bywa rzeczą wstydliwą, młodzi niechętnie przyznają się do swojej niepełnosprawności – jeżeli jest to możliwe ukrywają to, bo obawiają się odrzucenia przez środowisko rówieśników. Dlatego nauczyciele – wychowawcy winni wyjść naprzeciw problemom nurtującym osoby niepełnosprawne, dać im możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji również na poziomie wyższym. Większość uczelni ma bardzo ograniczone możliwości edukacyjne dla osób niepełnosprawnych z uwagi na brak kadry pedagogicznej odpowiednio przeszkolonej do pracy z osobami niepełnosprawnymi, brak sprzętu wspomagającego, jak również bariery architektoniczne. Jednakże integracja osób niepełnosprawnych jest bardzo ważna dla nich by móc pokonać własne ułomności, by w pełni uczestniczyć w życiu społecznym.

„PROGRAM STUDENT”

Dzięki Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych powstał program celowy „STUDENT – pomoc osobom niepełnosprawnym w zdobyciu wykształcenia na poziomie wyższym” zatwierdzony uchwałą nr 44/2001 Rady Nadzorczej PFRON.

Celem programu jest przygotowanie osób niepełnosprawnych, poprzez zdobycie wyższego wykształcenia, do rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Oprócz zapewnienia bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym, ogólnospołecznym celem programu STUDENT jest także przełamanie uprzedzeń pracodawców w stosunku do tych osób oraz unaocznienie osobom niepełnosprawnym, iż sukces zawodowy i życiowy, dzięki wkładowi pracy w naukę oraz pomocy finansowej PFRON, jest możliwy mimo niepełnosprawności. Adresatami programu STUDENT są osoby z orzeczoną znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym) wpisane na listę studentów szkół wyższych i studiujące w systemie dziennym, wieczorowym lub zaocznym.

W ramach programu, ze środków PFRON, mogą być dofinansowane w szczególności następujące koszty: opłaty za studia zakwaterowania, dojazdów, uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej, zakupu przedmiotów ułatwiających naukę, w tym sprzętu komputerowego i komputerowych programów edukacyjnych, wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych. W uzasadnionych przypadkach Prezes Zarządu PFRON może przyznać stypendium socjalne dla: studentów posiadających szcze-

gólne osiągnięcia w nauce, jak również podejmujących naukę na studiach wyższych zagranicznych. W siedzibach Oddziałów PFRON udostępniony jest tekst programu i procedur realizacyjnych, w których zawarte są szczegółowe informacje dotyczące zasad i warunków realizacji programu STUDENT. Realizacja programu przebiegać będzie na terenie całego kraju przez okres 6 lat od dnia 1 stycznia 2002 roku. To tylko niektóre możliwości z jakich mogą korzystać osoby niepełnosprawne.

NIEPEŁNOSPRAWNI W UNII EUROPEJSKIEJ A BEZROBOCIE

W związku z występowaniem zjawiska bezrobocia Unia Europejska podejmuje skuteczne próby jego ograniczenia poprzez stosowanie, w określonych granicach, elastycznych form oraz wdrażanie tzw. prac nietypowych. Są to: praca w niepełnym wymiarze czasu, system wynajmu pracy, **telepraca**. Ten ostatni rodzaj pracy rozwija się w Europie tak dynamicznie, że podjęto już prace nad Dyrektywą Wspólnoty Europejskiej regulującą stosowanie pracy na odległość przy użyciu technik informatycznych oraz zapewniającą konieczne minimum ochrony pracownika. Rozwój społeczeństwa informatycznego stworzył osobom niepełnosprawnym szansę na zatrudnienie w formie telepracy. Unia Europejska podjęła szereg inicjatyw mających na celu promowanie równego dostępu do SI, w tym osób niepełnosprawnych. Komunikat Komisji pt.: „Społeczny i zawodowy wymiar społeczeństwa informacyjnego – najpierw ludzie” ma na celu określenie konkretnych działań, które mają wykorzystać Społeczeństwo Informatyczne w promocji zatrudnienia i integracji.

8 grudnia 1999 roku Komisja Europejska uruchomiła inicjatywę pn. „**e-Europa – społeczeństwo informacyjne dla wszystkich**”. Celem inicjatywy jest udostępnienie każdemu Europejczykowi korzyści Społeczeństwa Informatycznego. Jeden z jej priorytetów odnosi się bezpośrednio do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dziedziny, które powinny być uwzględnione przez Państwa Członkowskie w dążeniu do równych szans dla osób niepełnosprawnych to m.in. otwarcie różnych sfer życia społecznego (utrzymanie równego statusu obywatelskiego osób z niepełnosprawnością, promocja zatrudnienia osób z niepełnosprawnością jako klucz do integracji) oraz kształtowanie opinii publicznej pod kątem wrażliwości na strategię równych szans dla osób z niepełnosprawnością. O wadze zagadnień związanych z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych świadczy fakt, iż Komisja zaproponowała, aby rok 2002 obwieścić Europejskim Rokiem Niepełnosprawnych Obywateli.

Jak widać problemów związanych z osobami niepełnosprawnymi jest bardzo dużo, w związku z tym do nas należy inicjatywa wychodzenia im naprzeciw, chociażby w formie **kształcenia na odległość**, która jest formą szczególnie przyjazną dla osób niepełnosprawnych.

Do napisania tego artykułu skłonił mnie fakt, że od dwóch lat współpracuję z lubelskim PFRON-em, który partycypuje w kosztach dwojga studentów głuchoniemych na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.

Jestem przekonana, że propagowanie tej problematyki osmieliłoby wielu potencjalnych studentów, jak i osoby już studiujące do ujawnienia swej niepełnosprawności, gdyby wiedzieli, że uczelnia chce i jest w stanie wyjść naprzeciw nurtującym ich problemom.

Ponadto uważam, że w naszej uczelni (podobnie jak w innych) powinna być powołana osoba, która kompleksowo zajmowałaby się tą problematyką.

Halina Zień

SOCRATES w Porto

W ramach programu Socrates w maju 2002 roku odbyła się moja druga wizyta na Uniwersytecie w Porto. Współpraca została zapoczątkowana przez panią prof. Ewę Bojar cztery lata temu.

Universidade de Portugalense jest prywatnym uniwersyte-tem o dobrej renomie, z nowoczesnym wyposażeniem i wy- strojem. W tym roku po raz kolejny nasi studenci, a dokład- niej dwie studentki, przebywały przez cztery miesiące w go- ścinnej Portugalii pilnie ucząc się wybranych przedmiotów

i języka portugalskiego. W wolnym czasie poznawały kulturę tego kraju. Miałam przyjemność wygłosić wykład dla studen- tów tej uczelni. Muszę przyznać, że byłam mocno zdziwiona, kiedy studenci spóźnili się 45 minut na wykład, co okazało się kulturową normą. Czas w Porto zdecydowanie płynie w innym tempie. Poza tym na uczelni panuje bardzo miła at- mosfera, a polscy studenci szybko pozyskują sobie dobrą opinię oraz nowych przyjaciół, co przecież leży w założeniach programu Socrates. Mam nadzieję, że w przyszłym roku bę- dziemy mogli zrewanżować się goszcząc na Wydziale Zarzą- dzani i Podstaw Techniki studentów z Portugalii. W ten spo- sób w pełni zrealizowane zostaną cele Socratesa. Być może po wizycie naszych studentek i ich barwnych opowieściach o Lublinie i naszej uczelni, nabiorą większego przekonania, aby przyjechać do Polski. Jest to ważne ze względu na to, że aby program mógł być przedłużany wymiana studentów po- winna odbywać się w obie strony. Również liczba miejsc na wymianę studentów jest zależna od zainteresowania stron. W trakcie tej wizyty usłyszałam od Profesora Delgado, że jego studenci zaczęli interesować się wyjazdem do naszego kraju, co dla wydziału i uczelni jest bardzo dobrą wiadomo- ścią. W semestrze zimowym następnego roku akademickiego kolejni nasi studenci pojadą do tego pięknego kraju.

Anna Rakowska

Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej

W dniu 24 maja 2002 roku odbyło się Walne Zebranie Członków TAIp PL. Zebranie zaszczyli swą obecnością i głos zabrali:

Pan Edward Hunek – Marszałek Województwa Lubelskiego

Pan prof. Kazimierz Szabelski – Rektor PL

Pan prof. Józef Kuczmaszewski – Rektor – Elekt PL

Pani prof. Ewa Bojar – Prorektor ds. nauki PL

Pan dr Adam Wasilewski – Prorektor ds. kształcenia PL

Obecni byli również dziekani, prodziekani oraz Dyrektor Administracyjny PL.

Zebranie prowadził p. Andrzej Męciński, a sekretarzem był p. Andrzej Wąsik. Pan Wiesław Sikora – dotychczasowy Prezes Zarządu – złożył sprawozdanie z pracy Zarządu, a p. B. Lebedowicz – dotychczasowy Przewodniczący Komisji Rewizyjnej złożył wniosek o absolutorium ustępującemu Zarządowi, które zostało przyjęte jednogłośnie.

W wyniku dyskusji została przyjęta uchwała programowa, a w wyniku tajnych wyborów wybrano 17 – osobowy Zarząd oraz 3 – osobową Komisję Rewizyjną.

Zarząd:

1. Bijas Marta – sekretarz
2. Czuba Stanisław
3. Dresler Zygmunt – wiceprezes
4. Galej Krzysztof – wiceprezes
5. Kania Adam
6. Kapik Leopold
7. Komsta Henryk
8. Kostrubiec Edward
9. Łobaziewicz Monika – sekretarz
10. Máj Marek – wiceprezes
11. Malesa Waldemar
12. Marczuk Zenon
13. Matacz Witold
14. Mikuła Krzysztof
15. Sałata Tadeusz
16. Sikora Wiesław – Prezes
17. Wróblewski Krzysztof – skarbnik

Komisja Rewizyjna:

1. Kozłowski Mirosław
2. Kustra Edward
3. Kuśmicki Krzysztof

Zarząd Towarzystwa na swym pierwszym posiedzeniu wybrał na Prezesa Zarządu ponownie p. Wiesława Sikorę, a Komisja Rewizyjna wybrała na swego przewodniczącego p. Krzysztofa Kuśmickiego.

Członkowie Walnego Zebrania, zgodnie z §18 Statutu Towarzystwa, postanowili nadać godność **Honorowego Członka nr 1 Towarzystwa Pani Profesor Ewie Bojar** za wkład w integrację absolwentów oraz inspirację i pomoc w powstaniu Towarzystwa.

Ponadto podjęto decyzję o wysokości składek członkowskich:

- dla członków zwyczajnych – 60 zł rocznie
- dla członków wspierających – 500 zł rocznie

Zarząd Towarzystwa

Zadania i kierunki działań uchwalone przez Walne Zebranie Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej na lata 2002-2004:

1. Promowanie uczelni w społeczności lokalnej, w kraju i zagranicą.
2. Podejmowanie inicjatyw związanych z pozyskiwaniem nowych członków, szczególnie wśród absolwentów młodszych roczników.
3. Niesienie pomocy Politechnice Lubelskiej w rozwoju jej bazy materialnej oraz udzielanie pomocy we wszystkich innych, istotnych dla jej rozwoju sprawach poprzez:
 - ustanowienie funduszu inwestycyjnego Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej,
 - propagowanie idei „Absolwent Uczelni – Uczelnia Absolwentom”,
 - podjęcie działań zmierzających do pozyskania sponsorów spośród Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej do realizacji projektu uruchomienia wzorcowej pracowni komputerowej – dar na 50-lecie Uczelni,
4. Propagowanie idei staży i praktyk dla studentów i absolwentów Politechniki Lubelskiej w firmach, gdzie kadrę zarządzającą tworzą absolwenci i przyjaciele Politechniki Lubelskiej.
5. Wspieranie materialne i finansowe inicjatyw wydziałowych i uczelnianych w Roku Jubileuszu 50-lecia Uczelni.
6. Podjęcie inicjatywy na rzecz opracowania i realizacji koncepcji zagospodarowania terenów należących do Politechniki Lubelskiej na cele dydaktyczno-kulturowo-naukowe i komercyjne oraz pomoc w pozyskiwaniu w tym celu inwestorów i sponsorów.
7. Organizacja „spotkań pokoleń” absolwentów i przyjaciół Politechniki Lubelskiej w ramach obchodów 50-lecia uczelni w maju 2003 roku.
8. Wspólnie z uczelnią stworzenie „Banku Prymusów” i udzielanie pomocy w wyszukiwaniu miejsc pracy w regionie, z zachowaniem zasady indywidualnego toku studiów dla studentów IV i V roku studiów. Kształcenie w połączeniu z praktyką.
9. Wspieranie idei utworzenia w Lublinie Parku Technologicznego, jako miejsca kojarzenia działalności naukowo-dydaktycznej z działalnością gospodarczą.
10. Organizacja spotkań integracyjnych z władzami uczelni, przynajmniej 2 razy w danym roku kalendarzowym.

*Zebrała Komisja Programowa
Walnego Zebrania Członków*

Wydział Mechaniczny

Władze wydziału w kadencji 2002-2005

Dziekan

Prof. dr hab. inż. Andrzej NIEWCZAS

Absolwent Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej (1970 r.). Stopień doktora uzyskał w 1977 r. (PW), zaś stopień doktora habilitowanego w 1990 r. (PP). Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1999 r., a prof. zwyczajnego w 2001.

Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Zakładzie Doświadczalnym Fabryki Samochodów Ciężarowych w Starachowicach. W roku 1978 podjął pracę naukowo-dydaktyczną w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Radomiu na stanowisku adiunkta, otrzymując funkcję kierownika Zakładu Odnowy Pojazdów w Instytucie Eksploatacji Pojazdów i Maszyn. W latach 1987-1991 zajmował stanowisko docenta kontraktowego, pełniąc jednocześnie funkcję prodziekana Wydziału Mechanicznego na tejże uczelni. Od roku 1992 pracuje w Politechnice Lubelskiej na stanowisku profesora i kierownika Katedry Silników Spalinowych. Dziekan Wydziału Mechanicznego PL (1999-2002).

Działalność naukową koncentruje przede wszystkim na rozwijaniu badań dotyczących podstaw trwałości i niezawodności oraz diagnostyki silników spalinowych. Dotychczasowy dorobek naukowy jest ukierunkowany na następujące problemy: modelowania zużycia tribologicznego elementów silnika spalinowego, kryteriów stanu granicznego oraz metody prognozowania trwałości i niezawodności silników samochodowych, metod badań procesów spalania i rozruchu silników, zwłaszcza metod diagnostycznych.

Prodziekan ds. ogólnych i nauki

Dr hab. Barbara SUROWSKA, prof. PL

Absolwentka UMCS, ukończyła specjalność fizyka ciała stałego. W 1983 r. uzyskała stopień doktora nauk technicznych w dziedzinie budowa i eksploatacja maszyn, a w 1998 r. stopień doktora habilitowanego w dziedzinie inżynieria materiałowa. Od 1999 r. jest zatrudniona na etacie profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej. Działalność

naukowa skupia się na badaniach materiałów kompozytowych i biomateriałów, w tym połączeń metal-ceramika, oraz badaniach procesu korozji w różnych środowiskach. Od 2000 r. pełni funkcję kierownika Studiów Doktoranckich na Wydziale Mechanicznym PL.

Prodziekan ds. kształcenia

Dr hab. inż. Henryk KOMSTA, prof. PL

W 1975 r. ukończył studia inżynierskie na Wydziale Mechanicznym ówczesnej WSInż. w Lublinie. W 1977 r. otrzymał tytuł magistra inżyniera mechanika. Od 1975 r. pracuje w Politechnice Lubelskiej, najpierw w Zakładzie, potem w Katedrze Maszyn Przemysłu Spożywczego. W 1983 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych w Moskiewskim In-

stytucie Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego, a w 2000 r. stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej-maszyny przemysłu spożywczego na Akademii Rolniczej w Lublinie. Od 2001 r. kieruje Zakładem Inżynierii Ekologicznej. W tym samym roku został profesorem nadzwyczajnym PL.

Zajmuje się problematyką doskonalenia konstrukcji maszyn i urządzeń wykorzystywanych w przemyśle spożywczym do obróbki ciekłych niejednorodnych surowców spożywczych.

Prodziekan ds. kształcenia

Dr inż. Kazimierz ZALESKI

Studia na Wydziale Mechanicznym WSInż. w Lublinie ukończył w 1972 roku. W latach 1972-75 pracował w Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie na stanowisku konstruktora oprzyrządowania technologicznego. Od 1975 roku jest pracownikiem Politechniki Lubelskiej. Pracę doktorską obronił na Wydziale Mechanicznym Politechniki Rzeszowskiej w

roku 1983. Jest starszym wykładowcą w Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji, prowadzi wykłady i ćwiczenia z obróbki ubytkowej oraz narzędzi skrawających. Opiekun Studenckiego Koła Naukowego Podstaw Inżynierii Produkcji. Jego badania naukowe obejmują problematykę wpływu sposobów wytwarzania elementów maszyn na ich trwałość eksploatacyjną, a także podstawy fizyczne procesu skrawania metali. Prodziekan ds. kształcenia Wydziału Mechanicznego w kadencji 1999-2002.

Aktualnie jest wiceprezesem Lubelskiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, członkiem Zarządu Głównego Sekcji Obrabiarek i Narzędzi SIMP, członkiem Lubelskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

W zakresie rozwoju kadry naukowej na Wydziale Mechanicznym miały miejsce wydarzenia przełomowe.

Po raz pierwszy w historii wydziału i uczelni, w wyniku procedury przeprowadzonej przez Radę Wydziału Mechanicznego, na mocy posiadanych pełnych praw akademickich, tytuł profesora nauk technicznych uzyskał: **dr hab. inż. Krzysztof Wituszyński, prof. PL**, Kierownik Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn.

10 kwietnia 2002 r., także po raz pierwszy, odbyło się **kolokwium habilitacyjne dr inż. Elżbiety Bociągi z Politechniki Częstochowskiej**. Rada Wydziału jednomyślnie przyjęła uchwałę o przyjęciu kolokwium habilitacyjnego dr inż. E. Bociągi i nadaniu stopnia doktora habilitowanego w specjalności „przetwórstwo i stosowanie tworzyw wielko-cząsteczkowych” (tytuł rozprawy: „Procesy determinujące przepływ tworzywa w formie wtryskowej i jego efektywność”). Recenzentami w przewodzie habilitacyjnym dr inż. E. Bociągi byli: prof. dr hab. inż. Jerzy Bursa z Politechniki Śląskiej, prof. dr hab. inż. Stanisław Mazurkiewicz z Politechniki Krakowskiej oraz prof. dr hab. inż. Robert Sikora z Politechniki Lubelskiej.

Zatwierdzono następujące habilitacje:

- **dr inż. Zbigniewa Patera** z Katedry Obróbki Plastycznej (temat rozprawy: „Walcowanie poprzeczno-klinowe odkuwek osiowo-symetrycznych”, kolokwium habilitacyjne miało miejsce na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej);
- **dr inż. Tomasz Sadowskiego** z Katedry Mechaniki Stosowanej (temat rozprawy: „Opis rozwoju uszkodzeń i stany graniczne materiałów ceramicznych”, kolokwium habilitacyjne odbyło się w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie).

Stopnie doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej „budowa i eksploatacja maszyn” uzyskali:

- **mgr inż. Tomasz Garbacz** (temat rozprawy: „Badania efektywności procesu wytłaczania polietylenu modyfikowanego”, promotor prof. dr hab. inż. Robert Sikora);
- **mgr inż. Elżbieta Jacniacka** (temat rozprawy: „Badania procesu prasowania ze skręcaniem na przykładzie wybranych typów odkuwek osiowo-symetrycznych, promotor prof. dr hab. inż. Wiesław Weroński);
- **mgr inż. Piotr Budzyński** (temat rozprawy: „Wpływ implantacji jonów azotu na właściwości tribologiczne stali, promotor dr hab. inż. Piotr Tarkowski, prof. PL);
- **mgr inż. Andrzej Tomporowski** (temat rozprawy: „Badania nierównomierności działania wielokręgowych rozdabniaczy materiałów”, promotor dr hab. inż. Marek Opiełak, prof. PL).

Otwarte przewody doktorskie:

- **mgr inż. Krzysztof Olejnik** (temat rozprawy: „Badanie widoczności z miejsca kierującego pojazdem mechanicznym w aspekcie weryfikacji jakości konstrukcji pojazdu”, promotor prof. dr hab. inż. Krzysztof Wituszyński);
- **mgr inż. Przemysław Filipek** (temat rozprawy: „Sterowanie

wtryskiem benzyny w silniku o zapłonie iskrowym z wykorzystaniem sygnału jonizacji w komorze spalania”, promotor dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL);

- **mgr inż. Jarosław Bartnicki** (temat rozprawy: „Badania teoretyczno-doświadczalne procesu walcowania poprzeczno-klinowego wyrobów drążonych”, promotor dr hab. inż. Zbigniew Pater);
- **mgr inż. Aneta Krzyżak** (temat rozprawy: „Badania przetwarzalności tworzyw fenolowych za pomocą plastometru BIP”, promotor dr hab. inż. Janusz Sikora, prof. PL);
- **mgr inż. Rafał Rusinek** (temat rozprawy: „Analiza drgań nieliniowych w procesie skrawania toczeniem elementó metalowych”, promotor dr hab. inż. Jerzy Warmiński);
- **mgr inż. Sylwester Samborski** (temat rozprawy: „Badania rozwoju uszkodzeń w porowatych materiałach ceramicznych”, promotor dr hab. inż. Tomasz Sadowski);
- **mgr inż. Piotr Jakliński** (temat rozprawy: „Badania wpływu parametrów sekwencyjnego wtrysku gazu propan-butan na pracę silnika o zapłonie iskrowym”, promotor dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL).

Tomasz Kusz

KONFERENCJE, SEMINARIA

Konwersatorium pt. „Generowanie problemów badawczych w naukach technicznych”

W dniach 5-7 czerwca br. w Kazimierzu Dolnym n/Wisłą, z inicjatywy Dziekanów Wydziału Maszyn Roboczych i Transportu Politechniki Poznańskiej, Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej oraz Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej, odbyło się **konwersatorium pt. „Generowanie problemów badawczych w naukach technicznych”**. Patronat nad spotkaniem objęła Sekcja Eksploatacji Komitetu Budowy Maszyn PAN, reprezentowana przez prof. dr hab. inż. Bolesława Wojciechowicza.

Zadeklarowano intencję corocznych spotkań celem wymiany doświadczeń zarówno naukowych, jak i dydaktycznych.

Tomasz Kusz

XVI Międzynarodowa Konferencja Eksploatacyjna „Euromaintenance 2002”

W dniach 3-5 lipca br. odbyła się w Helsinkach XVI Międzynarodowa Konferencja Eksploatacyjna „Euromaintenance 2002”. Konferencja organizowana jest w cyklu dwuletnim, począwszy od roku 1972.

Prof. Andrzej Niewczas (pierwszy z prawej) obok przedstawicieli z Czech, Słowacji oraz Chorwacji.

Tegoroczna konferencja odbywała się w kilku równoległych grupach tematycznych:

- postęp w rozwoju zarządzania eksploatacją maszyn,
- wpływ projektowania i eksploatacji na niezawodność maszyn i urządzeń,
- systemy inteligentne w monitorowaniu warunków pracy,
- optymalizacja systemów eksploatacji obiektów technicznych,
- nowoczesne techniki w analizie dużych zbiorów danych,
- koncepcje rozwoju nauki o eksploatacji maszyn w obszarze UE,
- zastosowanie estymacji oraz predykcji w analizie niezawodności,
- przyszłe trendy zarządzania eksploatacją obiektów technicznych.

W konferencji brało udział około 300 gości ze wszystkich krajów Europy oraz z Chin, Japonii, Brazylii i Kenii. Reprezentantami Polski na konferencji byli prof. Andrzej Niewczas i dr Dariusz Mazurkiewicz.

Kolejna konferencja „Euro-eksploatacja” odbędzie się w dniach 11-13 maja 2004 roku w Barcelonie. Informacje na jej temat można między innymi znaleźć na stronie internetowej: <http://www.aem.es/Euromaintenance2004/prog-euromaintenance2004-Ingles.jpg>

Dariusz Mazurkiewicz

Na VIII Międzynarodowym Sympozjum Naukowym nt. „Rozruch silników spalinowych” odbywającym się w dniach 24-26 czerwca w Ystad i Treleborgu (Szwecja) referaty wygłosili **prof. dr hab. inż. Krzysztof Wituszyński oraz dr inż. Paweł Drożdżel** z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn.

W pierwszym półroczu br. nastąpił znaczący rozwój kontaktów **Katedry Obróbki Plastycznej**, z jednostkami naukowo-badawczymi i zakładami przemysłowymi Białorusi i Ukrainy. Pracownicy katedry opracowali 7 referatów na konferencje odbywające się w Mińsku i Dniepropietrowsku.

Konferencja w Mińsku zatytułowana „Progressive technologies poperečno – klinovoj prokatki” odbyła się w dniach 4-6 czerwca 2002. Konferencja była w całości poświęcona optymalizacji procesów walcowania poprzeczno-klinowego i nowym trendom w tej dziedzinie kształtowania plastycznego. Na konferencji dr hab. inż. Zbigniew Pater i mgr inż. Jarosław Bartnicki wygłosili 2 referaty.

Program wizyty na Białorusi był połączony ze spotkaniem ze specjalistami z firmy „Beltehnologia”, w trakcie którego wymieniono doświadczenia zdobyte w trakcie teoretycznego modelowania procesów WPK oraz ich praktycznego wdrażania w warunkach przemysłowych.

Następna konferencja, na której katedra będzie reprezentowana to: „Plastic Deformation of Metals”, organizowana w Dniepropietrowsku we wrześniu br. przez Narodową Akademię Metalurgiczną Ukrainy i Politechnikę Częstochowską. Na konferencję przygotowano 5 referatów, których tematyka obejmuje najnowsze aplikacje przemysłowe i związane z nimi wyniki prac badawczych.

Ponadto katedra otrzymała potwierdzenia przyjęcia 4 referatów na konferencję „The Sixth Asia-Pacific Symposium on Engineering Plasticity” odbywającą się w Sydney (Australia) w grudniu br.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

16 kwietnia br. podczas spotkania władz uczelni i wydziału z rektorem Francuskiego Uniwersytetu Lotniczego ENSICA (Ecole Nationale Supérieure d'Ingenieurs de Constructions Aeronautiques) z Tuluzy, dziekan wydziału prof. Andrzej Niewczas przedstawił zakres i program kształcenia na Wydziale Mechanicznym, natomiast dr hab. inż. Jerzy Warmiński zaprezentował główne zasady kształcenia w ramach specjalności „budowa śmigłowców”. Dr inż. Dariusz Mazurkiewicz omówił udział Wydziału Mechanicznego w V Ramowym Programie Unii Europejskiej. Przedyskutowano możliwości współpracy, zarówno w zakresie wymiany studentów, jak i prowadzenia prac naukowych. Pomędzy uczelniami została podpisana umowa o współpracy.

Aktywną współpracę międzynarodową kontynuuje **Katedra Mechaniki Stosowanej, kierowana przez prof. K. Szabelskiego**:

- w dniach 27.04-4.05.2002 dr hab. inż. Jerzy Warmiński w ramach współpracy naukowej przebywał w Wielkiej Brytanii w University of Aberdeen oraz University of Glasgow, gdzie wygłosił wykład pt. „Vibrations of Nonlinear Systems with Limited Power Supply”;

- przebywający na półrocznym stażu naukowym w Darmstadt w Niemczech (Technische Universität Darmstadt) dr hab. inż. Tomasz Sadowski wygłosił wykłady:

• „Thermal Shock Problems in Gradient Materials” na Technische Universität Darmstadt (marzec 2002),

• „Modelling of the Behaviour of Porous Ceramics Materials under Mechanical Loading” na Technische Universität Paderborn (czerwiec 2002);

- dr Grzegorz Litak odbył krótkie wizyty naukowe do Pragi (Czeska Akademia Nauk), Bristolu (Bristol University) oraz Swansea (University of Wales), gdzie kontynuował badania naukowe nad materiałami nadprzewodzącymi (Czechy i Anglia) oraz drganiami nieliniowymi (Walia).

Efektom współpracy Katedry Mechaniki Stosowanej z ośrodkami naukowymi w USA i Brazylii była prezentacja prac dr G. Litaka na Annual American Physica Society March Meeting (Indianapolis, marzec 2002) oraz XXV Encontro Nacional de Fisica da Materia Condensada (Caxambu, maj 2002).

W dniach 20-24 maja 2002 dwóch pracowników Wydziału Mechanicznego przeprowadziło wykłady na Uniwersytecie

Od lewej G. Sawicki, dr R. Taccani, dr G. Litak, prof. M. Wendeker, prof. A. Giadrossi.

w Trieście (Włochy). Dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL wygłosił cykl wykładów pt. „Spark Ignition Engine Control”, dotyczących sterowania silnikami spalinowymi o zapłonie iskrowym i były adresowane do studentów kierunku energetycznego tamtejszego Uniwersytetu. Dr Grzegorz Litak wygłosił serię wykładów pt. „Nonliner Vibration” poświęconych zagadnieniom drgań nieliniowych. Treści wymienionych wykładów zostały opublikowane w formie skryptów.

Wykłady prof. M. Wendekera i dr G. Litaka związane były z wymianą dydaktyczną w ramach programu Socrates. Współpraca Politechniki Lubelskiej z Uniwersytetem w Trieście w bieżącym roku akademickim obejmowała również wyjazd dwóch studentów Wydziału Mechanicznego: Grzegorza Sawickiego i Radosława Pomarańskiego na 3 miesiące do Triestu w celu przygotowania prac dyplomowych z zakresu tłokowych silników spalinowych. Ponadto w dniach 27-31

Profesor Mirosław Wendeker i jego dyplomanci (od lewej G. Sawicki i R. Pomarański) w laboratorium komputerowym Uniwersytetu w Trieście.

maja 2002 dr Taccani z Uniwersytetu w Trieście wygłosił w naszej uczelni serię wykładów na temat ogniów paliwowych. Udana tegoroczna współpraca pomiędzy naszymi uczelniami stała się podstawą do podjęcia wspólnych prac nad adaptacyjnym sterowaniem ogniwami paliwowymi oraz określeniem planów dalszej wymiany osobowej.

11 czerwca br. gościł na Wydziale Mechanicznym **Lord Dennis Chisman**, profesor Uniwersytetu East England

w Norwich, konsultant ds. edukacji w UNESCO, Banku Światowym i Azjatyckim Banku Rozwoju, wieloletni dyrektor ds. edukacji w British Council w Londynie, prezydent Royal Society of Chemistry Education Division. Chairman CASTME (Stowarzyszenie Edukatorów nauk Przyrodniczych, Technologicznych i Matematycznych Krajów Wspólnoty Brytyjskiej).

Lord Chisman wygłosił prelekcję nt. „Międzynarodowa współpraca naukowa i techniczna”, przedstawiając organizacje wiążące nauki przyrodnicze i technologiczne poprzez UNESCO i ICSU (Międzynarodowa Rada Nauki w Paryżu) oraz wybrane programy międzynarodowe dla krajów Europy Centralnej i Wschodniej (m.in. Erasmus i Leonardo da Vinci).

Tomasz Kusz

WYDARZENIA

Podczas jubileuszowej 30. **Międzynarodowej Wystawy Wynalazków, Techniki i Nowych Produktów** (30^e Salon International des Inventions, des Techniques et Produits Nouveaux) w Genewie (10-5 maja 2002 r.), międzynarodowe jury wyróżniło **Złotym Medalem dr hab. inż. Janusza Sikorę, prof. PL** z Katedry Procesów Polimerowych za opracowanie nowatorskiej konstrukcji wylączarki do tworzyw polimerowych.

Cechą charakterystyczną konstrukcji wylączarki jest uaktywnienie strefy rowkowanej układu uplastyczniającego, będącego podstawowym układem wylączarki, poprzez zastosowanie specjalnej tulei rowkowanej. Oryginalność rozwiązania konstrukcyjnego tulei rowkowanej polega na umożliwieniu zmiany jej elementów geometrycznych podczas trwania procesu wylączania, bez potrzeby zatrzymywania działania wylączarki i skomplikowanej wymiany tulei rowkowanej, co było dotychczas niemożliwe we wszystkich znanych konstrukcjach wylączarek. Wymagało to opracowania konstrukcyjnego i technologicznego nowej tulei oraz sposobu zmiany jej elementów geometrycznych.

Specjalna tuleja rowkowana jest mocowana jednym końcem na stałe do cylindra wylączarki, natomiast drugi koniec tulei jest zaopatrzony w mechanizm umożliwiający skręcanie jednego odcinka tulei w obrębie odkształcenia sprężystego materiału tulei, w lewą bądź w prawą stronę, w zależności od potrzeby, oraz jednoczesny obrót drugiego odcinka tulei. Tuleja ma wykonane na przeważającej części swojej długości przelotowe szczeliny wzdłużne, w których są umieszczone kliny, tworzące wraz ze szczelinami rowki o zmiennej głębokości. Taka konstrukcja tulei zapewnia efektywne skręcanie oraz relatywnie mały moment skręcający. Natomiast umiejscowienie mechanizmu skręcającego tuleję po otworze zasypowym zapobiega niepożądanemu odkształcaniu tego otworu występującemu podczas skręcania tulei.

Janusz Sikora

Wydział Elektryczny

Władze wydziału w kadencji 2002-2005

Dziekan

Dr hab. inż. Zygmunt RUTKA, prof. PL

Studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej w latach 1955-61. W 1975 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych (Pol. Warsz.), a w 1987 doktora habilitowanego na Politechnice Wismarskiej. Od 1968 r. związany z Politechniką Lubelską (wcześniej WSInż). Od 1991 r. kieruje Katedrą Sieci Elektrycznych i Zabezpieczeń

na Wydziale Elektrycznym. Dziekan Wydziału Elektrycznego w kadencjach: 1990-1993, 1999-2002. Zainteresowania naukowe profesora dotyczą elektrotechniki. Prowadzi badania w zakresie pól elektrycznych w środowiskach niejednorodnych, systemów elektroenergetycznych oraz elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.

Prodziekan ds. kształcenia

Dr hab. inż. Waldemar WÓJCİK, prof. PL

Absolwent Wydziału Elektroniki Politechniki Wrocławskiej (1975). Stopień doktora nauk technicznych uzyskał na Wydziale Elektrycznym Politechniki Lubelskiej (1985), a doktora habilitowanego na Politechnice Lwowskiej (2001). Od zakończenia studiów zatrudniony na Politechnice Lubelskiej. Prodziekan ds. kształcenia Wydziału Elektrycznego (1999-2002). W pracy naukowej zajmuje się techniką światłowodową, monitorowaniem procesów spalania w kotłach energetycznych, wykorzystaniem sieci neuronowych do procesu sterowania oraz optycznych analizatorów gazów.

Prodziekan ds. nauki

Dr inż. Zbigniew ZŁONKIEWICZ

Absolwent Wydziału Elektrycznego ówczesnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie (1972). W 1976 r. ukończył studia magisterskie uzupełniające na Politechnice Lubelskiej, tam też uzyskał stopień doktora nauk technicznych (1982). Od 1972 r. związany zawodowo z Politechniką Lubelską. Prodziekan ds. nauki Wydziału Elektrycznego

(1999-2002). Elektrotechnik specjalizujący się w elektrotechnice teoretycznej i elektrotechnologiach.

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Dr inż. Waldemar Wójcik uzyskał we Lwowie stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy pt. „Metody kontroli procesów wysokotemperaturowego spalania”.

Stopnie doktora otrzymali:

- **mgr inż. Andrzej Kotyra** (temat rozprawy doktorskiej: „Zastosowanie transformaty falkowej do analizy sygnałów systemu monitorowania płomienia”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL).
- **mgr inż. Andrzej Krzyszkowski** (temat rozprawy doktorskiej: „Badania zjawisk elektrodynamicznych w układach komutacyjnych silników trakcyjnych”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Andrzej Kozłowski, prof. PL).

Otwarte przewody doktorskie:

- **Czesław Kozak** (temat rozprawy doktorskiej: „Właściwości miedzianych styków łączników elektrycznych powlekanych metodą dynamicznego mieszania jonowego”. Promotor – dr hab. Paweł Żukowski, prof. PL),
- **Tomasz Giżewski** (temat rozprawy doktorskiej: „Modelowanie obwodów magnetycznych przy zastosowaniu algorytmów sztucznych sieci neuronowych”. Promotor – dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL),
- **Robert Jedrychowski** (temat rozprawy doktorskiej: „Ocena możliwości dynamicznej identyfikacji zmian parametrów zwarciovych sieci elektroenergetycznej”. Promotor – dr hab. inż. Piotr Kacejko, prof. PL),
- **Paweł Mazurek** (temat rozprawy doktorskiej: „Wpływ właściwości materiałów magnetycznych rdzeni dławików przeciwzakłóceńowych na skuteczność filtrowania zakłóceń przewodzonych”. Promotor – dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL),
- **Dariusz Saj** (temat rozprawy doktorskiej: „Analiza dynamiki ślizgającego się wyładowania łukowego w generatorach plazmy nietermicznej”. Promotor – dr hab. inż. Henryka Stryczewska, prof. PL),
- **Michał Łanczont** (temat rozprawy doktorskiej: „Schematy zastępcze nadprzewodnikowych ograniczników prądu w stacjach ustalonych i przejściowych”. Promotor – prof. dr hab. inż. Tadeusz Janowski).

KONFERENCJE NAUKOWE

Konferencja Naukowo-Techniczna „Rynek Energii Elektrycznej: osiągnięcia, doświadczenia, wyzwania”

W dniach 13-15 maja 2002 r. odbyła się w Kazimierzu Dolnym i Lublinie konferencja, którą zorganizowała Katedra Elektrowni i Gospodarki Energetycznej PL. Tematyka konferencji obejmowała referaty generalne, zawierające pogłębioną analizę rozwoju mechanizmów rynkowych i regulacji w świetle doświadczeń krajowych i zagranicznych, w tym szczególnie problematykę:

- przedsiębiorstw wytwórczych energii elektrycznej,
- operatora systemu przesyłowego, przede wszystkim w za-

kresie prowadzenia rynku bilansującego oraz giełdy Energii SA.

Uzupełnieniem referatów generalnych i koreferatów były referaty zamówione specjalnie przez Komitet Organizacyjny Konferencji. Dotyczyły one m.in.:

- wstępnej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora elektroenergetycznego,
- niedoskonałości polskiego Prawa Energetycznego i wydanych na jego podstawie rozporządzeń wykonawczych,
- współpracy spółek dystrybucyjnych z wielkimi odbiorcami w zakresie optymalizacji warunków dostawy energii elektrycznej,
- porównania modeli zdecentralizowanego i scentralizowanego-zintegrowanego pionowo – sektorów elektroenergetycznych (porównanie polskiego i francuskiego modelu krajowej elektroenergetyki),
- odpowiedzi na pytanie „Czy w Polsce w ogóle mamy rynek energii elektrycznej?”.

Lubelskie Akademickie Forum Informatyczne (LAFI)

Katedra Informatyki oraz Polskie Towarzystwo Informatyczne były organizatorami cyklicznej konferencji Lubelskie Akademickie Forum Informatyczne (LAFI). Program konferencji adresowany był do praktyków i teoretyków informatyki. Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowcy i dydaktyczni uczelni wyższych z południowo-wschodniego regionu Polski. Tematyka konferencji dotyczyła szeroko rozumianej teorii i zastosowań informatyki w badaniach naukowych, edukacji, organizacji i zarządzaniu, przemyśle.

Celem konferencji była wymiana informacji i doświadczeń w zakresie informatyzacji społeczności w regionie. Konferencja stanowiła platformę integracji środowisk teoretyków i praktyków w zakresie zastosowań informatyki w różnych obszarach działalności. Stanowiła również okazję do prezentacji osiągnięć i problemów zastosowań informatyki w różnych dziedzinach życia społecznego.

WYDARZENIA

Centrum komputerowe w Katedrze Elektroniki PL

Dnia 26 lutego 2002 r., w obecności władz uczelni i wydziału, odbyło się uroczyste otwarcie nowoczesnego centrum komputerowego w Katedrze Elektroniki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Lubelskiej.

Utworzenie na Wydziale Elektrycznym specjalności informatyka i realizacja programu nauczania na tym kierunku, wymagały budowy nowej i modernizacji istniejącej bazy laboratoryjnej. Krokiem w tym kierunku były działania obejmujące kompleksową adaptację części budynku byłego studium wojskowego przy ul. Nadbystrzyckiej. Dzięki zaangażowaniu dziekana WE prof. Zygmunta Rutki, prodziekana prof. Waldemara Wójcika oraz kierownika katedry prof. Witolda Pawelskiego, powstały dwa nowoczesne laboratoria komputerowe. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż większość prac remontowych i adaptacyjnych pracownicy katedry wykonali we własnym zakresie.

Pierwszym z powstałych laboratoriów jest laboratorium sieci komputerowych, nad którym pieczę sprawuje dr inż. Sławomir Przyłucki, drugim - laboratorium podstaw telekomunikacji powstające pod kierunkiem dr inż. Wojciecha Sur-

tla. Każde z laboratoriów wyposażone jest w 17 stanowisk komputerowych połączonych przez w pełni konfigurowalną strukturę połączeń sieciowych opartą o technologię Fast Ethernet. Laboratoria te umożliwiają praktyczne zapoznanie się z działaniem, sposobami konfiguracji i nadzoru nad nowoczesnymi systemami telekomunikacyjnymi. Wyposażone są w specjalistyczne oprogramowanie naukowo-inżynierskie typu CAD, pozwalające na poznanie współczesnych metod projektowych, pomiarowych i badawczych w zakresie szeroko rozumianych sieci komputerowych i telekomunikacji.

Dla potrzeb tych laboratoriów zaprojektowane i uruchomione zostało specjalistyczne centrum komputerowe. Wyposażone jest ono w najnowocześniejszy sprzęt, który pozwoli

kształcić studentów w takich kierunkach, jak: technologie multimedialne, sieci z integracją usług, projektowanie systemów telekomunikacyjnych i systemów rozległych sieci komputerowych. Nowe centrum wyposażone jest w sprzęt wiodących producentów światowych takich, jak: Cisco, Hewlett Packard czy Compaq. Dużą pomoc w wyposażeniu centrum udzieliła również TP SA w Lublinie. Wszystkie zastosowane urządzenia są przystosowane do realizacji transmisji danych, głosu i obrazu.

Powstała struktura sieciowa dysponuje szybkim łączem światłowodowym z Lubelską Siecią Akademicką LUBMAN, a za jej pośrednictwem z całym Internetem. Wyposażona jest w pięć wydajnych serwerów, które pozwalają realizować całą gamę usług internetowych. Głównym jednak celem powstania pracowni i centrum komputerowego jest udostępnienie nowoczesnych technologii sieciowych studentom i pracownikom wydziału. Dlatego też oprócz możliwości obsługi 34 nowoczesnych stanowisk studenckich, dzięki nowemu centrum możliwe będzie prowadzenie badań naukowych m.in. w zakresie technologii sieci komputerowych, telekomunikacji światłowodowej i sztucznej inteligencji. Na bazie powstałej struktury sieci komputerowej uruchomiane mogą być komputerowe systemy klastrowe, które pozwolą uzyskać wielokrotne zwiększenie mocy obliczeniowych dla potrzeb w/w badań. Pierwsze próby związane nad zastosowaniem algorytmów sztucznej inteligencji w sterowaniu przepływem informacji w sieciach komputerowych dowiodły wartość powstałego centrum komputerowego dla przyszłego rozwoju badań naukowych na WE.

Sławomir Przyłucki

Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

Władze wydziału w kadencji 2002-2005

Dziekan

Dr hab. inż. Zdzisław KRZOWSKI, prof. PL

Tytuł magistra inżyniera geologii w zakresie geologii złóż rud uzyskał w 1961 roku na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W tym też roku jako stypendysta Państwowego Instytutu Geologicznego podjął pracę w Dolnośląskiej Stacji Terenowej PIG we Wrocławiu na stanowisku asystenta. W latach

1964–75 pracował w generalnym wykonawstwie robót górniczych w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym – w Przedsiębiorstwie Budowy Kopalń Rud Miedzi w Lubinie. W latach 1970–73 odbył studia doktoranckie na Wydziale Górniczym w Instytucie Projektowania i Budowy Kopalń AGH w Krakowie. Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał w 1974 roku. Profesor Zdzisław Krzowski posiada 3 i pół letni staż pracy zawodowej za granicą. W 1997 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie geologii i został powołany przez rektora Politechniki Lubelskiej na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Profesor Zdzisław Krzowski pracuje na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej od 1975 roku. Prowadzi zajęcia z zakresu geologii inżynierskiej, mineralogii i petrografii oraz z geologii ogólnej, geochemii i geologii inżynierskiej.

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku budownictwo

Dr hab. inż. Anna SOBOTKA, prof. PL

Absolwentka Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Warszawskiej. W 1981 roku uzyskała stopień doktora nauk technicznych w specjalności technologia i organizacja budownictwa, a w 2001 r. doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie budownictwa.

Kierunek jej zainteresowań naukowych dotyczy problematyki projektowania realizacji procesów budowlanych i zarządzania produkcją budowlaną.

Od 1997 współpracuje z prof. Davidem P. Wyatt z Uniwersytetu w Brighton School of Environment w dziedzinie zastosowania zasad zrównoważonego rozwoju w budownictwie. Kontakty te spowodowały nawiązanie współpracy w ramach programu Socrates-Erasmus.

Prodziekan ds. ogólnych i nauki

Prof. dr hab. inż. Wenanty OLSZTA

Ukończył Studium Nauczycielskie w Ostrowcu Świętokrzyskim w roku 1961, a następnie Wydział Matematyczny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, gdzie w roku 1966 uzyskał stopień magistra inżyniera. Jego dalsza droga naukowa była także związana z SGGW, z Wydziałem Melioracji Wodnych, gdzie w roku 1972 uzy-

skął stopień doktora w zakresie nauk technicznych, a w roku 1982 stopień doktora habilitowanego. W latach 1983–92 pracował na stanowisku profesora w Instytucie Melioracji i Użytków Zielonych Oddział w Lublinie jako kierownik pracowni Fizyki Gleby. Od 1993 roku jest związany z Politechniką Lubelską, gdzie kieruje Katedrą Zaopatrzenia w Wodę i Usuwania Ścieków, najpierw jako profesor nadzwyczajny, a od 1997 roku jako profesor zwyczajny.

Prof. Olszta zajmuje się badaniami nad symulacją transportu wody, zanieczyszczeń rolniczych w systemie gleba-roślina-atmosfera pod kątem proekologicznego kształtowania przestrzeni produkcyjnej, a także tworzeniem szkoły naukowej w problematyce: „Modelowanie procesów wodno - termicznych w aspekcie ekologicznego kształtowania przestrzeni produkcyjnej” (od 1994).

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku inżynieria

środoowiska Dr hab. Henryk SOBCZUK, prof. PL

Absolwent UMCS, gdzie w roku 1981 ukończył studia w zakresie fizyki teoretycznej. Karierę zawodową rozpoczął w Instytucie Fizyki UMCS, a od 1983 do 2001 roku pracował w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie. W roku 1989 uzyskał stopień doktora w zakresie agrotechniki, a w roku 1998 stopień doktora habilitowanego, z zakresu

agronomii, w Instytucie Agrofizyki PAN.

W roku 2001 objął kierownictwo Zakładu Metod Numerycznych w Ochronie Środowiska w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska PL i został mianowany profesorem PL.

Doświadczenia naukowe prof. Sobczuka obejmują deterministyczny i stochastyczny opis teoretyczny oraz modelowanie komputerowe przepływu wody, ciepła i rozpuszczonych zanieczyszczeń w niejednorodnych ośrodkach porowatych.

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Nowi profesorowie

Dr hab. inż. Anna Sobotka, prof. PL oraz **dr hab. inż. Piotr Szmygin, prof. PL** zostali mianowani decyzją Senatu PL na profesorów nadzwyczajnych Politechniki Lubelskiej na okres 5 lat.

Stopnie doktora otrzymali:

- **mgr inż. Paweł Sulik** (pracownik Katedry Mechaniki Budowli PL; decyzją Rady Wydziału IBiS z dnia 27 maja 2002),
- **mgr inż. Wojciech Franus** (pracownik Katedra Geofizyki; decyzją Rady Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH w Krakowie).

WYRÓŻNIENIA, NAGRODY

Dr inż. Wojciech Franus z Katedry Geotechniki decyzją Rady Naukowej Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej otrzymał po raz drugi indywidualne stypendium na rok 2002 w programie – stypendia krajowe dla młodych naukowców.

CO SŁYCHAĆ W KATEDRACH?

Dziś: Katedra Technologii Chemicznej

Od dwóch lat katedra jest kierowana przez prof. Krystynę Pomorską. W roku 2002 ukazała się monografia naukowa autorstwa Pani Profesor pt.: „Pestycydy w środowisku i ich oznaczanie metodą Chromatografii Gazowej” wydana przez Komitet Inżynierii Środowiska PAN. Monografia stanowi opracowanie kilkuletnich badań empirycznych prowadzonych przez prof. K. Pomorską.

W Katedrze Technologii Chemicznej ważnym wydarzeniem było również zakończenie trzyletniego grantu KBN, którego pomysłodawcą był dr M. Wroński. Komisja KBN przyjęła grant i wystawiła mu ocenę znakomitą. Grant dotyczył usuwania tlenków azotu z gazów przemysłowych przy wykorzystaniu plazmy nierównowagowej. Metoda zastosowana przez grantobiorcę zaczyna mieć zastosowanie w przemyśle w krajach wysokorozwiniętych.

W lipcu 2002 r. grupa pracowników katedry (prof. I. Pollo, dr J. Ozonek, dr J. Jaroszyńska-Wolińska) oraz prof. T. Janowski i prof. H. Stryczewska z Instytutu Elektrotechniki i Elektrotechnologii, uczestniczyli w kolejnej konferencji „Hakone VIII” w Estonii. Tematyka konferencji dotyczyła plazmy niskotemperaturowej. Konferencja „Hakone” jest kontynuacją

„Hakone VIII” w Estonii, lipiec 2002.

cyklu konferencji, które odbyły się w latach poprzednich, pod tą samą nazwą „Hakone”. Za dwa miesiące, 16-18 września, 2002 r., w Kazimierzu Dolnym odbędzie się również konferencja pt. „Chemia Plazmy VII”, której organizatorem jest KTCH oraz Instytut Chemii Plazmy Przemysłowej w Warszawie. Na konferencji przewidziany jest udział gości zagranicznych m. in. H.E.Wagner z Uniwersytetu w Greiswaldzie (Niemcy), Ch. Yamabe z Saga University (Japonia). Gospodarzem i przewodniczącym konferencji będzie prof. I. Pollo.

Omawiając osiągnięcia naukowe nie sposób pominąć współpracy zagranicznej oraz wizyt zagranicznych badaczy, którzy gościli w katedrze. Pani prof. Satiko Okazaki z Uniwersytetu Sofia (Japonia) oraz prof. P. Kozłowski z Louisville (U.S.A) wygłosili wykłady dla całego wydziału oraz odbyli kilka spotkań z grupą pracowników zainteresowanych przedmiotem badań. Pani prof. S.Okazaki wymieniła doświadczenia na temat badań plazmy, prof. P. Kozłowski dzielił się problematyką modelowania reaktywności substancji organicznych. Współpraca z Uniwersytetem w Sofii ma długą tradycję, gdyż istnieje od już od 1985 roku. W tym roku (2002), w miesiącach letnich pan prof. I. Pollo spotka się również z zespołem badaczy z Saga University w Japonii.

Prof. Iwo Pollo i pani prof. Satiko Okazaki.

Interesującą pracę magisterską dotyczącą usuwania organicznych zanieczyszczeń w roztworach wodnych poprzez utlenianie ozonu napisała p. Aneta Mieszawska. Praca była pisana pod kierunkiem dr J. Jaroszyńskiej-Wolińskiej. Dzięki ścisłej współpracy nastąpiła wymiana studentów. W czerwcu

Justyna Orzeł i Aneta Mieszawska – dyplomantki p. dr J. Jaroszyńskiej-Wolińskiej (w środku).

Aneta Mieszawska wyjechała na 3 letnie studia doktoranckie do USA (Louisville). Wyjazd wydaje się być interesujący nie tylko ze względu na duże możliwości rozwoju naukowego, ale również z powodu drugiej absolwentki PL p. Alicji Hasiak, która kilka lat temu ukończyła naszą uczelnię i także rozpoczyna studia doktoranckie na tym samym uniwersytecie w USA.

Anna Szafranek

INSTYTUT INŻYNIERII OCHRONY ŚRODOWISKA

W roku 2001 Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej wzbogacił się o nowy obiekt – budynek laboratoryjno-dydaktyczny Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska. Od pierwszego października 2001 zajęcia audytoryjne, projektowe oraz ćwiczenia komputerowe odbywały się w nowych pomieszczeniach, mimo że trwało jeszcze urządzenie i doposażenie laboratoriów. Teraz możemy powiedzieć – nareszcie! Jakkolwiek

Pracownicy Laboratorium na tle ICP/OES firmy Jobin Yvon.

laboratoria naukowe to pomieszczenia, w których ciągle wprowadza się jakieś zmiany, ustawia nowe eksperymenty, ale nareszcie zakończyliśmy zasadnicze prace, ustawiliśmy posiadaną aparaturę kontrolno-pomiarową i zapewniliśmy jej odpowiednie warunki – wyciągi, zabezpieczenia, podłączenia. Nowa przestrzeń laboratoryjna jest imponująca. Duże pracownie kursowe dla studentów, pomieszczenia dla prowadzenia prac magisterskich i doktorskich, pracownie badawcze. I nasze oczko w głowie – Laboratorium Analiz Środowiskowych, wyposażone w nowoczesne chromatografy HPLC i GC/MS/MS, spektrofotometr absorpcji atomowej AAS, oraz nasz najnowszy nabytek – nowe ICP/OES czyli spektrometr plazmowy.

Dobiegło końca także urządzenie Biblioteki Ochrony Środowiska. Teraz czytelnicy mają do dyspozycji kilka stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Pozostaje tylko uzupełnić księgozbiór i dostęp do baz danych.

Jednym z istotnych elementów działalności naukowej Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska jest organizacja międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych, które promują nasz ośrodek oraz pomagają nawiązywać interesujące kontakty naukowe. Wśród konferencji, które organizowali pracownicy Instytutu należy wymienić serię warsztatów nt.

migracji metali w środowisku, serię konferencji poświęconych edukacji ekologicznej „*Ochrona środowiska w nauczaniu i wychowaniu*”, serię seminariów „Humanizm ekologiczny”, będącą platformą dyskusji dla inżynierów i humanistów, a ostatnio warsztaty na temat zrównoważonego rozwoju.

Najbardziej znana jest seria Międzynarodowych Konferencji „*Chemistry for the Protection of the Environment*”, zapoczątkowana współpracą prof. Lucjana Pawłowskiego i dr Wiliama Lacy z EPA, USA w 1986 roku w Lublinie w czasie 1-szej konferencji nt. fizykochemicznych metod w utylizacji wody i oczyszczaniu ścieków. Duże zainteresowanie uczestników spowodowało rozszerzenie zarówno tematyki, jak i wymiaru geograficznego. Od 1979 roku konferencje odbywają się regularnie, co dwa lata, w tym co druga w Lublinie, a co druga w wiodących ośrodkach, najpierw europejskich, a potem światowych.

Obecnie konferencja ma już długą tradycję i trwałą pozycję międzynarodową w środowisku naukowym związanym z szeroko pojętym wykorzystaniem nauk chemicznych w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego człowieka – monitoringu, analityki zanieczyszczeń, migracji polutantów w środowisku, technologii wody i ścieków, minimalizacji i utylizacji odpadów oraz ochrony powietrza atmosferycznego. Uczestniczą w nich naukowcy z Europy, USA, Chin, Australii, Indii. Obrady odbywają się w około 10-ciu sekcjach tematycznych związanych z najnowszymi trendami światowymi w tej dziedzinie. Materiały drukowane są jako specjalne tomy w prestiżowych wydawnictwach o zasięgu światowym, w pierwszych latach w *Elsevier*, obecnie w serii *Environmental Science Research* wydawnictwa Plenum/Kluwer Publishing.

Ostatnia z serii konferencji – XIII CPE odbyła się w dniach 9-13 czerwca 2002 w Hilo na Hawajach, USA. Współorganizatorem, jak zawsze był Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska PL, a ze strony USA, Lawrence Livermore National Laboratory, Kalifornia oraz University of Hilo, Hawaje. Nad przygotowaniem konferencji pracowali też przedstawiciele VII i V-tego regionu EPA (Environmental Protection Agency, USA).

We wrześniu Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska będzie organizatorem i gospodarzem **I Ogólnopolskiego Kongresu Inżynierii Środowiska**, organizowanego we współpracy z Komitetem Inżynierii Środowiska PAN i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, przy udziale Wydziałów Inżynierii Środowiska Politechnik Polskich, pod patronatem Ministra Nauki, Michała Kleibera i Ministra Środowiska Stanisława Żelichowskiego. Napłynęło ponad 120 zgłoszeń z całego kraju. Planowany program obejmuje zarówno prezentacje głównych trendów w inżynierii środowiska w kraju (wykłady zaproszone, wygłaszane przez czołowych badaczy z Polski), prezentacje doświadczeń naukowych ośrodków, wyniki grantów KBN, jak i prezentacje na temat nauczania inżynierii środowiska na poszczególnych uczelniach technicznych i dyskusje panelowe poświęcone perspektywom po wejściu Polski do UE.

Zainteresowanych zapraszamy na stronę Internetową Instytutu <http://fenix.pol.lublin.pl/Kongres/>

Marzenna Dudzińska

Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki

Władze wydziału w kadencji 2002-2005

Dziekan

Dr hab. inż. Jan M. OLCHOWIK, prof. PL

W 1973 r. rozpoczął studia pod patronatem Wydziału Elektroniki Politechniki Gdańskiej. Po pierwszym roku został skierowany na dalsze studia do St. Petersburga, które ukończył w 1979 r. Po powrocie do kraju rozpoczął pracę w Instytucie Fizyki UMCS. W 1986 r. uzyskał stopień doktora na Uniwersytecie Elektrotechnicznym w St. Petersburgu. W 1987 r. rozpoczął jako ad-

juunkt pracę w Katedrze Fizyki Politechniki Lubelskiej, tworząc laboratorium technologii cienkich warstw epitaksjalnych. Stopień doktora habilitowanego nauk fizycznych uzyskał w 1996 r. na Wydziale Matematyki i Fizyki UMCS. W latach 1993-1996, 1996-1999 pełnił funkcję prodziekana ds. nauki WZiPT. Dziekan Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki (1999-2002).

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku wychowanie techniczne Dr inż. Tomasz CIEPLAK

Studia na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej ukończył w 1995 r. W latach 1996-1999 słuchacz studiów doktoranckich na Wydziale Elektrycznym i Elektrycznym w Saga University (Japonia), zakończonych uzyskaniem tytułu "Doctor of Engineering". W 2000 r. nostryfikował dyplom i uzyskał stopień doktora nauk technicznych. Od

1995 r. pracuje w Zakładzie Systemów Informatycznych Katedry Zarządzania WZiPT. Jest specjalistą w dziedzinie informatyki (m.in. programowania wizualnego).

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Stopnie doktora otrzymali:

- **mgr Przemysław Kowalik** (praca doktorska pt.: „Modele redukcji ryzyka w zarządzaniu portfelem papierów wartościowych uwzględniając zakup informacji”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Tadeusz Banek prof. PL. Obrona odbyła się na Wydziale Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w dniu 11 lipca 2002 r.),

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku zarządzanie i marketing Dr inż. Magdalena Lidia RZEMIENIAK

Absolwentka Politechniki Lubelskiej, kierunku Zarządzanie i Marketing, specjalność Zarządzanie Przedsiębiorstwem na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.

Od listopada 1995 roku zatrudniona w Katedrze Zarządzania, gdzie zajmuje się zagadnieniami z zakresu marketingu. Specjalizacja w określonych dziedzinach z obszaru promocji, publikując z tej dziedziny. Stopień naukowy doktora otrzymała w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie. Rozprawa doktorska dotyczyła marketingu globalnego.

Prodziekan ds. naukowych i organizacyjnych Dr hab. inż. Małgorzata DOLIŃSKA, prof. PL

Po skończonych w 1980 r. studiach w Instytucie Organizacji i Zarządzania Politechniki Lubelskiej, podjęła pracę na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej. W 1989 roku uzyskała stopień doktora nauk technicznych (PG). W 2001 roku otrzymała stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie nauki o zarządzaniu,

nadany przez Radę Naukową Instytutu Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMAZ” w Warszawie. Dyscyplina naukowa: zarządzanie i marketing.

- **mgr inż. Magdalena Rzemieniak** (rozprawa doktorska nt. „Marketingowe strategie dostosowania w globalnym układzie konkurencji na polskim rynku tytoniowym” napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Marcina K. Nowakowskiego z Katedry Biznesu Międzynarodowego w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Obrona odbyła się w dniu 21 marca 2002 r.),

- **mgr Tomasz Warowny** (praca doktorska pt.: „Modelowe ujęcie polityki dywidend” Promotorem pracy był dr hab. inż. Tadeusz Banek prof. PL. Obrona odbyła się w dniu 15 maja 2002 r na Wydziale Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Krakowie),
- **mgr Agata Zdyb** (obroniła pracę doktorską pt.: „Badanie procesu heterokryształizacji struktur $A^{III}B^V/Si$ otrzymanych metodą epitaksji z fazy ciekłej”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Jan M. Olchownik, prof. PL. Obrona odbyła się w dniu 9 stycznia 2002 na Wydziale Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Gdańskiej).

JeM

WYDARZENIA

Nasi w Sejmie RP

Sześciuosobowa ekipa z Wydziału Zarządzania i Postaw Techniki wzięła udział w konferencji pn. „Przedsiębiorczość w perspektywie integracji z Unią Europejską”. Konferencja, zorganizowana przez Instytut Przedsiębiorczości i Samorządności, odbyła się 25 czerwca br. w Sali Kolumnowej Sejmu RP. Uczestniczyli w niej politycy, przedsiębiorcy, naukowcy, studenci, pracownicy samorządów terytorialnych oraz dziennikarze z całej Polski.

Nasi przedstawiciele stanowili najliczniejszą grupę, reprezentującą pojedynczą uczelnię. Byli to: prof. Stanisław Skowron, dr inż. Magdalena Rzemieniak, dr inż. Barbara Szymoniuk, dr Wiesław Janik, dr inż. Zbigniew Pastuszek, mgr inż. Jacek Dziwulski oraz student Robert Czubacki. Wszyscy są autorami referatów, które zostaną włączone do publikacji „Przedsiębiorczość w Polsce w perspektywie integracji z Unią Europejską”. Fragmenty referatów zostały opublikowane na stronach internetowych portalu Instytutu Przedsiębiorczości i Samorządności: www.ipis.pl.

Barbara Szymoniuk

Warsztat metodyczny „Direct Mail”

29 maja 2002 r. na terenie Poczty Polskiej miało miejsce uroczyste wręczenie dyplomów potwierdzających uczestnictwo w szkoleniu. Zadowolone miny uczestników widać na poniższym zdjęciu.

Wręczenie dyplomów

Dnia 6 czerwca 2002 r. na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki miało miejsce uroczyste rozdanie dyplomów magisterskich grupie studentów studiów policencjackich, którzy pierwszy okres swojej edukacji odbyli w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Jarosławiu. Na uroczystość

oprócz władz naszego wydziału przybył rektor PWSZ w Jarosławiu prof. zw. dr hab. Antoni Jarosz (*więcej informacji znajdą państwo w artykule „Praktyczny Direct Mail – alternatywa czy świadomy wybór?”, strona 33*).

Książki

1. M. Brzeziński (red.), „Organizacja produkcji. Materiały do ćwiczeń i projektowania”, Wydawnictwo PL, Lublin 2002.
3. J. Montusiewicz, P. Tarkowski, „O aplikacjach metody analizy wielokryterialnej w wybranych badaniach rozpylacz-paliwa silników o zapłonie samoczynnym”, wyd. Teka Komisji Naukowo-Problemovej Motoryzacji, Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Kraków 2002, str. 102.

JeM

KONFERENCJA – ZAPOWIEDŹ

„Zarządzanie przedsiębiorstwem – ekonomia, prawo, kultura, etyka”

W dniach 24-25 października 2002 roku w Kazimierzu Dolnym w Zajeździe Piastowskim odbędzie się po raz pierwszy międzynarodowa konferencja „Zarządzanie przedsiębiorstwem – ekonomia, prawo, kultura, etyka” organizowana przez Katedrę Zarządzania.

Tematyka naszej konferencji wydaje się być bardzo rozległa. Są to jednak obszary wzajemnie na siebie oddziaływające i dające nadzieję na wielowątkową dyskusję wnoszącą nowe treści do teorii i praktyki zarządzania.

Konferencja będzie przeglądem dorobku naukowego i doświadczeń praktycznych w zakresie metod i technik zarządzania przedsiębiorstwem w erze postindustrialnej, globalizacji i transformacji gospodarczej w Polsce i krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Kreując sukces firmy nie sposób nie zauważyć, że zmienne dynamiczne otoczenie oddziałuje na wielu płaszczyznach funkcjonowania przedsiębiorstwa. Są to uwarunkowania ekonomiczne, społeczne, prawne ale też skojarzone z biznesem jak: moralność, etyka lub jej odwrotność korupcja czy wręcz przestępczość gospodarcza

Konferencja jest dobrą okazją do prezentacji osiągnięć w zakresie nauki i praktyki zarządzania przez środowiska naukowe uczelni lubelskich, krakowskich, śląskich białoruskich (Mińsk) oraz ukraińskich (Lwów, Kijów).

Daje sposobność wymiany poglądów wśród teoretyków i praktyków zarządzania na ważne i aktualne problemy kształceń przedsiębiorstw w dobie przemian rynkowych.

Bliższe informacje: tel. 538 14 78, kom. 605 354 602, email: gradziel@antenor.pol.lublin.pl

Anna Grądział

Biblioteka Główna PL

Wystawa „50 lat Politechniki Lubelskiej”

Kiedy instytucja tak szacowna, jak Politechnika Lubelska, wkroczyła w swój rok jubileuszowy, wieńczący jej 50 lat istnienia, prawie rzeczą zwyczajną stało się pragnienie spojrzenia w jej historię i dotarcia do początków jej narodzin. Najbardziej naturalną formą realizacji takiego zamysłu było zorganizowanie wystawy ukazującej dorobek uczelni, który zawsze jest dorobkiem poszczególnych ludzi czy zespołów ludzkich. Przeważnie jest tak, że przygotowanie wystawy re-

Rektor prof. Kazimierz Szabelski otwiera wystawę.

trospektywnej wymaga od jej autorów ogromu poszukiwań, docierania do rozproszonych dokumentów, przeprowadzania licznych kwerend, wręcz detektywistycznych umiejętności w zdobywaniu eksponatów. W tym wypadku rzeczą podstawową była trudność selekcji ogromu materiału dokumentacyjnego w postaci urzędowych archiwaliów, jak i przeogromnej ilości fotografii, co zasługuje na szczególne podkreślenie. Świadczy to bowiem o pietyzmie dokumentowania swojej historii a zatem szacunku dla jej przeszłości. Wystawa ta z natury rzeczy musiała mieć swój wymiar sentymalny, bowiem 50 lat to okres pozwalający na ogląd także swojej własnej historii ludzi żyjących, a więc świadków bezpośrednich, tych,

którzy z uczelnią związani byli bądź jako jej pracownicy bądź absolwenci. Tym większa odpowiedzialność ciążyła na autorach wystawy by dotknąć czułych strun wspomnień osobistych, ale też by nie urazić nikogo sytuacją lub wspomnieniem nie-

trafny bądź zbyt osobistym. Dystans czasowy pozwalał na dostrzeżenie pewnej ciągłości zdarzeń logicznych i konsekwentnych, które pozwoliły na powstanie i rozwój uczelni. Jej historia to skromne początki Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej, powstałej dzięki entuzjazmowi i uporowi kilku ludzi, rozumiejących i czujących potrzebę powstania takiej uczelni, która nawet od władz miasta nie mogła doprosić się o jakikolwiek lokal, aż do Politechniki Lubelskiej, posiadającej pełnię praw akademickich.

W historię instytucji jest zawsze wpisana historia ludzi. To oni poprzez swoją pracę, swoje losy, swoje działania układali mozaikę, którą dostrzegamy pod nazwą Politechniki Lubelskiej. Swoje zawodowe i prywatne życie realizowali w pejzażu zmieniających się uwarunkowań politycznych i społecznych. Rozumieli ten świat i przyjmowali go jak całe społeczeństwo. Wierzyli, że swoim wysiłkiem i pracą naukową, czynem społecznym, świętowaniem kolejnych majowych świąt, akademiami, zbudują dobrą szkołę. Gdy przyszedł czas refleksji i protestu, zaznaczyli swój udział w przełomie histo-

rycznym. Wystawa pokazuje jak bardzo społeczność ta była autentyczna. Pierwsze skrypty, pierwsze pytania egzaminacyjne, pierwsze indeksy.

Trudno nie uwypuklić roli studentów, współtworzących atmosferę i styl szkoły; tych pierwszych, wyszukiwanych po zakładach pracy, niejednokrotnie broniących się przed trudem zdobywania wiedzy, ale i takich, którzy z zagubionych osad poszukiwali możliwości studiowania w oparciu o rekomendacje sołtysów, wójtów, sekretarzy. Indeks pierwszej kobiety studiującej w szkole technicznej był sensacją na pierwsze strony gazet podobnie jak i jej późniejszy tytuł inżyniera. Dzisiaj absolwenci Politechniki zajmują eksponowane stanowiska w największych zakładach pracy naszego regionu i coraz częściej są to jej pracownicy naukowci. Cała romantyka historii tej szkoły bierze się z inności rozumienia, innego podejścia, innej oceny ludzi, zdarzeń i czasów w konfrontacji ze stanem obecnym.

Ukazanie tego, jaką drogę wspólnie odbyliśmy było intencją autorów wystawy. Odkryli oni historię piękną, bo historię ludzi czerpiących z dorobku poprzedników i dodających swoją pracę i swój trud w budowanie szkoły.

Ryszard Bania

Studium Języków Obcych

W ramach obchodów Roku Jubileuszowego 50-lecia Politechniki Lubelskiej Studium Języków Obcych zorganizowało konkurs na prezentację w języku obcym nt. „50 lat Politechniki Lubelskiej”.

Dnia 23 maja 2002 r. w Sali Białej Stołówki PL studenci I-IV roku rywalizowali o nagrody JM Rektora. Prezentacje odbywały się na dwóch poziomach: „lower-intermediate” oraz „intermediate”. Najbardziej popularnymi tematami wystąpień

były: historia uczelni oraz życie studenckie, a więc sprawy bliskie wszystkim osobom związanym z Politechniką. Wystąpienia studenci przygotowywali sami, ćwicząc na zajęciach językowych. Musieli oni wykazać się umiejętnością zbierania informacji oraz ich przekazywania w sposób komunikatywny i ciekawy. W tym celu posłużyli się różnymi technikami prezentacji. Anna Kwaśniewska swoje wystąpienie poparła występem Zespołu Tańca Ludowego „Krajka”. Interesujący okazał się pokaz sztuki walki Karate Shotokan, obrazujący wystąpienie Moniki Sochy. Mogliśmy również obejrzeć 2 filmy przedstawiające życie studenckie, w których codzienne zajęcia żaków przedstawione zostały z humorem i fantazją. Językiem

dominującym w prezentacjach był angielski, ale był także jeden referat w języku rosyjskim. *Chociaż nic nie rozumiałem, to słuchałem go z przyjemnością* – powiedział Michał Krzyżowski (I rok ZiM).

Jury miało niezwykle trudne zadanie do wykonania, aby wyłonić zwycięzców, ponieważ poziom prezentacji był wyrównany. Każdy uczestnik był solidnie przygotowany, wykazując się rozległą wiedzą o uczelni, jak również swoimi zdolnościami oratorskimi. Maciej Borys (I rok ZiM) po zakończeniu konkursu stwierdził: *Uczestnicy wykazali ogromne panowanie nad sobą. Wiem, jak stresujące jest to doświadczenie, aby*

Jury konkursu.

przemawiać przed tak dużą i wymagającą publicznością. Serdecznie im gratuluję. W efekcie, jury przyznało uczestnikom konkursu I i II miejsca. Każdy z nich otrzymał cenne nagrody, których fundatorami było Wydawnictwo Longman Pearson Education oraz Księgarnia PRINT.

Natomiast dla organizatorów konkursu najwspanialszą nagrodą były ciepłe słowa pochodzące od uczestników. *Takie konkursy to doskonały pomysł, gdyż dają one możliwość doskonalenia swoich umiejętności językowych i wykazania się inicjatywą* – podsumowała Małgorzata Żelazna (I rok ZiM).

Bożenna Blaim

Życie studenckie

Chór Akademicki PL

Semestr letni rozpoczęliśmy wytężoną pracą podczas obozu kondycyjnego w Jarosławiu. Doskonalenie kondycji polega, w przypadku chóru, na śpiewaniu dwa razy dziennie po 3 godziny i szybkim „pryswajaniu” nowych utworów. Zgrupowanie trwało niestety tylko 3 dni, a zorganizowanie go było możliwe dzięki współpracy naszej Almae Matris z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Jarosławiu. Przygotowywaliśmy słynne „Requiem” W. A. Mozarta. Wykonaliśmy ten utwór przy współudziale Chórów UMCS i KUL, solistów oraz Orkiestry Filharmonii Lubelskiej w Radzynie Podlaskim, a następnie w Lublinie w marcu br. Oba koncerty poprowadził światowej sławy dyrygent włoski Guido Maria Guida. *„Zabrzmiało Requiem d-moll KV 626 W.A. Mozarta. Znane wszystkim miłośnikom muzyki, jedno z najwspanialszych dzieł religijnych. Każda z 12 części Requiem trzyma w napięciu, zachwyca pięknem i wzrusza. Niedzielne wykonanie Requiem miało w sobie ten sam magnetyzm. To nieprawda, że dzieła religijne mogą dobrze brzmieć tylko w kościele. Wszystko zależy od wykonawców. Dumą napawa mnie fakt, że w rodzimym mieście mamy tak znakomite chóry. Genialnie brzmią wszystkie trzy razem”* (J. Biegalska, *Kurier lubelski* 26.03.2002).

Od lat zespół bierze udział w koncercie z okazji Juwenaliów. Zawsze starannie przygotowujemy oprawę mszy świętej i coraz częściej zauważamy grono słuchaczy, którzy wybierają nasz koncert spośród bogatej oferty Dni Żaków. To bardzo miłe, kiedy wierni nie wychodzą z kościoła po zakończeniu nabożeństwa, ale zostają do końca koncertu. Nieco nieskromnie musimy przyznać, że mamy już swoją wierną publiczność towarzyszącą nam na wielu koncertach w mieście. Kolejnym

spotkaniem z cudownymi i wrażliwymi słuchaczami był koncert w ramach Wiosennych Spotkań Chórów organizowanych przez PZChiO w kościele pw. św. M. Kolbe.

Szczególnym koncertem Chóru był tegoroczny udział w IX Międzynarodowych Dniach Muzyki Organowej organizowanych przy kościele na „Poczekajce” w dniu 4 czerwca. Podczas koncertu odbyło się prawykonanie polskie „Mszy estońskiej” Urmasa Sisaska napisanej na chór, organy i instrumenty perkusyjne. Utwór do tekstu łacińskiego (w oryginale napisany jest po estońsku) opracował nasz prezes Dariusz Kopiński. Partię instrumentów perkusyjnych zrealizował według własnego pomysłu Sławomir EMAN Pawłowski z pomocą Dominika Augustowskiego. Przy organach zasiadła organizatorka festiwalu prof. Gabriela Klauza, a całość poprowadziła Elżbieta Krzemińska. Wielką satysfakcję dają nam zawsze koncerty, które w dużej mierze wypełniamy samodzielnie (w pierwszej części koncertu wystąpiła organistka z Poznania). Zostaliśmy nagrodzeni długą owacją na stojąco uwieńczoną bisem. Nikomu w ten czerwcowy wieczór nie spieszyło się do domu. Chcieliśmy jak najdłużej zatrzymać tę urzekającą chwilę wypełnioną tą najbardziej ulotną ze sztuk – muzyką.

Bieżący rok akademicki zakończyła w naszej uczelni wielka uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa prof. Michałowi Kleiberowi. Przypadł nam w udziale zaszczyt opiewania części oficjalnej, a także wykonania krótkiego koncertu, który wypełniły dwie części utworu „Beatus vir” („Błogosławiony człowiek”) A. Vivaldiego, dedykowanego honorowemu gościowi.

mak

Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej

2002 rok grupa rozpoczęła bardzo intensywnie. W lutym w ramach projektu polsko-białoruskiego wystąpiła we wspólnym wieczorze z teatrem tańca Galerieja z Grodna na Białorusi. W marcu w ramach I edycji Laboratorium Tańca Współczesnego w Gdańsku grupa prezentowała swój spektakl oraz poprowadziła dwudniowe warsztaty taneczne. Bezpośrednio po powrocie z Gdańska tego samego dnia zespół wyjechał do Grazu w Austrii, gdzie podczas dwóch wieczorów prezentował swoje spektakle w ramach Festiwalu Grazet Tanztheater-

Tage 2002 w Kulturzentrum bei den Minoriten. Tydzień przerw i kolejny wyjazd – tym razem do Niemiec. GTWPL wystąpiła w ramach X TanzWoche w Eisenhüttenstadt. A zaraz po powrocie kolejny wieczór spektakli podczas Teatralnego Lublina w ramach obchodów Międzynarodowych Dni Teatru w CK w Lublinie. Już od kwietnia GTWPL rozpoczęła intensywne prace nad nowym spektaklem poświęconym twórczości Marca Shagalla. Wykonanie tego spektaklu i zaprezentowanie go podczas międzynarodowych obchodów 115 rocznicy urodzin tego artysty w lipcu w Witebsku na Białorusi zaproponowano naszemu zespołowi po ubiegłorocznych sukcesach na Białorusi. Jest to dla nas ogromne wyróżnienie i ogromny stres – między gośćmi z całego świata, zaproszonymi na uroczystości jubileuszowe do Witebska będzie wnuczka Shagalla. Wiosna to nie tylko prace nad nową premierą zespół przygotowywał ostatni spektakl z listopada 2001 do prezentacji podczas Międzynarodowej Konferencji Tańca Współczesnego w Bytomiu. Tak więc praca, praca, praca...

Hanna Strzemiecka

Kolejne sukcesy Formacji „Gamza”

Po ostatnich sukcesach tancerzy reprezentujących „Gamzę” (Biuletyn 1(7)/2002) nie było czasu na odpoczynek. Tradycyjnie odbyły się dwie imprezy charytatywne na rzecz dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 26 i Gimnazjum Specjalnego Nr 1 w Lublinie – Koncert Mikołajkowo-Gwiazdkowy oraz XI Koncert Noworoczno-Karnawałowy. Stali bywalcy, sympatycy tańca towarzyskiego oraz zaproszeni goście nie zawiedli i tym razem. Kwotę 1.217,96 zł przekazano na ręce p. dyr. Bożenry Kowalik. Zebrany dar serca przeznaczono na zajęcia rehabilitacyjno-sportowe niepełnosprawnych uczniów.

Po koncertach charytatywnych przyszedł czas na taneczną rywalizację, a to za sprawą I Amatorskich Spotkań Tanecznych w Formie Towarzyskiej. Miały one miejsce 2 marca br. W Lubartowie. „GAMZA” wypadła całkiem nieźle, zważywszy na liczbę startujących par.

Grzegorz Kasprzak (IV PL „E”) – Kinga Krawczak **wywalczyli Statuetkę Burmistrza Lubartowa za I miejsce w kategorii 19-25 lat. W tej samej kategorii Sławomir Depsta (III PL „WT”) - Izabela Tynowska (II PL „Z”) zajęli III miejsce, a Mariusz Żaba (I PL „M”) – Izabela Stadnicka, IV. W kategorii 26-35 lat na IV miejscu uplasowali się Mariusz Cholewa – Justyna Szymańska (IV PL „Z”). Swoją pokaz miała także Formacja „GAMZA”, która zaprezentowała choreografie obu reprezentacji.**

Ciągła praca studentów nad doskonaleniem techniki tanecznej i „szlifowaniem” choreografii spowodowała wyjazd na zgrupowanie do Pszczeliej Woli. Jest to miejsce stałych wypadów w takich okazjach. Tradycją były otrzęsiny „niedorajd tanecznych” i pasowanie ich na tancerzy Formacji. Nieodzownym elementem takich spotkań są konkurencje taneczne na wesoło. Jive w płetwach, samba z krzesłem, rumba z groszkiem czy walc wiedeński tyłem, to niektóre z zadań przed złożeniem oficjalnej przysięgi. Starzy „Gamziacy” przywdziewają wówczas stroje bogów Olimpu, a sam Piotrus Mocholus I pasuje „żółtodzioby” obcasem buta. I tak powiększa się grono osób, które taniec traktują jako hobby i miłe spędzenie wspólnego czasu.

A wspólnego czasu jest dosyć dużo. Sesja zdjęciowa w Ogrodzie Botanicznym UMCS, wyjazd do Warszawy na spektakl „Grease” w Teatrze Muzycznym „Roma”, koncert inauguracyjny Juwenalia, wyjazdowe koncerty i pokazy do Siedliszcza i Głębokiego, gdzie bisom nie było końca.

Natomiast Przegląd Form Tańca Towarzyskiego Hobby, który odbył się w ACK UMCS „Chatka Żaka”, przyniósł „GAMZIE” nowe doświadczenia. Prezentacje konsultowane były przez Mistrzów Polski Par Zawodowych w Tańcach Latinoamerykańskich: Marka Egurrolę i Joannę Szokalską, twórców wielu telewizyjnych show. Razem z organizatorami widowiska, Zespołem Tańca Towarzyskiego UMCS „IMPETUS”, studenci reprezentujący „GAMZĘ” chcieli dowiedzieć się jak najwięcej o sukcesach mistrzów.

Ogromnym aplauzem publiczności zakończyły się również pokazy podczas Finału Miss Polonia Regionu Lubelskiego. „GAMZA” podglądała poczynania startujących kandydatek do tytułu Miss, natomiast finalistki podziwiała tańczących panów.

W „tanecznym życiu” Formacji miały miejsce wydarzenia, które dla Politechniki Lubelskiej były bardzo znaczące i miały charakter uroczystości ponaduczelnianych. 20 kwietnia „GAMZA” zaprezentowała blok tańców latinoamerykańskich podczas Ogólnopolskiej Konferencji Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych, która odbyła się w Lublinie i Kazimierzu n. Wisłą.

Natomiast 17 czerwca, na zakończenie sezonu artystycznego, „GAMZA” tańczyła w ramach uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. Michałowi Kleiberowi, Ministrowi Nauki.

Zaproszeni goście, na czele z Premierem RP Leszkiem Millerem, wyrazili duże zainteresowanie tą formą studenckiej aktywności kulturalnej.

Zasłużony wypoczynek potrwa tylko miesiąc. Już w sierpniu „Gamziacy” będą przygotowywać się do nowego „tanecznego” roku akademickiego w Horyńcu Zdroju.

Piotr Robert Mochol

Akademicki Związek Sportowy

W tym roku rozpoczynamy obchody Roku Jubileuszowego 50-lecia Uczelni.

Również AZS jako organizacja uczelniana włączył się czynnie w obchody jubileuszowe. Na początku roku wspólnie z trenerami SWFiS opracowaliśmy plan imprez sportowych, jakie mają się odbyć podczas nadchodzącego Roku Jubileuszowego. Rozpoczęliśmy od włączenia się w organizację dni kultury studenckiej JUWENALIA 2002, gdzie zorganizowaliśmy ponad 10 turniejów z różnych dyscyplin min: turniej siatkówki pracownicy vs studenci, turniej piłki halowej, turniej szachowy, a także wspólnie z Lubelskim Klubem Kick-Boxingu zorganizowaliśmy *Mistrzostwa Strefy Wschodniej w Kick-Boxingu*.

W dniach 22-23 czerwca, nasz Klub, zgodnie z porozumieniem zawartym z Lubelskim Klubem Karate Tradycyjnego, współorganizował Seminarium z Sensejem Hidetaka Nishiyama, który jest legendą światowego karate (*obecnie Prezydent ITKF*). W październiku tego roku będziemy również wspólnie organizować Akademickie Mistrzostwa Polski.

W tym roku sekcja z naszej uczelni na AMP w Katowicach zajęła drużynowo III miejsce na 21 drużyn (*myślę że nie mamy się co wstydzić za naszych karateków*).

Oczywiście inne sekcje również wyjeżdżały na mistrzostwa lub turnieje, gdzie dzielnie reprezentowały naszą uczelnię, zajmując czołowe lokaty:

- sekcja pływacka - Jarosław Mazurek I miejsce na Mistrzostwach Województwa Lubelskiego dys. 50 m;
- lekka atletyka - Radosław Jędrzejewski I miejsce na Młodzieżowych MP w Krakowie - skok w dal (7.60m);
- taekwondo Michalak Paweł II miejsce na MP Szkół Wyższych w Łodzi;
- koszykówka III miejsce w Lidze Międzyuczelniane w Lublinie.

Serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych do czynnej działalności w naszych sekcjach.

Marcin Lewczak

Pierwszy złoty medal studenta Politechniki Lubelskiej ze Sportowego Klubu Kick-Boxing

Od początku marca przy Klubie Uczelnianym AZS ruszyła wspólna sekcja kick-boxingu naszego klubu i AZS tylko dla studentów PL. Chętnych studentów było tak wielu, że musieliśmy ograniczyć liczbę ćwiczących do 40. Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu w małej salce przy hali sportowej, a prowadził je Tadeusz Poljański (absolwent PL z roku 1987).

W dniu 27 kwietnia w Piotrkowie Trybunalskim i 18 maja w Lublinie braliśmy udział w eliminacjach do Mistrzostw Polski Kick-Boxing w wersji Light-Contact. Drugi turniej o randze Mistrzostw Polski Wschodniej będący podsumowaniem eliminacji organizowała grupa studentów.

Zawody odbyły się w hali sportowej Politechniki Lubelskiej. W podsumowaniu eliminacji tytuł **Mistrza Polski Wschodniej** zdobyli: **Artur Flis** (-57kg), **Grzegorz Adamczyk** (-89kg) i **Jacek Puchacz** (+94kg), a tytuł **Wicemistrza** zdobył **Marek Soboń** (-74kg). Na Mistrzostwa Polski obok wyżej wymienionych zakwalifikowali się jeszcze: **Dariusz Sigłowy** (-69kg), **Adam Pietroniuk** (-94kg) oraz **Monika Tokarska** (-60kg).

Mistrzostwa Polski w wersji light-contact odbyły się w dniach 14-15 czerwca w Radomiu. Bardzo dobrze spisał się **student IV roku Wydziału Elektrycznego Artur Flis**, który nie miał najszcześniejszego losowania, gdyż w pierwszej walce trafił na zdobywcę Pucharu Europy – Piotra Kobylańskiego z Gdyni. Artur swoje trzy walki wygrał zdecydowanie

Tadeusz Poljański z grupą studentów ćwiczących kick-boxing z przygotowanymi pucharami i medalami na Mistrzostwa Polski Wschodniej w Lublinie w dniu 18.05.2002 r.

zdobываяc **złoty medal i tytuł Mistrza Polski** w kategorii wagowej do 57kg.

O pechu może mówić obrońca tytułu z roku ubiegłego **Grzegorz Adamczyk**, który w finale po dobrej walce przegrał z Pawłem Serwatko z Piaseczna i zdobył **srebrny medal i tytuł Wicemistrza** w kategorii wagowej do 94kg. **Jacek Puchacz** w pierwszej walce spotkał się ze swym odwiecznym rywalem – Wojciechem Szczerbińskim. Walczył bardzo dobrze, ale sędziowie przyznali zwycięstwo temu drugiemu i Jacek wrócił bez medalu. Mistrzem Polski w tej kategorii

NIE TAK CAŁKIEM SERIO

Takie sobie wyznanie dziewczęce...

Miałam zadzwonić – numer zgubiłam
Miałam odwiedzić – drzwi pomyliłam
Miałam się przyznać - ale skłamałam
Miałam powiedzieć - lecz zapomniałam
Miałam się zmartwić - ale się śmiałam
Miałam się zbudzić - jednak zasnęłam
Miałam napisać - pióro zламаłam...
Wszystko to jednak wdzięcznie zrobiłam
Cóż taka jestem, będę i byłam....
A czy coś chciałam przypomnieć ci ?
Owszem, pamiętaj, że *c'est la vie*.

Piotr Kacejko

został Wojciech Szczerbiński. Pozostali nasi zawodnicy nie zdobyli znaczących miejsc.

W dniu 29 czerwca odbyły się nowe wybory do władz naszego Klubu. **Prezsem** ponownie został **Tadeusz Poljański**, a **Wiceprezesami** studenci **Wydziału Elektrycznego**: **Grzegorz Bartosik** i **Grzegorz Kłapkowski**, **Sekretarzem** Klubu został student **PL** – **Marcin Bukowski**, a Członkiem Zarządu – **Dariusz Nieznański**. **Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej** został – **Dariusz Sigłowy**, **Wiceprzewodniczącym** – **Jarosław Pęcak**, a **Sekretarzem** – student **PL** **Artur Flis**.

Po wakacjach chcemy wznowić działanie sekcji kick-boxingu na Politechnice dla większej liczby studentów. Czekają nas występy w Pucharze Polski oraz Mistrzostwa w wersji full-contact. Mamy również nadzieję, że zdobędziemy jeszcze kilka medali na Mistrzostwach Polski i Europy.

Tadeusz Poljański

Artur Flis na najwyższym podium podczas Mistrzostw Polski w Radomiu, po prawej przeciwnik z finału – Marcin Oporek z Łodzi, po lewej przeciwnik z półfinału – Łukasz Zawadzki z Siedlec.

TEKSTY NAPISALI LUB OPRACOWALI DO DRUKU:

Andrzej Adamczuk, Dyrektor Administracyjny PL
Ryszard Bania, dyrektor Biblioteki Głównej PL
Bożenna Blaim, kierownik Studium Języków Obcych
Halina Cap, sam. referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Lucjan Cholewa, adiunkt w Katedrze Ogrzewania, Wentylacji i Automatyki WIBiS
Małgorzata Ciesielska, specjalista, Dział Spraw Osobowych
Iwona Czajkowska-Deneka, rzecznik prasowy
Marzenna Dudzińska, adiunkt w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS
Anna Grądział, st. technik w Katedrze Zarządzania, WZiPT
Piotr Kacejko, prof. nadzw. w Katedrze Sieci Elektrycznych i Zabezpieczeń, WE
Marek Kosmowski, kierownik Katedry Elektrochemii, WE
Artur Kowalik, student IV roku ZiM, WZiPT
Tomasz Kusz, kierownik dziekanatu Wydziału Mechanicznego
Jacek Kuterek, kierownik Biura Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych
Bogdan Lebedowicz, specjalista
Marcin Lewczak, prezes KU AZS
Dariusz Mazurkiewicz, adiunkt w Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Piotr Mochol, kierownik artystyczny Formacji Tańca Towarzyskiego PL „GAMZA”
Jerzy Montusiewicz, adiunkt w Katedrze Podstaw Techniki, WZiPT
Tadeusz Poljański, Sportowy Klub Kick-Boxing PL
Sławomir Przyłucki, adiunkt w Katedrze Elektroniki, WE
Anna Rakowska, prodziekan ds. kształcenia, WZiPT
Patrycja Sienkiewicz, studentka IV roku ZiM, WZiPT
Janusz Sikora, prof. w Katedrze Procesów Polimerowych, WM
Hanna Strzemiecka, kierownik artystyczny Grupy Tańca Współczesnego PL
Anna Szafranek, adiunkt w Katedrze Technologii Chemicznej, WIBiS
Barbara Szymoniuk, adiunkt w Katedrze Zarządzania, WZiPT
Edward Śpiewła, dyrektor Instytutu Fizyki, WZiPT
Adam Wasilewski, prorektor ds. kształcenia
Halina Zień, specjalista, Dział Nauczania i Toku Studiów

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”

wydaje Politechnika Lubelska za zgodą rektora
Adres redakcji: Politechnika Lubelska,
ul. Nadbystrzycka 38d, 20-618 Lublin
tel. 538-11-08, fax 532-26-12
e-mail: bipol@rekt.pol.lublin.pl

Rada Programowa

mgr Marta Bijas, dr hab. inż. Piotr Kacejko, prof. PL,
dr hab. inż. Józef Kuczmarszewski, prof. PL (przewodniczący),
dr inż. Magdalena Rzemieniak, dr inż. Adam Wasilewski

Zespół redakcyjny

mgr Iwona Czajkowska-Deneka (redaktor naczelny),
mgr Anna Polnik

Stali współpracownicy

dr Marzenna Dudzińska, mgr Tomasz Kusz,
dr inż. Jerzy Montusiewicz, dr inż. Sławomir Przyłucki,
mgr Krystyna Wojciechowska

Zdjęcia: Hanna Celoch, Patryk Zaprawa, SAF, archiwum
Projekt okładki: mgr Danuta Hrywniak

Łamanie: „ARTEM”, <http://www.artem.pl>
Druk: „Marlex”

Nakład: 500 egz.

Numer zamknięto 15.07.2002 r.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych
oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania.

**KONFERENCJA PROREKTORÓW
DS. KSZTAŁCENIA POLSKICH UCZELNI TECHNICZNYCH
Lublin, 20-21 maja 2002**

**DOKTORAT HONORIS CAUSA
POLITECHNIKI LUBELSKIEJ**